Beş tayyareden mürekkep bir filomuz dün Atinaya gitti
—Yazısı 4üncü sayıfamızda—

VAKIT

Meclis grupunda ekmekte resim alınması kabul edildi
—Yazısı 2inci sayıfamızda—

17 inci Yıl · Sayı: 5821 Yazı İşleri Telefonu 24379 Perşembe, 22 MART (3 üncü ay) 934 İdare Telefonu 24370 Sayısı 5 Kuruş

Türk inkılâbının mânâ ve mahiyeti

Yeni Üniversitenin inkılâp kürsüsünde vazife alan profesörler sıra ile derslerine devam ederlerken Ankarada da İsmet Paşa Hz. lerinin güzel bir konferansı ile ayni derslere başlanmıştır. İnkılâp kürsüsünde verilen bu derslerden maksat büyük Türk kurtuluş ve yükseliş hareketinin mana ve mahiyetini bugünkü ve yarmki nesillerin ruhlarına tamamiyle yerleştirmektir. Çünkü Türk inkılâbının mana ve mahiyeti iyice anlaşılmadıkça bugünkü cümhuriyet idaresini alamak mümkün olmadığı gibi cümhuriyeti kuran Türk inkılâpçılarının istikbale ait hedeflerini görmek de kabil olamaz.

Başvekil Pş. konferansının daha iptidasında bilhassa bir nokta üzerinde ısrar etmiştir: Türk inkılâbı Osmanlı devleti zamanında başlamış olan ıslahat ve hattâ ihtilâl hareketlerinin devamı ve tekâmülü değildir, demiştir.

Bu ifadenin bir mânası da şudur ki umumî harp dalgaları gelip Osmanlı imparatorluğuna çarpmamış ve bu imparatorluğu yıkmamış olsaydı o devirde başlıyan idarî ıslahat hareketleri hiç bir vakit Türk milletini kurtaramazdı.

Filhakika bazıları öyle zannediyorlar ki Türk milletinin bütün felâketi sadece umumî harbe girmekten çıkmıştır. Bu zan ve fikirde olanlara göre eğer Türkiye harbe girmemiş olsaydı mağlûp olmıyacaktı, mağlûp olmayınca koca imparatorluk inkıraz uçurumuna yuvarlanmıyacaktır. Türk milleti de büyük millî fekâkete uğramamış bulunacaktı.

Hiç şüphesiz Osmanlı hükûmetinin büyük harbe vakitsiz ve hesapsız girmiş olması, bahusus harbi fena idare etmesi Türk milletine çok pahalıya malolmuştur. Fakat şunu da unutmamak lâzımdır ki umumî harbe hiç girmemek mümkün olsaydı gene Türk milleti için tehlike muhakkaktı.

Çünkü Osmanlı imparatorluğunun bünyesinde bir değil, bir çok öldürücü hastalıklar esasen aşılanmış ve kök salmış bulunuyordu. İmparatorluğun dinî saltanat temeli üzerine kurulmuş olması, bütün memlekette millî akalliyetlerin kök salarak ecnebi kanallar ile rabıtalar tesis etmiş bulunması, nihayet ecnebi kapitülâsyonların hem devleti ve hem asıl milleti ölüm bağları ile kımıldanamaz bir hale getirmiş olması —imparatorluk umumî harbe karışmamış olsa bile— mütemadiyen memleketi zehirlemekte, bütün varlığını kemirmekte devam edecekti. Bu suretle Türk milleti tedrici surette ölüm akıbetine doğru sürüklenip gidecekti. ve bu tarzda bir ölümden sonra Türk milletini yeniden diriltmek imkânı bulunamıyacaktı.

İşte bizim kanaatimizce Türk inkılâbının en büyük ehemmiyeti buradadır. Türk inkılâbı Avrupa diplomatlarının (hasta adam) lâkabını koydukları Osmanlı imparatorluğu yıkıldıktan sonra Türk milletini yalnız (Sevr) idam sehpasından kuratrmakla kalmamış, ayni zamanda Osmanlı imparatorluğundan miras kalmış olan her türlü hastalık tohumlarını da ortadan kaldırmıştır.

Memlekette ecnebi kapitülâsyonlarını ilga eden Türk inkılâbının kurduğu yeni nizam sayesindedir ki bugün karşımıza bir iktıtısadî buhran çıkınca tedbir alabiliyoruz. Memleketin sanayileşmesinden bahsedebiliyoruz. Ahali mübadelesi usuliyle akalliyetler rejimine nihayet vermek sayesindedir ki Türkiye ile Yunanistan arasında en samimî bir anlaşma tesisine imkân bulabiliyoruz. Dinî saltanat esası yerine lâyik cümhuriyet prensiplerinin kabulü sayesindedir ki bugün artık memlekette müsbet ilimlerin her sahade tatbiki çarelerini düşünebiliyoruz. Hulâsa Türk milletinin kurtuluş ve yükseliş yolunda önüne çıkabicek her türlü engelleri bertaraf olmuş görüyoruz.

Türk inkılâbı tamamen yeni bir millî varlık yaratmıştır. Türk inkılâbı Türk milletine tamamen yeni bir tarih safhası açmıştır. Büyük Türk inkılâbı yer yüzünde istilâî hastalıklar ile malûl olan başka memleket ve milletlere kurtuluş ve yükseliş yolunu göstererek cihanşümul bir mahiyet ve kıymet almıştır. Güneş kadar açık olan bu hakikatler karşısında şüphe ve tereddüt eden bir fert var mıdır ?

Mehmet ASIM

Mecliste

Kazanç lâyihası bugün de görüşülecek

Ankara, 21 (A.A.) — B. M. meclisi bugün reis vekili Hasan Beyin riyasetinde toplanarak kazanç vergisi kanun lâyihası üzerinde müzakereye devam etmiş ve heyeti umumiyesinin müzakeresini bitirmiştir. Kanunun tadil edilmek üzere encümene verilen maddeleri yarınki içtimada görüşülecektir.

Meclis bundan sonra evkaf umum müdürlüğünce bazı inşaat için taahhüt akti mezuniyetine dair kanun lâyihasına müzeyyel lâyihayı müzakere ederek kabul etmiştir.

Encümende yapılan tâdiller

Ankara, 21 (Hususî) — Meclis

(Devamı 4 üncü sayfanın 1 inci sütununda)

BUGÜN
16 Sayıfa
Her Pazartesi
Bir Hediye
Gazetemiz her Pazartesi günü okuyucularına ayrı bir forma halinde bir hikâye veya bir roman hediye etmiye karar vermiştir. Bu Pazartesi vereceğimiz ilk eserin adı: "Napoleonun kızkardeşi güzel Pavlinanın aşk maceraları,, dır.

Çanakkale zaferi hatıraları

★

Kanser ve tedavi

8 inci sayıfamızda

Amanullah Hanın kızı evlenmiyor

Romada bulunan sabık Efgan kralı Amanullah Hanın hususî kâtibi Abdülfettah Tarzi Han pederi ile görüşmek üzere Romadan şehrimize gelmiştir.

Dünkü sayımızda Amanullah Hanın kızının bir yahudi talebe ile evleneceğine dair bazı rivayetlerden bahseden bir telgraf neşretmiştik. Dün matbaamıza gelen Abdülfettah Tarzi Han bu haberin katiyen aslı olmadığını, Amanullah Hanın kızının henüz evlenecek yaşta bulunmadığı ve böyle haberlerin Amanullah Hanın düşmanları tarafından uydurulmakta bulunduğunu işaret etti.

Öğrendiğimize göre Amanullah Han yakında çocuklarını görmek üzere İsviçreye gidecektir.

933 Yılında İş Bankası

İş Bankası hissedarlar umumî heyeti bugün saat on beşte Ankarada toplanacaktır. Bu münasebetle bu mühim millî müessesenin 933 senesindeki faaliyetini hulâsa eden idare meclisi raporunu bugün 12 inci sayıfamızda karilerimize takdim ediyoruz.

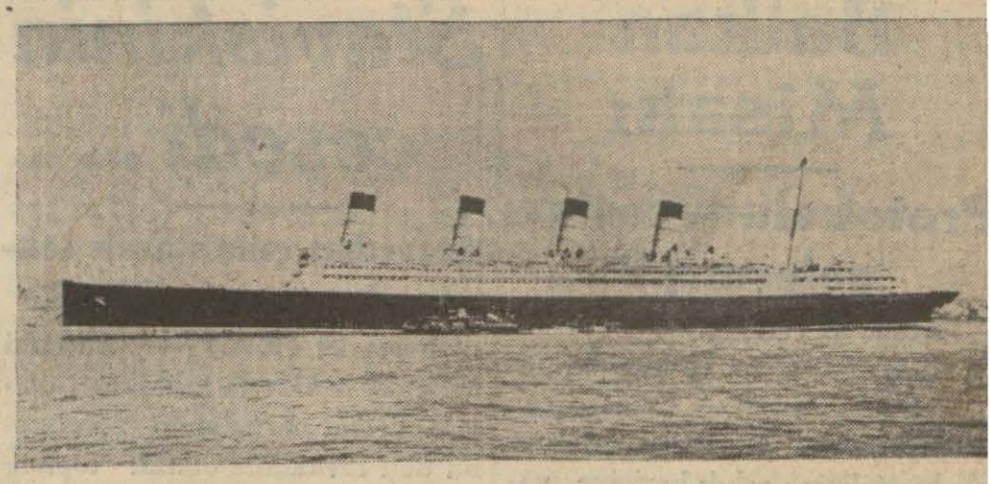

Dün sabah Amerika bandıralı Aquitania transatlântiğiyle şehrimize sekiz yü Amerikalı seyyah gelmiştir. Nevyorktan başlıyarak bir dünya seyahatine çık mış olan seyyahlar bugün saat on dörtte aynı vapurla Radosa har ·et edecekler dir.

Aquitania, dünyanın en büyük transatlântiklerinden biri ve 47 bin ton hac mindedir. Vapur büyüklük itibarile bütün dünyada ikinci gelmektedir.

Resmimiz bu vapuru yanından geçen Kadıköy vapurile birlikte gösteriyor.

İnkılâp Tarihi Enstitüsünde

Mustafa Sagir Ankaraya niçin gönderilmişti?

Sovyetlerle dostluğumuz nasıl başladı— Çiçerinin teklifi— Bir karış Türk toprağı verilemez—Gürcüler ve Yunanlılar— İstanbul hükûmetinin gülünç rolleri

Maarif vekili dün dersine devam etti

Maarif vekili Hikmet Bey dün inkılâp kürsüsündeki derslerine devam etmiştir. Hikmet Bey bu dersinde Türklüğün, B. M. Meclisi hükûmetinin ve onun başı olan Mustafa Kemalin idaresinde yükselişini ve Lozanda hakkını tanıtışını anlatmış ve şöyle demiştir:

"— B. M. Meclisi hükûmetinin faaliyetini üç devreye ayıracağız:

1 — Lozandan evel,
2 — Lozan,
3 — Lozandan sonra.

Lozandan evel: Sevr muahedesine gelmeden evel demiştim ki, Türk hükûmeti 5 mayısta ilk toplantısını yaptıktan sonra bolşeviklerle temas aramağı kendisine vazife bilmiş ve Rusyaya murahhaslar göndermişti. Bekir Sami ve Yusuf Kemal Beyler, 19 mayısta yola çıkmışlardı. Ruslarla dostluk teşkili mühim ve esaslı bir işti. Son üç asırda çarlık Rusyası ve

(Devamı 8 inci sayfada)

Toprak Bayramı

Nevruz dolayisile dün sabah İran konsolosluğunda da merasim yapıldı

Dün toprak bayramıydı. Bu münasebetle Halkalı Ziraat mektebinde merasim yapılmıştır. Merasime davetli olanlar sabahleyin trenle Yeşilköye, oradan hususî otobüslerle mektebe gitmişlerdir.

Gidenler arasında vali muavini Ali Rıza Bey ile Ziraat müdürü Tahsin ve Ziraat Odası azaları göze çarpıyordu. Civar köylülerden bir kısmı da merasime çağrılmışlardı. Saat 11,5 ta mektebin konferans salonunda son sınıf talebelerinin söyledikleri istiklâl marşiyle

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

— Bana bak, Fatma, sana biraz yardım etmemi ister misin?..
— Hayır, teşekkür ederim, bu anahtar deliğinden iki kişinin birden bakmasının imkânı yok!..

SON HABERLER : TELGRAF - TELEFON - RADYO

Balkan Misakı

Protokolun esasları nelermiş ?

Atina, 21 (Hususî) — Yunan ayan meclisi yarın (perşembe günü) Balkan misakını müzakereye başlıyacaktır. Misakın mazbata muharrirliğine sabık hariciye nazırı M. Mihalakopulos tayin edilmiştir. Bu hal, misaka atfedilen büyük ehemmiyeti gösteriyor. Ayan meclisinin de yarın misakı müttefikan tasdik edceği muhakkak görülmektedir.

Protokolun metni mi ?

Atina, 21 (Apoyev Matini) — Sofyadan Atina gazetelerine bildirildiğine göre nim resmî Bulgar Zora gazetesi, Balkan misakına muadil olduğu kaydiyle bir protokol neşretmiştir. Atinada çıkan Elefteron Vima gazetesi, Bulgar gazetesinden naklen bu protokolun metnini neşrediyor. Protokola göre, Londrada mütecavizin tarifi hakkında imzalanan itilâfnamede yazılı şeyleri yapan bir devlet, mütearrız devlet olarak telâkki edilmektedir. Eğer misakı imzalamış olan devletlerden biri, Balkan harici bir devletin tecavüzüne uğrar ve bu tecavüze ayni zamanda veyahut daha sonra bir Balkan devleti iştirak ederse, misak ahkâmı, bu Balkan devletine karşı meri olacaktır. Âkitler altı ay zarfında misakın hedeflerine muvafık muahedeler imzalamağa mecburdurlar.

Bundan başka âkit devletler Balkan devletleri arasında münakit ve meri olan muahedelere riayet edeceklerdir. Bugün Balkanlarda mevcut olan statukonun muhafazası âkit devletler için katîdir. En nihayet protokolda misakın müddeti yedi senelik olarak tayin edilmektedir.

Süreyya opereti Atinada

Atina, 21 (Hususî) — Buraya gelen Süreyya opereti büyük bir kalabalık karşısında temsillerine başlamıştır. Halk Türk artistlerini büyük bir hararetle alkışlamıştır .

Ibrahim Tali Bey

Ankara, 21 (Hususî) — Trakya mıntakası umumî müfettişi İbrahim Tali Bey bayramdan evel İstanbula, oradan da Edirneye hareket edecektir.

---

merasime başlanmış, talebeden bir efendi ile ziraatçılardan Nasip Bey birer nutuk söylemişlerdir. Sonra Istanbuldan giden davetlilerle köylülere bahçede kuzu ve helva ziyafeti verilmiş, ayran ikram edilmiştir. Yemekten sonra mektep dershaneleri, bahçeleri, laboratuvarları gezilmiştir.

Nevruz bayramı

Dün aynı zamanda ilkbaharın birinci günü olması dolayısiyle Iranlıların Nevroz bayramına tesadüf ediyordu. Bu münasebetle dün sabah saat onla on iki arasında Iran konsolosluğunda merasim yapılmış, davetlilere çay ve Nevruziye ikram edilmiştir.

Resimlerimizden yukarıki toprak bayramı münasebetiyle Halkalı mektebinde verilen kır ziyafetinde, aşağıdaki Nevruz bayramı münasebetiyle Iran konsolosluğunda yapılan merasimde alınmıştır.

Staviskinin cesedi ...

Mezardan çıkarılarak tekrar muayene edilecek

Paris, 21 (A.A.) — Staviski meselesi hakkında tahkikat icrasına memur parlamento komisyonu dün fevkalâde olarak toplanmış ve staviskinin ölümünden bir az evel Şamuiks'te çevrilmiş olan üç filmin gösterilmesinde hazır bulunmuştur.

Komisyon azası Staviskinin cesedinin yeniden muayenesi ve müteveffanın ne gibi şerait altında ölmüş olduğunun tesbiti için adliye nazırına müracaat edilmesi hususunda mutabık kalmışlardır. Filvaki bazı delâil emniyeti umumiyenin natamam olduğu zannolunan raporu ile mütenakiz bulunmaktadır.

6 Şubat hâdisesi

Paris, 21 (A.A.) — 6 Şubat tarihindeki kanlı vakayi hakkında tahkikat icrasına memur olan komisyon birçok nümayişçileri dinlemiştir. Bunlar zabıtanın ateşine maruz kalmış ve evelce ihtarda bulunmaksızın ateş etmiş olduğunu söylemişlerdir.

Silâh mubayaası meselesi

Paris, 21 (A.A.) — Staviski komisyonu, bilhassa eski harbiye müsteşarı M. Hulini dinlemiştir. mumaileyh Aleksandra bir çok defalar tesadüf etmiş olduğunu ve Aleksandrın malî müşaviri olduğu otomobil cemiyetinin silâh mübayaasını teshil etmek şöyle dursun mezkûr cemiyetin matlup şeraiti cami olmamasına binaen onun projelerine muhalefet etmiş olduğunu söylemiştir.

M. Prensin katli tahkikatı

Paris, 21 (A.A.) — M. Tribunun tahkikatı ve yeni isticvapları oyun klübü müdürünün otomobillerinin M. Prinsin katledildiği gün Dijonda olamıyacağını göstermiştir. Buna mukabil Garfunkel isminde birine ait olduğu anlaşılan bir otomobil tetkik için zaptedilmiştir.

maznunlar Pariste ...

Paris, 21 (A.A.) — Bayon adliyesi Staviski işini Sen adliyesine devrettiği için Bayon maznunları bu sabah Parise gelmişlerdir.

113 yaşında ölmüş..

Grodno, 21 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Burada 1863 Lehistan isyanına nefer olarak iştirak etmiş 113 yaşında bir adam ölmüştür. Bu adam daha geçen teşrinisanide millî bayrama atla iştirak etmiştir. Kendisi askerî merasimle defnedilmiştir.

Yunan iktısat nazırı

Atina, 21 (A.A.) — İktısat nazırı Pezmazoğlu muvasalat etmiştir. Nazır beyanatına karşı olan ve veni bir ticaret itilâfının akdine imkân veren iyi temayülâtından dolayı pek ziyade memnun olduğunu bildirmiştir.

Ekmekten resim

Fırka grupu bu mesele üzerinde karar verdi

Ankara, 20 (A.A.) — C. H. F. grupu idare heyeti reisliğinden:

C. H. F. grupu bugün öğleden evvel reis vekili Cemil Beyin riyasetinde toplandı Fırka grupu encümeninde tetkik edilmekte olan varidat teklifleri meyanında undan ve hükûmetten meclise gelip iktısat encümeninde bulunan lâyihada ise ekmekten resim alınması hakkındaki teklifler müzakere edilerek resmin ekmekten alınması esası tasvip edilmiştir.

Ticaret ofisi

Yeni teşkilât kadrosu hazırlandı

Ankara, 21 (Hususî) — Haricî ticaret ofisi teşkilâtı kadrosunun ilk kısmı çıkmıştır. Türk ticaret ofisi reisliğine sabık Londra ticaret mümessili Kurt oğlu Faik B. getirilmiştir. Muavinliklere ticaret mümessillerinden Necdet, Ali, Muhtar, Halûk Beyler tayin olunmuşlardır. Başlıca şefler Mümtaz, Mahmut, Eervet, Melih, Zeki, Beylerdir.

Eski ofis müdürü Cemal Bey iki memurla ofisin İstanbul şubesinde kalacaktır. Ticaret mümessilleri, hariçteki Türk ticaret odaları, iç ticaret odaları, borsalar ofise bağlı kalacaktır.

Gizli nüfus bir buçuk milyon

Ankara, 21 — Af kanunu çıktıktan sonra gizli nüfustan ikinci teşrin içinde 18514, birinci kânunda 72699, ikinci kânunda 84355, şubat içinde 113203 nüfus kaydedilmiştir.

Dahiliye vekâletinin aldığı tertibat sayesinde martınbirinci haftasında 113406, ikinci haftasında 260280 kişi olmak üzere bugüne kadar 662.657 gizli nüfus kaydedilmiştir.

Her tarafta gizli nüfus kaydına hararetle devam ediliyor. Alâkadar makamların aldığı neticeye göre mayısm sonuna kadar kayıt işleri bitecektir. Gizli nüfus miktarının bir buçuk milyonu tutacağı tahmin ediliyor.

Sinopta yazılanlar

Sinop, 21 (A.A.) — 2330 numaralı af konununun şümulü dahilinde Martın 17 inci gününe kadar 1893 evlenme ve 5867 kayıtsız doğum vukuatı tesbit ve tecsil edilmiştir.

Meclis Reisimiz yarın Istanbulda

Ankara, 21 (Hususî) — B. M. Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretleri yarın (bugün) İstanbula hareket edeceklerdir.

Eski Galatasaray müdürü Fethi Bey

Ankara, 21 (A.A.) — Davutpaşa orta mektebi Fransızca muallimi Fethi Bey maarif müfettişliğine, Gelibolu orta mektebi müdürü Cemal Bey Elâziz maarif müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Romadaki anlaşma

Balkan misakını imzalıyanlara karşı bir ittifaktır

Paris, 21 (A.A.) — Hususî muhabirimiz bildiriyor:

Fransız matbuatı Roma anlaşması M. Musolininin nutku etrafında sert tenkitlerinde devam ediyorlar. Bunlar arasında Fransanın nasıl aldatıldığını gösteren Ekodöparinin makalesi bilhassa dikkate değer.

Pertinax bu yazıda diyor ki:

"Fransa hükûmeti Roma konferansından bir kaç gün evvel itilâfa karşı bir İtalya — Macar— Avusturya blokunun Tuna üzerinde pancermanizme mukavemet edici kuvvetlerin inkısamı demek olacağına ve bugünün mahzurlarına M. Musolininin dikkatini celj için Romadaki sefirine talimat verdi.

Barthonun korktuğu. bugün emri vaki olmuştur. Protokolla nutukatn sonra İtalyanın Macar müddeiyatını okşamak için küçük itilâfı kırdığına hükmedilebilir. Binnetice bu üç memleket Alman anşluş tehlikesinden çok daha yakın bir Macar tehlikesine karşı cephe yapmağa tabiatiyle meyledecektir.

Alman neşriyatı da zaten bu hususta rolünü oynamakta devam edivor. Fransa hükûmeti Roma da neler hazırlanmakta olduğuna dair doğru malûmat edinmemiştir. Mes'uliyetin büyük bir kısmı Kont Chambruna racidir. Zira geçen haf ta Parise gelişinde İtalya— Fransa küçük itilâf arasında anlaşmanın mevcut sayılabileceğini her rast geldiğine söyleyip duruyordu.

Bir sefirin kendi müşahede sahasına dahil işler üzerinde hakikî vukuftan ve anlayıştan bu kadar mahrum oluşu kabili müsamaha değildir.

Mühim ve kat'î bir vaziyette kendi nazırını hataya sevkeden Fransız sefiri harpte yenilmiş bir ceneral ile mukayese edilebilir. Kont Chambrun eğer kendi istidatları aleyhine dönen hâdisenin hakikî ehemmiyetini başka türlü göstermeğe kalkışmak tecrübesinde bulunursa bir düşman politikasının propagandacısı vaziyetine düşerse yaptığı hatalara daha yenisini ilâve etmiş olacaktır.„

Muharrir bu tarzdaki bir kaç gazete haberinin Fransanın Roma sefaretinden mülhem olmadığını zannetmek itiyor. Ntkun ve protokolların sarih olduğunu söylüyor.

Bu yazı evvelce bildirdiğim muhtemel Fransız anlaşmasının iç yüzünü, ayni zamanda protokolun Pariste nasıl bir sürpriz tesiri yaptığını ve uyandırdığını, inkisar ve hiddetin derecesini göstermektedir.

Radikallerin gazetesi protokol üzerinde tahlil yaparak bunun bilhassa istişareye ve bütün meselelerde teşriki mesaiye ait hükümleriyle Avrupa siyasetine kuvvetle tesir yapmak ihtirasında bir üçler misakı olduğunu ve âkitlerden en kuvvetlisi İtalyaya faik nüfuz temin ettiğini küçük itilâfa ve Balkan misakını imzalamış olanlara müteveccih bir ittifak olduğunu yazıyor.

Bu gazete nutkun Almanya ve Macaristana ait kısımlarını da gözden geçirerek bu nutkun ve İtalya politikasının harpten evvelki ittifakı müsellese müncer olduğunu bir farkla ki Berlinin yerine Romanın geçtiğini ileri sürmektedir. Matin gazetesi yazısının sonunda Romada Avusturyaya Macaristana yapılan kârlı vaitlerin tercihli tariklerin bu iki memleketin siyasetlerinde ağır basmak için kifayetsiz ve bayağı mükâfatlar olduğunu yazarak diyor ki:

"Merkezî Avrupanın karışık manzarası önünde anşlus fikri zayıflamak şöyle dursun bilâkis inkişaf edecektir. M. Musolininin sözleri bu tehlikeyi kat'ileştirmiştir.

Avusturyada bir hadise

Tirolda Valiyi dövmüşler!

Viyana, 21 (A.A.) — Dün İnsburk meclisinde Haymverler kıtaatı kumandanı yeni Tirol vilâyeti hükûmetine hiristiyan sosyalist partisine mensup Gamberin dahil olmasını şiddetle protesto etmiş ve derhal azlini istemiştir. Hükûmet konağında intizamın muhafazası için ittihaz edilen tedbirler, M. Gamberle kumandan arasında hadiseler çıkmasına mani olamamış ve zabitlerden biri mumaileyhi dövmüştür. İhtilâf bugün daha had bir devrededir.

Askerî kumandan taleplerinde ısrar ederek M. Gamberin azlini istemekte ve bu yapılmadığı takdirde Haymver mümessilliğinden hiç birinin hükûmet sırasında yer alamıyacaklarını bildirmektedir. Bu hal Tirol vilâyeti hükûmeti ile Haymver arasındaki butün münasebetlerin inkıtaı demektir.

İyi havadis alan menbalar bu ihtilâfı halletmek için M. Dolfüsün bütün selâhiyetini kullanmıya lüzum olduğunu söylemektedirler.

Diğer taraftan bu hadise vatanperverler ittihadının muhtelif teşekküllerine de sirayet etmiştir. Bunlar Gamberi iltizam etmektedirler. Mumaileyhe dayak atan zabit mahkeme tarafından üç ay hapse mahkûm edilmiştir.

Sovyet akademisinde Türkiyeye dair tetkikler

Moskova, 21 (A.A.) — Ulûm akademisinin şark enstitüsünde Türkiyeye ait tetkikatı yapacak bir cemiyet vücude getirilmiştir. Bu teşkilâta, tabiî ve içtimaî ilimler sahasında Türkiye hakkında tetkikat yapan 25 âlim dahildir. Akademi azasından M. Marr, fahrî reis intihap edilmiştir. Önümüzdeki mayıs ayında cemiyet ilk içtima devresini açacak ve Türkiyenin iktısadiyatı, tarihî edebiyat ve lisanı hakkındaki raporları dinliyecektir.

IŞARETLER

İsmet Paşanın dersi

Türk rejiminin hususiyeti: Yapmadan söylememek, yaptıktan sonra anlatmak. Gazi yaptıktan sonra söyledi.

Gazi mektebinin yüksek devlet ve fikir adamı Ismet Paşa eseri şimdi anlatıyor.

Ismet Paşa inkılâp kürsüsünde ilk dersini verirken eseri kuran ustalardan, eseri yapanlardan biriydi.

Iki davayı bütün vuzuhile söyledi. Türk inkılâbının bütun cepheleri kesilen hatlar halinde ortaya çıktı.

Ismet Paşanın kürsüden akseden sesi tarihi yazanın değil, tarihi yapanların enejeri ve şuurunu ufuklardan ufuklara nakletti.

Tarihi yapanlarla yazanlar arasındaki farkı anlamak için onun sesini dinlemek lâzımdır. Gazi davasının dili olgun ve heybetliydi.

Bilen yapar, bilmiyen öğrenir.

Ben bu sözün doğruluğunu 20 Mart akşamı bir kere daha anladım. Bilenler yaptılar, ve yapanlar en güzelini söylediler.

* * *

Ismet Paşa kumandan olduğu kadar devlet adamı, devlet adamı olduğu kadar fikir adamıdır.

Garp cephesi kumandanı Ismet Paşa, sulh murahhası ve Başvekil Ismet Paşa, fikir adamı Ismet Paşa, aynı ölçüde, aynı hacimde insanlardır. Onun için asker, diplomat, fikir adamı aynı davayı, aynı vuzuhla, aynı sadakatle izah edebiliyor.

Harpte mücadele, sulhte sevki idare, ve nihayet bütün bunları bir fikre irca kudretidir ki, Gazi rejiminin doğru, hatasız bir şekilde anlaşılmasına imkân veriyor.

* * *

Davanın büyük ustası Gazi rejimini anlatırken Türk inkılâbının tarihle olan münasebetini ilk cümlelerinde anlatıyor. Onun ilk cümleleri yeni rejimin Osmanlı kültür ve Osmanlı tanzimat hareketlerine nazaran topoğrafik manzarasını tahlil ediyor. Osmanlı tarihi, Osmanlı bakiyesi, Osmanlı tanzimat hareketleri [illegible] pek sağında kalan ve ayrı bir cemiyet nevinin istihaleleridir..

Bunlar: Türk inkılâbının başı sananların, ve Türk inkılâbını bu kötü maziye bağlıyarak izah etmek istiyenlerin hatalarını anlattı.

Bu hata basit bir yanlışlık farkı değildir. Batıranlarla kuranları birbirine karıştırma hatasıdır.

Ismet Paşa 1920 den sonra Türkiye ile evvelki tarihi bir bıçak ile kesilmiş gibi ayırt etti.

Bunlar, işi yapan usta tarafından söylenmiş olması bize yalnız bir yeni tarihin sarahatini değil, yeni davaya atılanların yollarında ne kadar vuzuhla, şuurla yol aldıklarını da anlatıyor. İşte Ismet Paşanın ilk dersinden aldığımız ilk ders..

Sadri Etem

Döviz kaçakçılığı

Döviz kaçakçılığı tahkikatı devam etmektedir. Tevkif edilen dört kişinin ve mevkuf bulunan sekiz kişinin sorguya çekilmeleri bitmiştir.

Dünden itibaren şahitlerin dinlenilmesine başlanılmıştır.

ŞEHİRDE

Geçinme vaziyeti

914 ve 934 seneleri arasındaki fark

İstanbul ticaret odasının hazırladığı geçinme indeksine göre 914 birinci altı ayında 100 kuruş olan fiat 1934 ikinci kânunda 1087 kuruştur. Bu hesaba göre altın paraya göre yüzde 122 buçuk fazlalık vardır.

Yiyecek ve içeceğe gelince, 1914 senesinde 422 kuruşa tedarik edilen maddeler 1934 senesinde 3822 kuruşa, yakma ve aydınlatma maddeleri 103 kuruştan 1277 kuruşa, giyecek eşya ve ev eşyası 254 kuruştan 2850 ve ev kirası da 150 kuruştan 2500 kuruşa, muhtelif maddelerle tasarruf ve sigorta kiraları da 140 kuruştan 1375 ve 89 dan 763 kuruşa fırlamıştır.

Bu hesaplara göre 1912 senesinde 1157 kuruşa tedarik edilen zarurî ihtiyaçları 1934 senesinde gidermek için 12587 kuruş lâzımdır.

Vali bugün geliyor

Geçen cuma günü Ankaraya gitmiş olan vali ve belediye reisi Muhittin Bey bugün şehrimize gelecek, yarın olmazsa cumartesi günü Bursaya gidecektir.

Mahkemelerin taşınma işleri

Adliyenin taşınma işi, şimdiki halde durmuştur. Postahanenin adliyeye tahsis edilen kısmına taşınan daireler ,bu kısımda çalışıyorlar.

Binalara yerleşmiş olan mahkemeler de, yerleştikleri bu muvakkat binalarda faaliyet gösteriyorlar.

Bu vaziyetin adliyeye yeni bina yapılıncıya kadar devam edip etmiyeceği henüz belli değildir. Yeni bina yapılıncıya kadar mümkün olduğu kadar toplu bir halde bulunmaları gözetilerek bazı mahkemelerin daha postahane binasına alınması muhtemel görülmektedir.

Adliye sarayı ankazı arasında

İstanbul adliye sarayı enkazı arasındaki hafriyatta, yeni bir safha yoktur. Araştırma işine devam ediliyor.

Araştırmada rast gelinen ve adliyeye teslimi icap eden daktilo makinesi v. s. bazı madenî eşya, derhal adliyeye teslim edilmektedir.

Bayramdan sonra, duvarların yıktırılması işine başlanacaktır.

Teşrih Enstitüsünde açış dersi

İlmin Şarktan doğması zamanı gelmiştir!„

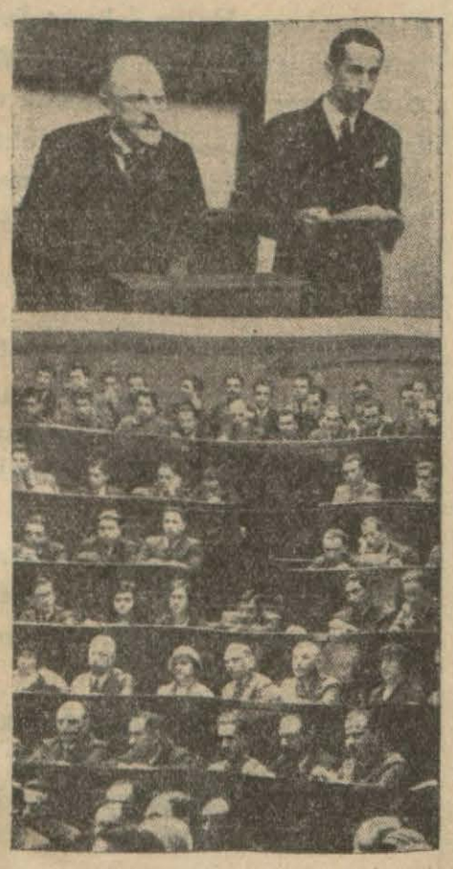

Profesör dersini verirken ve dinliyenlerden bir grup

Üniversitede yeni yapılan teşrih dershanesinde emrazı umumiye profesörü M. Obendofer dün saat on ikide açış dersini vermiştir. Derste üniversite rektörü Neş'et Ömer, Bolu mebusu Cevat Abbas Beylerle tıp ve edebiyat fakülteleri dekanları, profesörler, hastahane mütehassıs hekimleri, talebe hazır bulunmuşlardır.

Profesör alkışlar arasında kürsüye gelmiş, kanserin başlangıcını, morfolojik bünyesini, tahribatını, ve tedavisini ,tecrübelerine istinat ederek, anlatmıştır. Profesör; yeni üniversitenin Gazi Hz. tarafından gençliğe bir hediye olduğunu talebenin ve hocaların çok çalışmaları icap ettiğini, artık ilmin eskisi gibi şarktan doğması zamanı geldiğini söylemiş, çok alkışlanmıştır.

Istanbul Adliye encümeni toplanıyor

İstanbul adliye encümeni, bugün öğleden sonra postahanenin adliyeye ait kısmında toplanacaktır.

Dünkü toplantıda münhal bulunan tevkifhane müdürlüğü için yapılan müracaatlar ve zabıt kâtipliği için müracaat edenlerin imtihan neticeler gözden geçirilecektir.

Ecnebi profesörler

Profesör Malş'ın dikkate değer sözleri

Üniversiteye getirilen ecnebi profesörler için ortaya atılan bazı dedikodular hakkında ıslahat müşaviri Profesör Malş beyanatta bulunmuş ezcümle şu sözleri söylemiştir:

"— Kat'î olarak size şunu söyliyebilirim ki, İstanbul üniversitesine yeni getirilen profesörlerin her hangi birinden bir ecnebi âlim veya mütehassısa bahsedecek olursanız size bu zatın isminin, mensup olduğu ilim şubesine şeref verdiği cevabını verecektir.

Bu profesörlerden yaşı elliye yaklaşmış olanlar umumiyetle beynelmilel bir şöhrete sahiptirler.„

Benim kat'î kanaatim şudur ki İstanbul üniversitesinin ilmî mesaisine bu profesörlerin filen iştirak etmiş olmaları üniversite için büyük bir kuvvet ve kıymettir. Bu zatlar Türkiyeye imkân bulurlarsa büyük hizmetler ifa debelirler.

Buna rağmen son zamanlarda bu profesörlerden bazılarına karşı yapılan neşriyat ve ağır hücumları okudum: Şahsî bir takım sebeplerin tahtı tesirinde yapılmış olmaları imkânı da mevcut olan bu tezahürlere fazla bir kıymet atfetmek doğru değildir.

Bazı tenkitler bana çocukça şeyler göründü. Esasen en şiddetli tenkitler vak'alarla tekzip edildi. Meselâ tıp fakültesi profesörleri aleyhindeki hücumlara müsbet mukabelede bulunmak daha kolay olduğu için vak'alar hakikati ortaya koymakta gecikmedi.

Ancak, tarihi daha dört ayı geçmiyen üniversite kürsülerine karşı bu heves ve ümit kırıcı hücumların mahiyetini anlıyamadığımı söylemek mecburiyetindeyim. Girişilen teşebbüste muvaffakıyet zamanının verilmesini dilerim.„

Sarayburnu gazinosuna talip yok

Belediye Sarayburnu gazinosunu kiralamak üzere müzayedeye çıkarmıştı. Müzayedeye kimse girmemiştir. Anlaşılıyor ki Sarayburnu eski rağbetini kaybetmiştir. Eski müstecir Derviş zade İbrahim Bey hususî bir teklif yapmış, on sene müddetle kiralanırsa bahçede yeni tesisat yapacağını ve Saray burnunu şenlendireceğini söylemiştir. Bu talep belediyece kabul edilmemiştir. Bebek bahçesi de birkaç güne kadar müzayedeye çıkarılacaktır.

SOHBETLER

Güzellik Kraliçeleri

Avrupanın bazı sefahat şehirlerinde, bir iki kişinin, hasis menfaatlerini temin maksadiyle ortaya attıkları: "Güzellik kraliçeliği müsabakaları„ evvelki senedenberi, eski hızını ve eski rağbetini kaybetti.

Ahlak akideleri sağlam olan milletler, bu işin mazarratını anlar anlamaz, hudutları dahilinde, müsabakaları menettiler.

Genç nesle, fena bir misal olmak istidadını göstermeğe başlıyan bu müsabakaları biz de ortadan kaldırdık. Bu müsabakalara giren bir kaç kızımızın başlarına gelen felâket, düştükleri acıklı vaziyet, bize bir intiba dersi oldu. Türk kızlarının, şu veya bu tarzda teşhir edilmeleri doğru değildi.

Fakat bu iş kökünden halledilmiş sayılamaz, Bu müsabakaların ismi yok ama, ortada cisimleri duruyor. Bu fenanın eserleri, hâlâ elden ele dolaşıyor: Kraliçelerimizin resimleri.

Yakında gelen bayram münasebetile gözüme çarptı. Sokak sergilerinde, dükkân camekânlarında, hanım kızlarımızın kartpostalları, üzerinde: "Bayramınız kutlu olsun„ cümlesi..

Bir teşvike kapılarak, garip bir propağandanın cereyanına atılarak, o müsabakalara girmiş olanların, bugün hâlâ resimlerini, ötekinin berikinin menfaatine alet etmiye ne hakkımız vardır?...

Eğer müsabakalarda bir mazarrat yok idiyse, neden yapmıyoruz? Var ise, neden hâlâ kızlarımızı teşhir ediyoruz?„

Bence, bu kartların ve resimlerin menedilmesi, toplattırılması lâzımdır.

Selâmi izzet

Beynelmilel Ticaret odasına iştirak için hazırlıklar

Merkezi Pariste olan beynelmilel ticaret odasına dahil olmak için seçilen millî komite beynelmilel ticaret odasına iştirak için icap eden faaliyette bulunmak ve bu hususta bir de nizamname hazırlamak üzere bir komisyon ayırmıştı.

Komisyon dünkü içtimaında nizamnameyi tetkik etmiş ve İstanbul vilâyetine müracaat ederek cemiyetler nizamnamesi mucibince izin almağa karar vermiştir.

Deniz tarife komisyonundan

Deniz tarife komisyonu bugün öğleden sonra deniz ticaret müdürlüğünde toplanacaktır. Bu toplantıda İstanbul limanında çalışmakta olan idarelerin blânçoları tetkik edilecektir.

Kurban bayramı

İstanbul müftülüğünden:

25 — Mart — 934 pazar günü Zilhiccenin dokuzuna müsadif olduğundan Arife, pazartesi günü de (Kurban) bayramı olduğu ilân olunur.

Bayram namazı:

Saat	Dakika
6	33
12	03

DEHRÎ Efendi Nasıl Görüyor?

— Dehri Efendi, geçen gün bir Hintli sihirbaz gördüm...

... Torbasından birçok küçük yılan çıkarıp bir seccadenin üzerine attı...

... Yılanlar ikişer ikişer biribirlerine sarıldılar, dolaştılar...

... Biraz sonra biribirlerine dolanarak ve biribirlerini yiyerek hepsi ortadan kayboldular.

Dehri Efendi — Ben olsam bu sihiri evdeki tahta kurularına tatbik eder ve az zamanda milyoner olurdum.

Yunanistanda

Cümhuriyet bayramı

Bir Tayyare filomuz dün Atinaya gitti

Atina, 21 (Hususî) — Yunan cümhuriyet bayramının şenlikleri cumartesi, pazar ve pazartesi olmak üzere üç gün sürecektir. Bu şenliklere bütün esnaf cemiyetleriyle teşekküllerin iştirak etmesi hakkında büyük bir faaliyet sarfedilmektedir.

Atina, 21 (Hususî) — Yunan cümhuriyetinin onuncu yıl dönümü merasimine iştirak edecek olan Türk tayyarelerinin yarın buraya varmaları beklenmektedir.

Türk tayyareleri tayyare meydanına inecekler gerek Atina halkı ve gerek Yunan tayyarecileri tarafından hararetle karşılanacaklardır.

Yunan gazeteleri ,Yunan cümhuriyetinin onuncu yıldönümü merasimine iştirak etmek için bir tayyare filosu göndermek suretile dost Türkiye hükûmetinin gösterdiği necibane hareketi hararetle alkışlıyor ve bunu iki milleti yekdiğerine bağlıyan sıkı bir dostluğun yeni bir delili olarak işaret ediyorlar.

Tayyarelerimiz hareket etti

İzmir, 21 (A.A.) — Yunan cümhuriyetinin yıl dönümünü tesit etmek üzere bu sabah saat sekizi elli geçe Seydiköyden beş tayyarreden mürekkep bir filomuz Atinaya gitmek üzere uçmuştur.

Mecliste

(Baş tarafı 1 inci sayıfamızda)

encümeni, kazanç kanun lâyihasının umumî heyetçe verilen maddeleri üzerinde tetkikat yapmış, kararını vermiştir. Bu karara göre motorsuz, türbinsiz, dinamosuz değirmenler vergiden müstesna olacaktır. Vergi kaçakçılığı yapanlar verginin dört misline kadar ceza ve vergiden başka üç aydan üç seneye kadar hapis cezası göreceklerdir.

Kanunun neşri tarihinden evvel vergileri tahakkuk ettirilmiş olan müteahhitler,mültezimlerle teşviki sanayi dolayısiyle muaf oldukları için vergi vermiyen müesseseler kanundan evvelki zaman vergilerinden muaf tutulacaklardır.

Fatih kazası Hilâliahmerinde

Fatih kazası Hilâliahmer şubesi senelik kongresini cuma günü saat 13 te Şehzadebaşmda Letafet apartmanında yapacaktır.

ŞEHİRDE

Belediye memurları kooperatifinde toplantı

Belediye memurları kooperatifi dün saat 16 da lokanta binasının üzerindeki salonda senelik kongresini yapmıştır. Kongreye kooperatif meclisi idare reisi Hâmit Bey riyaset etmiş, kooperatifin bir senelik hesapları tetkik edilmiş, idare meclisi raporu okunmuştur. Rapora göre 933 senesi zarfında kooperatif lokantasmda 74444 kişiye yemek verilmiştir. Bir sene zarfında memurlara 14525 liralık ucuz odun ve kömür dağıtılmış Yerli mallar pazarı ile anlaşılarak memurlara taksitle 6694 liralık elbise alınmıştır.

Kooperatif bir sene zarfında 450 lira safi kâr temin etmiştir. Bu para ihtiyat akçesi olarak ayrılmıştır. Raporun okunmasını müteakip bilânço tasdik edilmiş ve eski meclisi idare azaları aynen ibka olunarak toplantıya nihayet verilmiştir.

Pis kaplar içinde tereyağı satanlar

Kadınlı erkekli köylü kıyafetinde bazı kimselerin çarşı ve pazarlarda pis kaplar içerisinde tuzlu ve taze tereyağı sattıkları görülmüş, bu yağlardan bir kısmı müsadere edilerek tahlil olunmuş, hepsinin pis ve sıhhate muzir olduğu anlaşılmıştır. elediye, bu gibi yağların satılmasını katî suretle yasak edilmesini şubelere bildirmiştir.

Ihtisas mahkemelerinin vazifeleri ayrıldı

Vekâletten gelen bir emir üzerine dünden itibaren 8 inci ve 9-uncu ihtisas mahkemelerinin vazifeleri ayrılmıştır.

Evvelce iki mahkemede bütün kaçakçılık işleri ile meşgul oluyordu. Vekâlet gümrüklerde çalışmakta olan sekizinci ihtisas mahkemesinde bundan sonra yalnız gümrük kaçakçılığına ait davaların bakılmasını bildirmiştir.

9 uncu ihtisas mahkemesi ise yalnız uyuşturucu maddeler inhisarı işine dahil olan afyon, eroin, esrar gibi maddelerin kaçakçılığına ait davalara bakacaktır.

Bu itibarla 8 inci ihtisas mahkemesinde bakılmakta olan eroin kaçakçısı Kaldiron ve arkadaşlarının davası da 9 uncu ihtisas mahkemesine devredilecektir.

Polis haberleri

Çocuk düşüren bir kadın öldü

Çocuk düşürdüğü için Beyoğlu hastahanesine kaldırılan Kasımpaşada Abacı Halim sokağında oturan Halit Efendinin zevcesi Münire Hanım dün hastahanede vefat etmiştir. Cesedi zabıta doktoru Hamdi Bey tarafından gösterilen lüzum üzerine morga kaldırılmıştır.

Tahkik edilen takas işleri

İstanbuldaki takas işlerini tetkik etmekte olan muhtelit komisyon gümrük muamelâtını kâmilen tetkik etmiştir.

Komisyon ay başından itibaren ticaret odasındaki evrakı tetkik edecek ve aradaki farkları araştıracaktır.

Komsiyonun tahkikatı çok gizli tutulduğu için şimdiye kadar olan faaliyetten ne netice elde edildiği anlaşılamamıştır .

BORSA

(Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 21 Martta muamele görenlerdir.)Rakamlar kapanış fiatlarını gösterir.

Nukut (Satış)

* Londra	645, --	* Viyana	25, —
* Nevyork	121, —	* Madrit	18, —
* Paris	170. 00	* Berlin	50, —
* Milâno	218, --	* Varşova	24, --
* Brüksel	117, —	* Budapeşte	29, —
* Atina	25, —	* Bükreş	20, 50
* Cenevre	817, —	* Belgrat	53, —
* Sofya	95, --	* Yokohama	34, —
* Amsterdam	54, —	* Altın	925, —
* Prag	10,6	* Mecidiye	36, —
* Stokho'm	33, —	* Banknot	238, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	642.50	* Stokholm	3.0162
* Nevyork	0.7945	* Viyana	4,3132
* Paris	12.06—	* Madrit	5.8225
* Milâno	9.2475	* Berlin	2,0082
* Brüksel	3.4075	* Varşova	4,215
* Atina	83,3125	* Budapeşte	3,885
* Cenevre	2.4589	* Bükreş	79,5825
* Sofya	64,505	* Belgrat	34.895
* Amsterdam	1.1794	* Yokohama	2.6293
* Prag	13,0795	* Moskova	1092.75

ESHAM

İş Bankası	10.00	Terkos	—,00
* Anadolu	26,35	* Çimento as	12.45
Reji	4.10	Ünyon Dey	—,00
Şir. Hayriye	—.00	Şark Dem.	—,00
Merkez Bankası	--,00	Balya	—,00
U. Sigorta	10,85	Şark m. ecza	--,00
Bomonti	18,00	Telefon	— 00

istikrazlar		tahviller	
*1933Türk Bor. I	29.15	Elektrik	—,00
" " " II	28,35	Tramvay	—,00
" " " III	28.00	Rıhtım	--,00
İstikrâzıDahili I	—,00	* Anadolu I	48.45
Ergani istikrazı II	93.75	* Anadolu II	48,45
1928 Mü. A.	—,00	Anadolu III	48.10
Bağdat	—.00	* Mümessil A	54,95

Harp esnasında zarar gören Amerikalılar

Umumî harp esnasında Amerika birleşik hükûmetleri vatandaşlarından malları zapt ve işgal edilen veya hasara uğrıyan kimselerin zararlarını tesbit maksadiyle dün muhtelit mübadele komisyonunda, baş mürahhasımız Şevki Beyin reisliğinde bir toplantı yapılmıştır. Toplantıya Amerika namına hukukçulardan mürekkep ve Mösyö Fred K. Nielsen'in riyasetindeki heyet iştirak etmiştir.

İçtimada, bu mesele hakkında Amerika sefaretiyle hariciye vekâleti arasında cereyan eden muhaberelere ait evrak ve notalar tetkik edilmiş, esaslar üzerinde bazı müzakereler olmuştur. İçtimalara devam edilecektir.

Ihracat ofisinde

İhracat ofis teşkilâtı hazırlıkları bitirilmiştir. İstanbulda kalacak olan ihracat ofisi borsasının kadrosu da anlaşılmıştır.

Buna göre Cemal Beyin müdürlüğü altında 2 raportör ile beş kâtip ve bir de dosya memuru İstanbul teşkilâtı olarak çalışacak ve Ankaraya bağlı olacaktır.

Noksan ölçü kullananlar

Noksan ve eksik ölçü kullandıklarından dolayı bazı esnaf hakkında tutulan zabıt varakalarının ölçüler müfettişliğine gönderildiği anlaşılmıştır. Bu gibi zabıtların doğrudan doğruya müddeiumumîliğe gönderilmesi belediye şubelerine bildirilmiştir.

Leblebici
HORHOR
REJİ:
Ertuğrul Muhsin
OYNIYANLAR:
BEHZAT - VASFİ -
HAZIM - FERDİ -
MUAMMER - MAHMUT -
FERİHA
Bugün matinelerden itibaren
IPEK ve ELHAMRA
Sinemalarında 14810

Gümrüklere bir tamim

Ankara, 21 (A.A.) — 1 nisan 1934 tarihinden itibaren mer'iyete girecek olan kontenjan kararnamesinin altıncı maddesi umumî kontenjan listelerinde yazılı bulunan bazı tarife numaralarına dahil eşyanın klering anlaşması mevcut memleketlerden getirildiği takdirde serbestçe ithal edilebileceğini bildirdiğinden kontenjan listesinde tahdit ile ithaline müsaade edilmiş tarife pozisyonlarmın serbest ithal müsaadesinden ayni tahdit ile istifade ettirilmek lâzım geldiği gümrükler umum müdürlüğüne tamim edilmiştir.

Her beyannamenin verilen kontenjandan istifade etmesini temine matuf olarak kontenjan kararnameleriyle altıda bir usulü vaz'edilmiş ve bu suretle memlekette pahalılığı tevlit edecek hususların ve filî inhisar teşebbüslerinin önüne geçilmiş olmak itibariyle kontenjan mahsubu yapıldıktan sonra eşya sahiplerinin malını istediği zaman gümrükten kaldırmasına müsaade olunması ve fakat bu takdirde geçen günler için her halde ardiye ücreti aranılması, altıda bir mikyası dahilinde beyannamelere taksim olunan kontenjanların azlığı dolayısiyle gümrükten çekilmesi geciktirilen eşyalara ait kontenjanlar, beyannamelerden tenzili ve gümrükler umum müdürlüğüne iade olunmıyarak bir beyanname üzerinde yapılan mahsubun aynen bırakılması ve bu suretle o beyannamenin hissesine daha sonra isabet eden kontenjanların da mahsubu ile beyanname muhteviyatının kısmen veya tamamen gümrükten çekilebilecek bir hale gelmesine müsaade olunması gümrüklere tamim edilmişti.

Bu kabil mahsubu yapılan kontenjanların, mahsup edildiği devre hitam bulsa dahi istirdadı cihetine gitmek doğru olmıyacağından tatbikatta ona göre muamele ifası gümrükler umum müdürlüğüne yeniden tamim edilmiştir.

Hayvan tedavisinde uyuşturucu maddeler

Hayvan sahiplerinin ismi ve adresi sarahaten reçetelere yazılmak ve bizzat baytar tarafından hayvan verilmek şartiyle tedavisi zarurî görülen hayvanlara beşerî tababet için tayin edilen miktardan fazla uyuşturucu madde verileceğinin yüksek sıhhat şûrasınca kabul edildiği sıhhat vekâletince tamim edilmiştir.

AYAŞLI VE KİRACILARI

Yazan: M. Ş.

VAKIT'in Edebî Tefrikası : 11

— Dövdü ama iki gözüm öyle dayağa canım kurban. Sen dayağı kat kat hak ettin.

— Niçin?

— Zavallı kızın hakkını ne yedin?

— Getirsin çoraplarımı, parasını vereyim.

— Örtüye ne dersin?

— Onun getirdiği örtü yanıktı.

Faikanın kaynanası karıştı:

— Aaaa, dedi, Allahtan kork, yep yeni örtü idi, biz burada baktık, işte Faika da burada. Öyle değil mi söylesene!

— Eskiydi ben bilmez miyim.

Bu sözleri söyliyen ve dinliyen bir adamın ince ince para, kambiyo, kurs hesapları yapmasına siz şaşmaz mısmız?

VII

Apartmanımızın sekiz numarasında bir ufak çocukları ile genç bir karı koca oturuyorlar. Erkek: Aptülkerim Bey, alçarak boylu esmerce, mogolsu suratlı, güler yüzlü bir adam. Karısı İffet Hanım: İstanbullu bir kız. İstanbulun Üsküdarmdan imiş, rengi solukça, zayıfca bir kadın. Çirkin değil, amma nasıl demeli, zavallı suratlı. İstersiniz de ona bir mevki veremezsiniz. Onunla konuşabilmek için, onu sevebilmek için değersiz tutmağa çalışırsmız. Belki akılsız. Bizim komşular bu kadını güzel buluyorlardı.

Aptülkerim Buharalı imiş, çok küçük yaşlarında İstanbula gelmiş, orada okumuş, Harbiye mektebinden çıkmış, biraz hizmetten sonra çürüğe çıkmış, tekaüt olmuş, o zamandan beri burada odunculuk, kömürcülük ediyormuş. Harbiyeden çıkıp da alış verişte bir iş becerebilenler azdır. Aptülkerim de babasından, dedesinden gelme bir istidat olsa gerek! Ayaşlının sözüne bakılırsa işi yolunda imiş, beş on parası da varmış.

İffet Hanım üç çocuk doğurmuş, bunlardan ilk ikisi yaşamamış ölmüş, üçüncü çocukları, Turhan Mukimüddin adında, hasta suratlı, ağlamış suratlı bir oğlan sağ, yanlarında. Ağlamadığı, huysuzluk etmediği saat yoktur.

Bu ana baba, çocuk büyütmek, terbiye etmek nedir hiç bilmiyorlar: Rahatsız, çelimsiz, keyifsiz olan çocuğu büsbütün densiz, huysuz edecek ne varsa hepsini yapıyorlar. Anası çocuğa darılsa babası okşuyor, anası çocuğa kızarsa babasına çatıyor, babasına kızmca çocuğunu dövüyor. Bu yüzden çocuk, anası babası için çekilmez bir ağrı, sancı, bir hastalık, bir baş belâsı olmuş kalmış. İkisi de çocuktan korkuyorlar. Oğlan ağlamağa başlayınca anasının eli ayğı soğuyor, sinirleri çekiliyor, o da ağlamağa başlıyor.

Kadın yalnız çocuğundan değil kocasından da bezmiş:

— Koca isterler, kocaya varırlar, anlasam bu koca neye yarar, diyor, bir geçinmek değil mi? Adam çamaşır yıkar

SPOR

Bayramda Ankara takımları şehrimizde

Haber verildiğine göre bayram günlerinde Ankaralı futbolcuları, sahamızda görmiye imkân bulacağız. Mıntakalarmız arasında temaslar o kadar az ki bu haber bizi çok sevindirdi.

Şehrimizde maç yapması beklenen Ankara takımları Ankara şampiyonluğunun en kuvvetli iki namzedi bulunan "Ankaragücü,, ile "Çankaya,, dır. "Çankaya,, lılar bayramın ikinci günü Fenerbahçe takımiyle karşılaşacaklardır.

Ankaragücü sporcuları ise Beşiktaş ve Galatasaray takımları ile karşılaşacaktır. Bu müsabakalar da Taksim stadında yapılacaktır.

Bu haftaki maçlar

1 — Taksim sahasında: Saha komiseri Muslih Bey. Saat 12,30 da Vefa - Kumkapı — Istanbulspor B. takımları, hakem Izzet Muhittin B. saat 14,15 te Beylerbeyi — Hilâl 1 inci takımları, hakem Emin B., saat 16 da Vefa - Kumkapı — Istanbulspor 1 inci takımları, hakem Ahmet Bey.

2 — Fenerbahçe sahasında: Saha komiseri Nuri Bey: Saat 12 de Beşiktaş — Beykoz B. takımları, hakem Mehmet Reşat Bey, saat 13,45 te Kasımpaşa — Topkapı 1 inci takımları, hakem Cafer Bey, saat 15,30 da Beşiktaş — Beykoz 1 inci takımları, hakem Suphi Bey.

3 — Beşiktaş Şeref sahasında: Saha komiseri Necmi Bey: Saat 9 da Beylerbeyi — Hilâl B. takımları, hakem Halit Galip Bey, saat 10,15 de Vefa — Istanbulspor genc takımları, hakem Nuri Bey, saat 11,30 da Sümer S. — Doğan S. 1 inci takımları, hakem Adnan Bey, saat 13,15 de Fener Yılmaz — Türkgücü 1 inci takımları, hakem Sadi Bey, saat 15 te Karagümrük — Bakırköy 1 inci takımları, hakem Sadi Bey..

İstanbul su sporları klübünde

İstanbul su sporları klübünün senelik müessisler toplantısı klübün Modadaki merkezinde yapılmıştır.

Klübün idare heyetinin idarî ve fennî sporlarile hesap müfettişlerinin malî raporu okunarak kabul edilmiş ve klübün bir senelik faaliyeti takdir ve idare heyeti tebrik edilmiştir.

İstanbul vali muavini Ali Riza, belediye reis muavini Hâmit ve Maarif vekâleti umumî müfettişlerinden Selim Sırrı Beylerin fahrî âza olarak intihabı ittifakla kabul edilmiştir.

Klüp idare heyeti bazı münhaller doldurmak suretile şu şekilde seçilmiştir:

Reis Asım Turgut Bey, birinci reis vekili Ekrem Rüştü, ikinci reis vekili Dr. Demir Turgut, üçüncü reis vekili Leylâ Asım Turgut Hanım, umumî kâtip Fuat Rüştü, muhasip Kemal, âza Dr. Mustafa Hulûsi Beylerdir.

Kongre, Reisicümhur Gazi hazretlerine, başvekil İsmet ve Millet meclisi reisi Kâzım, büyük erkânı harbiye reisi Fevzi paşalara, Halk fırkası umumî kâtibi Recep Beyefendiye, idman cemiyetleri ittifakı riyasetine, denizcilik federasyonu reisi Mehmet Ali Paşaya, vali Muhiddin ve mıntaka reisi İbrahim Kemal beylere birer tazim telgrafları çekmiştir.

Güreşçileri davet

T. İ. C. İ. Güreş federasyonundan:: 1934 Avrupa güreş birinciliklerine işirak edecek olan takımımızın seçme müsabakaları 27 mart salı günü saat 13 ten 14,30a kadar devam edecektir. Tolerans bir buçuk kilodur.

* * *

T. İ. C. İ. Güreş federasyonundan: Romada yapılacak olan Avrupa güreş birinciliklerine iştirak edecek olan güreş takımımıza refakat etmek istiyen zevatın seyahat şeraitini anlamak istiyenler Cağaloğlunda C. H. F. binasındaki federasyonlar merkezi kâtibine 25 mart akşamına kadar müracaat etmeleri bildirilir.

Voleybol müsabakaları

İstanbul Voleybol heyetinden :

23—3— 934 tarihinde Galatasaray lokalinde yapılacak voleybol maçları:

Topkapı — Feneryılmaz, saat 18 de hâkem; Ekrem Bey.

Istanbulspor — Vefa — Kumkapı 18,30 hâkem Talât Bey.

Maçlara vaktinden beş dakika geç kalan takımlar hükmen mağlûp olurlar.

Dağcılık ve yürücülük klübünde

Dağcılık ve yürüyücülük klübü ilkbahar mevsimine mahsus olmak üzere her hafa yürüyüşler tertip etmektedir. İlk yürüyüşü 30 mart cuma günü yapîlacaktır. Yürüyüşe iştirak edecekler sabah dokuzda Taksim klüp binasında toplanacaklar, otobüsle Büyükderede Bahçeköy yolunun başında Bentlere kadar yürüyerek gidilip gelinecektir. Yürünecek yolun uzunluğu 15 kilometredir. İkinci yürüyüş 6 nisandadır.

Sipahi ocağında

Sipahi ocağı memlekette atlı sporun terakki ve inkişafını temin için ihtiyaca kâfi at satın almış amelî ve nazarî binicilik dersleri açmıştır.

Tedrisat ilerledikçe at gezintileri de yapılacaktır. Dersler hergün saat 17 den 20 ye kadar pek müsait şerait tahtında Sipahi ocağında devam etmektedir.

Muallimliğini Fransanın (Somür) binicilik mektebinden mezun mütehassıs Behçet Bey deruhte eylemiştir. Atlı gezintiler (Şasakur) ilkbaharda başlıyacaktır .

Sipahi ocağı arzu edenlerin kayit için her gün ocağa müracaat edebileceklerini bildiriyor.

UMUMI HARPTE TEŞKİLÂTI MAHSUSA

VAKIT'ın Yeni Tefrikası : 136 — Yazan : A. MİL

Vemereo fedaisi işini görmüştü..

Bunun üzerine Makedonya muhtariyetine taraftar olanlar bu kanlı mücadelelerin devam edip gideceğini ve Sofya saraymın entrikalarına mukabele edilmiyecek olursa Makedonyada yaşıyan milletlerin yavaş yavaş mahvolacağını anlayınca Verhovistlerin başlıca adamlarını araştırmışlar ve bunlarm içinde en ileri gelenlerin ve Ferdinandın emperyalist siyasetine en ziyade âlet olanların Sarafof ile Gardanof olduklarına kanaat getirmişlerdi. Binaenaleyh bunların vücutlarını ortadan kaldırmıya karar vermişlerdi. Siroz grupu o iki verhovistin idamına hükmetmişti.

Vemereo reislerinden Paniça bu idam cezasını mevkii icraya koymayı üzerine almıştı. Bunun için arkadaşlar arasında kur'a çekilmesine bile hacet kalmamış ve Paniça kendiliğinden ortaya atılarak o işi yalnız başına yapacağını söylemişti.

Filhakika bu Vemereo fedaisi derhal Sofyaya gitmiş ve Sarafof ile Gardanofu bir arada yakalıyarak ikisini de revolverle yere sermeye muvaffak olmuştu. Bu işi becerdikten sonra da yakayı ele vermeden Bulgaristandan kaçmış ve arkadaşlarına iltihak eylemişti. Bu hâdise 1907 senesinde vukua gelmişti.

O zamanki Türk toprakları için yürütülen bu kanlı davalara karşı Pariste ve Selânikte muhtelif namlar altında çalışan İttihat ve Terakki cemiyeti hemen hemen büsbütün yabancı kalıyordu. O devirde yalnız Abdülhamidin istibdadını devirmeye çalışan İttihat ve Terakkinin Vemereo ile alâkası yoktu. Fakat meşrutiyetin ilânına takaddüm eden son zamanlarda Vemereo İttihat ve Terakki ile tesisi münasebet eylemiş bulunuyordu. Makedonya komitesi istibdat idaresine bir nihayet vermek için İttihat ve Terakki ile karşılıklı çalışmayı kabul etmişti. Çünkü muhtariyetçiler meşrutiyet ilân edilecek olursa, Makedonyalıların Türk kanunu esasisinin himayesinde daha serbest yaşıyabileceklerini ümit ediyorlardı. Bununla beraber büyük çiftliklerin köylülere para mukabilinde parça parça satılması ve bu suretle elde edilen sermayeler ile büyük çiftlik sahiplerinin memleketi sanayileştirmeleri esasına müstenit olan ziraî politikaya İttihat ve Terakkinin yanaşmak istemiyeceğini Makedonya muhtariyetçileri biliyorlardı. Fakat onların muhtariyet programlarına giren anasırın içinde hiçbir fark gözetilmeden Türklerin de bulunacağından dolayı, bir gün gelip İttihat ve Terakki ile bu hususta anlaşmıya muvaffak olacaklarını zannediyorlardı.

(Sarafof) ile (Gardanof) öldürüldükten sonra gerek onları öldüren (Paniça), gerekse o katil hadisesi üzerine (Vemereo) nun hakikî maksatlarını anlatmak için Serezden Sofya hükûmetine gönderilen iki mektubu imzalıyan (Sandanski) (Kantarciyef) (Boynof) ve (Skrijevski) Bulgar mahkemeleri tarafından gıyaben mahkûm edilmişlerdi. O hâdiseden meydana çıkmıyan diğer (Vemereo) taraftarları ise eskisi gibi gizli kalmışlardı.

1908 de meşrutiyet ilân edildiği zaman Makedonya muhtariyeti için çalışan ve (Delçef) in halefleri olan Makedonyalılar ile Sofya sarayı mensupları gene biribirlerine zıt fikirlerle meydana çıkmışlardı. Vemereo cılar silâhlarını bırakarak meşrutiyet idareye iltihak eylemişler ve federatif millî bir fırka teşkil etmişlerdi. Bu fırkanın reisleri (Sandanski), (Çernopeef), (Kantarciyef), (Yankof (Rizof) gibi Makedonyalılardı. Bu fırka yeniden hayat bulan Osmanlı devletinin hududu dahilinde Makedonyanın muhtariyeti ve bütün Balkan milletlerinin ittihadı için mücadele edecekti.

(Vemereo) bu suretle çalışırken, o esnada kral olan Ferdinandın ajanları da "Meşrutiyet klüpleri,, namı altında zahirî bir fırka vücude getirmişti. Halbuki bu fırka beynelmilel efkârı umumiyeyi aldatmak içindi. Hakikati halde Nerhovistler Osmanlı meşrutiyetine karşı itilâf kabul etmiyen bir düşman halinde kalmışlardı. Çünkü meşrutiyet Makedonyanın ve Trakyanın Bulgaristana ilhakını şüpheye düşürebilirdi. Hakikat halde Nerhovistler az zaman sonra yüzlerinden maskelerini atarak suikast politikalarına devam etmeğe başlamışlardı. Iştip, Koçana, Radoviç, Selânik, Doyran ve sair mahallerde kral Ferdinandın ajanları tarafından vukua getirilen kanlı hadiseler henüz hatırlardadır.

Makedonyanın muhtariyetine çalışan ve Türk idaresinden ayrılmak istemiyor gibi görünen (Vemereo) taraftarlarının bu suikastlarla hiç bir alâkaları yoktu. Onlar Verhovistlerin bu kanlı faaliyetlerini, "Eşek suikastları,, diye tavsif ediyorlardı. Bu tavsif suikastların tarzı icrasından dolayı meydana çıkmıştı. Meselâ bir Nerhovist çetesi bir kasabaya yaklaşıyordu. Çetecilerden birisi köylü kıyafetine giriyordu. Eşeğini önünde sürerek o kasabanın pazar yerine gidiyordu. Orada taş ve toprakla doldurduğu çuvallarını eşeğin sırtından indiriyor ve alış veriş yapan halk ile dolu olan meydanın bir tarafına bırakıyordu. İşte o çuvallardan birisinin içinde müthiş bir bomba vardı.

(Devamı var)

Seyyâh geliyor

Bir nisanda Dögras ismindeki Fransız vapriyle şehrimize 600 Fransız seyyahı gelecektir. Seyyahlar geldikleri gün Gülnihal vapuriyle Bursaya gidip akşama döneceklerdir. Ertesi günü seyyahlar İstanbulu gezeceklerdir.

---

gene geçinir. Hiç olmazsa çocuk doğurmaktan da kurtulur.

İffet Hanım tekaüt olmuş bir küçük memurun kızı imiş. Daha çocuk denilecek yaşında "Kısmeti çıktı,, demişler bu adama vermişler. Gelin olmak süslenmek kadınları avutur. Bunlar geçince İffet Hanım için evlenmenin bir tek iyiliği kalmış, o da geçinmek!

— Çirkin bir adam, demiş.

— Erkekte güzellik aranmaz, huyu güzel olsun, demişler.

— Sevimsiz, demiş.

— Alışırsın seversin, demişler.

Kocası sinsi, kurnaz, tilki bir adam. Bir kere olsun sevişmemişler. Bu karılığın, kocalığın bir eğlencesi yok. Evlendikten birkaç ay sonra gebe olduğunu anlamış, yedi aylık bir çocuk doğurmuş. Çocuk birkaç saatten fazla yaşamamış. Hastalık, hekimler. Çekilmez işkencelere katlanmış.

Aradan birkaç ay geçtikten sonra ikinci çocuk. Anasının sütü yok. İnek sütü, emzik. Çocuk hasta. Hekimler besliyemiyorsunuz diyorlar. Nasıl beslemeli. Çocuk da o kadar sevimsiz ki anasının bile görecek gözü yok. Ne olacak? Üç aylık iken bu çocuk da ölüyor. Bir acı! Kocasını hekimler hasta buluyorlar, bakıyorlar, ilâç alıyor. Hastalık nedir? Bilmiyor. Biraz sonra bu üçüncü çocuk doğuyor. Babası adını Turhan Mukimüddin koyuyor. Bir süt ana tutuyorlar. Bir habeş karısı. Çocuğu büyütüyor. İstanbulda anasının evinde iken biraz daha rahattılar. Buraya gelip bir odaya sokunca oğlan çekilmez bir belâ oluyor.

Kadına yeniden gebe kaldın deseler, öyle sanırlır ki çıldıracak, kendini öldürmeğe kalkışacak. O kadar korkuyor. Kocasına da kızıyor. Her koca böyle midir? Bu ne duygusuz adam, yalnız kendisini düşünür. İffet Hanım gittikçe kocasından soğuyor, sokulmuyor, uzaklaşıyor, kavga çıkarıyor, Faika ile kaynanası da İffet Hanıma yardım ediyorlar, onun gözünü açıyorlardı. Ben buraya geldikten biraz sonra, gündüz gelip çocuğa bakmak için bir hizmetçi tutuldu. Her gün odalarını Halideye temizletip toplatmağa başladılar. Bundan evel İffet Hanım kendisi topluyormuş. İffet Hanımın odasının karışıklığını, pisliğini Halideden dinlemeli. Halide, söylenir, söylenmez, her şeyi bana anlatıyor. Bir gün dedim ki:

— Kızım, bunlar bir kadınım, gizli kalması lâzım gelen şeyleridir. Bunları bana söyliyeceğine gidip kendisine öğretsene!

— Sanki kendisine söylemiyor muyum? Geçen gün kocasının yanında söyledim. Ben hanım değilim amma böyle hanımlara da kendimi değişmem.

Aptülkerim uysal bir adam. Karısına bakmıyor, bakmak istemiyor, parasını kıskanıyor değil, bilmiyor. Karısı ona dikildikçe, karşı kodukça o alçalıyor, kadının istediklerini yapıyor. Belki kötü huylarından da geçiyor. Belki de karısı alışmış o kadarına göz yumuyor, katlanıyor! Görünüşte odaları, yaşayışları düzeliyor. Bu iyileşme böyle kalır mı? Yoksa Faika ile kaynanasının dersleri arta arta kadını büsbütün baştan çıkarır, kocasiyle arasını açarlar mı? Aptülkerim gibi sessiz, sinsi adamların ne gün kızacakları ve kızınca ne yapacakları belli olma. Bir gün Faika ile konuşurken dedim ki:

— Bu kadın kocasını sevmiyor, bilmediği için ona katlanıyordu.

(Devamı var)

Memleket Haberleri

Eskiden etrafına hayat ve bolluk saçan Menderes

Bugün sıtma ve ölüm dağıtıyor, bu işin ehemmiyetle tetkiki lâzımdır

Çanakkale vilâyetinin en şirin kaza merkezi Bayramiçtir. Tabiatin bütün güzelliğini yaşatan Bayramiç kasabası sanatoryom olmağa lâyık bir havaya maliktir. Kazdağının eteklerinde Çamlıklar içine gömülmüş Bayramiçin çok güzel bir hastanesi vardır, kesif ağaçlıkların içinden akan Menderes çayının kıyıları baharın doyulmaz kır kokularına, yazın koyu gölgeleriyle eşine az raslanır bir tenezzüh yeridir.

Bayramiç kazasının fasulya, börülce, biber gibi mahsulleri vardır.

Yoksulluğa rağmen çok çalışan kaza belediyesi, kasabaya yeniden su getirmiştir. Elektrik işi bir müteahhide verilmiştir; yeni yapılan fennî mezbaha ve kaldırılan mezarlık, kasabanın girim yerindeki şose memlekette imar faaliyeti olduğunu göstermektedir.

Kazdağı, yazın buz gibi sulariyle, temiz havasiyle çok güzel ve ucuz bir kamp yeri olabilir.

Gök yüzüne doğru yükselen ağaçları, su kaynakları görünmeğe değer manzaraları dağ sporuna müsait yerleri ile Kazdağı bir seyyam memleketi olabilir.

Bayramiç kazasının büyük ve mamur köyleri vardır, bilhassa (Türkmenli) köyü halkı münevver, çalışkan büyük ve güzel bir köydür.

Kazanın telefon şebekesi de mükemmeldir. Cumartesi günü kurulan pazarı çok kalabalık olmaktadır.

Pazarda bilhassa fasulya, börülce ve hububat üzerine çok iş yapılmaktadır. Orman mıntakasında olan kasabada akar sulardan istifade edilerek güzel bir kereste ve katran fabrikası yapmak suretiyle durgun olan hayata bir hareket vermek kabil olacaktır. Fabrikaların açılmasiyle kasabada bir yapım ve medeniyet varlığı doğacaktır.

Orman, toprak, su zenginliği gibi tabiatin üç büyük can damarına malik Bayramiçin yakın bir atide lâyık olduğu mevkiye erişmesi temenniye şayandır.

Dünya harbinden evel Menderes çayından istifade edilerek Kazdağından pek çok kereste Kumkaleye sevkolunarak Kumkaleden Iskenderiyeye sevkolunur ve bu yoldan memlekete çok para girermiş.

Nehirde yapılan nakliyat dolayısiyle çayın yatağından akan yerine kadar temizlenmekte imiş, nakliyat durunca çayın yatağı da dolduğundan kışın sular çoğalıp taşmağa ve etraftaki araziyi su altında bırakmağa başlamış. Bilhassa nehrin Kumkaleya akan yerinde toplanan birikinti yüzünden şişen sular Kumkalenin çok münbit ovasını büyük bir bataklık haline koymuştur. Senelerce muhitine sularla taşıdığı keresteler yüzünden etrafa sıtma, bataklık, yoksulluk dağıtıyor.

Nehrin ağzı derhal temizlenerek akım işi tanzim edilirse çok faydalı olacaktır. Nafıa vekâletinin su mühendisleri tarafından umumî ahvali tetkik ve tesbit edilen Menderes çayından çıkım yerlerine yakın olan mahallerinde sulama ve bir çok yerlerin de değirmenlere su alma suretiyle istifade edilmektedir. Bayramiçin evlerinin yanından geçen ve daimî surette akan bu sudan her halde sınaî sahalarda istifade etmek kabildir.

Münevver bir gençlik kütlesine malik Bayramiç kasabası yarının büyük bir sınaî şehri olmağa müsaittir.

Muhterem iktısat vekilimiz Celâl Beyefendinin bu müterakki ve mühim kasabamız üzerine yüksek ve vukuflu bakımlarını dileriz.

Kasabanın imarında çok çalışan kumandan İsmail Hakkı kumandan Zeki, belediye reisi Yahya Beyleri kalpten tebrik etmek bir borçtur.

Cemal Hamdi

Bartındaki yangın kulesi!

Bartında belediyenin bir yangın söndürme kulesi vardı. Bu kulenin önünde bir bina yapılmış, bina kuleyi tamamiyle kapatmıştır. Şimdi yangın kulesinden hiçbir yer görülmemektedir.

Bunun üzerine belediye yangın kulesini bırakmağa mecbur olmuştur.

Şimdiki halde, minarelerden sonra şehrin en yüksek binası yukarı çarşıdaki Zırtlı oğlu Mehmet efendinin binası olduğundan, belediye, müstecirile mutabık kalarak, yangın gözetleme yerini bu binanın taraçasına nakletmiştir. Buradan şehrin hemen her tarafı görünmektedir.

Denizlideki bekârlar

Denizli vilâyetinde 23,237 bekâr mevcut olduğu tesbit edilmiş ve dahiliye vekâletine gönderilmiştir. Yalnız Denizlideki bekâr adedi 5667 dir.

Yeni Edirne hapisanesinde tesisat

Edirnede modern bir şekilde yapılan yeni hapishanenin inşası bittiğini yazmıştık. Şimdi binada elektrik ve kalörifer tesisatının yapılması işiyle meşgul olunmaktadır.

Hapishane binası yanında yapılan müdürlük binasının inşası, daha bitmemiştir.

Manisada bir panayır

Mnisa, 21 (A.A.) — 15 gün devam edecek olan Manisa macun panayırı bugün açıldı. Hal civarında esnaf tarafından süslü barakalar yapılmış vesaiti nakliyede ucuzluk temin edilmiştir.

Salihlide

Kooperatif heyeti umumiye içtimaı yapıldı

Salihli, (Hususî) — Salihli ziraat kredi kooperatifi senelik kongresini yapmıştır. Kongreye bütün ortaklar işirak emiş ve epey kalabalık olmuşur.

Evvelâ; eski heyetin senelik mesai raporu okunmuş, istenilen izahattan sonra aynen kabul olunmuş, heyete teşekkür edilmiştir.

Bundan sonra C. H. Fırkası reisi Necmi Bey kooperatiflerin iyiliklerini ve memlekete olan faydalarını güzel bir ifade ile anlatmıştır.

Sabık heyetin işleri şu suretle hulâsa edilmiştir. Bu sene kooperatifin ikrazatı (46597) lira olup bunun (22909) lirası tahsil edilmiştir.

Geçen sene 87 olan hissedar bu sene 121 e baliğ olmuş, bu ortakların taahhüt ettikler 9240 lira sermayenin 6514 lirası tahsil edilmiştir .

Kooperatif bu sene Ziraat Bankasından 25650 lira almış ve bunun 15173 lirasını tediye etmiş, 10477 lirası kalmıştır.

Bundan sonra idare heyeti intihabına geçilmiş ve neticede sabık malmüdürü Osman, Ortaköylü Mustafa, C. H. fırkası heyetinden Ali, Galip ve Hasan Hakkı Beyler mürakaba heyetine de fırka reisi Mevlût Necmi, Ahmet Hamdi, Ahmet Faik Beyler seçilmişlerdir.

Geçen sene heyeti umumiye idarenin masrafına yüzde dört sarfiyata müsaade vermiş ise de bunu idare meclisi yüzde birle temin edebilmiştir. Yeni heyete muvaffakıyetler temenni ederiz.

Ridvan Talât

13 kişi zehirlendi

Susığırlıkta 13 kişinin hayatını tehlikeye koyan bir zehirlenme faciası olmuştur.

Kebapçı Hasan Efendinin yapmış olduğu taze peynirden kendisi başta olduğu halde mahkeme başkâtibi Hüsnü bey, fırıncı İsmail usta ve ailesi efradı iki asker vardır.

Zehirlenenler, askerî doktorlarından Necati Beyin çok büyük gayretiyle muhakkak bir ölümden kurtulmuşlardır. Maamafih cümlesi ağır hastadır.

Peynirin Avrupa mayasının zehirli olmasından ve yahut ta bakır kapta fazla müddet bırakılmasından zehirlendiği tahmin edilmektedir. Adliye tahkikata başlamıştır.

Hapisaneden kaçan katil yakalandı

Terme de katil mahkûmu iken iki sene evvel hapishaneden kaçan Akçay köylü topal hacılardan Hüseyin oğlu Hasan jandarma başçavuşu Dürrü ve on başı Mustafa Efendiler tarafından alınan tedbirler sayesinde saklandığı yerde sağ olarak yakalanmış, hapishaneye iade edilmiştir.

Adliye yangını davası

Şahitlerin ve suçluların sözlerinde dikkate değer noktalar var

Izmit, (Hususî) — İstanbul adliye sarayı yangını muhakemesine bugün saat 14 te ağır ceza mahkemesinde devam edildi. Muhakeme heyeti reisi Nail, âza Mustafa, Selâhattin Beylerden teşekkül etmişti. İddia makamında Hamdi Bey bulunuyordu.

Suçlu Etemin vekili Hikmet, başodacı Mehmet, Ahmedin vekili Nuri Beyler de gelmişlerdi. Gayri mevkuf olarak çağrılan levazım mümeyyizi Tevfik Bey de suçlu mevkiinde oturmuştu. Mahkeme salonu bir mahşer gibi kalabalıktı.

Dış salonlar, merdivenler tıklım tıklım dolmuştu. Bu arada mektep muallimleri, talebeler de göze çarpıyordu. 25 şahitten 23 ü dinlenebildi.. Saat 20 ye kadar devam eden muhakeme heyecanlı safhalar geçiriyor, dikkate değer sözler söyleniyordu.

Şahitlerin sorguya çekilmesinden çıkan netice çok hazindi. Koskoca bir devlet müessesesi bir hiç yüzünden, ihmal ve lâkaydiden mahvolmuş, yüz binlerce lira cayır cayır yanıp, kül olmuştu.

Odacılardan hiçbiri okuyup yazma bilmiyordu. Yangın hakkında en iptidaî malûmattan bile habersiz olan bu zavallıların ömürlerinde bir defa olsun telefonla konuşmak akıllarına gelmemişti. Ve yangın başlarken:

— Milletin malı yanıyor!.

Diye feryadı basmaktan başka çare bulamamışlardı. Şahitlerin büyük bir kısmı suçu, vestiyer Etemin ve kapıcı Ahmedin üzerine atıyordu. Suçlular bunları birer birer rededivor, yalan söylüyor, iftira ediyor, reis bey diye haykırıyorladı.

Fatih itfaiyesi grup âmiri İsmail Efendi, yangını saat 8,40 ta haber alarak 8,45 te facia yerine geldiği vakit sol taraf binanın tamamiyle yanmak üzere olduğu ve ateşin binanın merdiven altından çıktığını görmediğini söylüyor; "Ateş bacayı sarmıştı, söndürmek imkânı yoktu,, diyordu.

Bu arada suçlu kapıcı Ahmedin sesi yükselmişti:

— Efendim, diyordu, İsmail efendi bir aralık eyvah su kalmadı deyince: "İki sarnıç var, içerlerinde bol bol su var,, dedimde, dediki; "on iki bin liralık makineyi kıramam!.,,

Âmir efendi bu sözler karşısında sustu.

Makine mühendisi Nusret Bey dikkate değer cevaplar veriyordu:

— Ben yangına saat dokuzda geldim ,dedi. Sol taraf bina alevler içindeydi. Yangının sağ tarafa geçmemesi için çalışarak bir çok dosyalar kurtardık. Bu dosyalar için itfaiye müdürü İhsan Bey, müddeiumumiye tebliğatta bulundu. Yakında bulunan benzin deposunun yanmaması için, vali Muhiddin ,Emniyet müdürü Fehmi ve Kenan Beyler telâşa düştüler ve itfaiye kuvvetlerini bu, depo üzerine çevirdiler. Halbuki bu, binanın yanması ihtimali yoktu. Bunu kendilerine izah ettiğim halde dinlemediler. Adliye sarayı içindeki kapıların yangına karşı çok dayanıklıydı. Ben, bunların kapanması için söylemiştim. Dikkate alan olmadı. Bu kapılar kapanmış olsaydı, bu feci akibet muhakkak ki olmıyacaktı, dedi.

Vezne odacısı Mehmedin yandığını kimseler görmemişti. Kalöriferci Şerafettin isminde bir şahit, bir aralık Mehmet Efendiyi hayal meyal görür gibi olduğunu, 75 yaşında gözleri görmez bir adam olan odacı Mustafa da feryadını işittiğini söyledi. Vakit geç olduğundan muhakeme ertesi güne kaldı.

Yangın davasına bugün de devam edildi Şahitlerin sorguları nihayet lendkiten sonra suçluların vekilleri müekkillerinin kefaletle serbest bırakılmasını istediler. Mahkeme bu isteği reddetti ve müdafaanın dinlenmesi 9 Nisan tarihine bırakıldı.

Zonguldaktaki facia kurbanları

Bundan bir müddet evvel Zonguldakta Kandilli ocaklarında bir grizu faciası olmuş, on bir amele feci bir surette ölmüşlerdi.

Kazayı müteakip, ocakları işleten şirket, on bir facia kurbanının varisleri ile müzakereye girişmiş ve altısının varisleriyle anlaşarak kendilerine altışar yüz lira tazminat vermek suretiyle işi sulhan halletmiştir. Fakat, diğer beş kurbanın varisleri, şirketin verdiği tazminatı az bularak mahkemeye müracaat etmişlerdir.

Bu muhakeme nihayet neticelenmiş ve Zonguldak asliye hukuk mahkemesi, kaza kurbanlarından Alâgöz oğlu Hasan, Hızır oğlu Mehmet, Himmet oğlu Mehmet Alinin varislerine şirketin 1200 er lira tazminat vermesine hükmetmiştir.

Denizden bir ceset çıktı

İzmirde Şehitlerde Taşiskele yakınında denizde bir ceset görülmüş ve polise haber verilerek denizden çıkarılmıştır. Evvelâ cesedin, fırtınadan Bostanlı yakınında batan kayıktan denize düşen ve boğulan Karaburunlu Mustafa olduğu zannedilmiş ise de yapılan Bayram Efendi isminde biri-oğlu Bayram Efendi isminde birisine ait bulunduğu anlaşılmıştır. Bayram Efendi Şehitlerde oturuyordu. Dört tane çocuğu vardır. Geçen sene İzmirde bekçilik ediyordu.

Cesedin üzerinde hiçbir evrak ve saire görülmemiştir. Evvelki gece Bayram Efendiyi fevkalâde sarhoş vaziyette dolaşırken görenler vardır. Denize nasıl düştüğü hakkında malûmat yoktur.

GÜZEL SAN'ATLAR

Tiyatro Tarihi

Eski Yunan tiyatrosunda bina ve sahneler

Yunan tiyatrosunun cansız malzemesi içinde en evvel tiyatro binalarını tetkik etmek icap eder. Trajedinin en güzel eserlerine beşik olmuş olan bu binalar şimdiki salonlardan çok başka bir şekilde, daha büyük, daha muhteşem idiler.

Unutmamak lâzımgelir ki tiyatro doğuşunda dinle alâkadar olduğu gibi gene uzun bir müddet te dinî bir varlık şeklini muhafaza etmişti. Bu suretle eski Yunanistandaki tiyatro binaları eğlence yeri olduğu kadar bir mabet cephesi de arzediyor. Her sene nisan ayında yapılan büyük Dionizi bayramlarının sahneleri bu binalardı.... Daha sonraları Trajedi asıl şeklini alarak Baküsten uzaklaştığı zaman müstakil bir mevcudiyet aldı... Bu tarihten sonra yapılan binalarda "Timele„ denilen Diyonizos mihrabı yoktur...

Bunların inşasında tabiatin arızalarından istifade edilmiş ve çok kalabalık olan seyircilere sahne tamamen gösterilebilmek için oturacakları yerlerin basamak basamak yapılması düşünülmüş ve bu binalar tepelerin sathı mailine inşa edilmişti...

Bunların en büyüğü ve belki de en eskisi Atinadaki Diyonizos tiyatrosu idi. Bu Akropol tepesi eteklerine inşa edilmiş ve otuz bin kişi alacak büyüklükteydi.

Bina bir nısıf daire şeklinde olup muhitini seyircilerin yerleri teşkil ediyordu. Bunlar taştan ve mermerden idiler. Bu dairelerin kutrunu teşkil eden kısmı ise sahne ve sanatkârlar için lâzım olan parçaları ihtiva ediyordu.

Nısıf daire şeklinde askı ile sahne kısmının arasına isabet eden yer düzeltilmiş olup burada koro heyeti dansederdi.

"Orkestra„ denilen müstevinin tam ortasına ise "Diyonizos mihrabı timele„ bulunurdu..... Burası bu mabude ait addedilir ve kurbanlar önünde kesilirdi.. O sırada koro heyeti orkestrada sıçrıyarak dansederler, kasideler, ilâhiler terennüm ederlerdi...

Orkestranın arkasına "Preskenyon, denilen sahne isabet ederdi.. Artistler "Skene„ denilen ufak binada giyindikten sonra buraya çıkarlar ve temsile başlarlardı...

Bu sahnenin iki tarfında orkestraya kadar uzanan iki yol vardı.

Koro heyeti bu yollar vasıtasiyle orkestra arasında gidip gelirlerdi.

Meçhul olan bir şey varsa, o da seyircilerle oyuncuları ayıran bir perde mevcut olup olmadığıdır. Bütün taharriyat bunun leh ve aleyhinde bir neticeye varamamıştır.

Birazdan bahsedeceğimiz gibi eserler (triloji) üç parçadan mürekkep trajedi olup bunlar biribiri arkasından vazısahne idilirdi.. Vakıa kısımlar arasında boş bir zaman vardı. Fakat bu zaman koro heyeti tarafından yapılan danslar ve şarkılarla kapatılırdı.

Buna rağmen trilojinin her kısmı için ayrı birer dekora ihtiyaç vardı. Fakat bunlar nasıl değiştiriliyordu. Perde olmadığını kabul edersek halkın gözü önünde yapılmış olması lâzım gelir.. Bu da tabiidir ki eserin kuvvetini mühim miktarda eksiltir.

Belki tiyatronun ilk doğuş senelerinde buna ihtiyaç gösterilmemişti, çünkü o daha ziyade dinî bir bayram şeklinde idi. Fakat daha sonraları trajediler başladığı zaman muhakkak ki seyirciler ile aktörleri birbirinden ayırmak lâzım geldi.

Meselâ Eşilin "Orestler„ eserinin birinci "Aga Memnon„ kısmında sahne Aga Memnonun sarayları önünde gösterilirdi. Vakat burada geçer, kral bu sarayda katledilirdi.

İkinci kısımda gene aynı saray cephesi dekoru teşkil eder, fakat buraya bir de Aga Memnonun mezarı ilâve edilmiştir.... Orestle kardeşi Elekra omezar başında buluşurlar, tanışırlar..

Dikkat edersek Yunanlılar tiyatro sanatının yalnız eserlerinde değil, aynı zamanda temsil kısmında da büyük bir kudret ve incelik göstermişlerdir. Böyle iken otuz bin seyircinin heyecanları üzerinden soğuk bir hava gibi geçecek olan bu ilmî dekor ilâvesini her halde düşünmüşler ve muhakkak ki seyircilerle oyuncular arasına bir perde koymayı ihmal etmemişlerdir...

Gene kuvvetle muhtemeldir ki ilk kısım bittikten sonra perde kapanır ve koro heyeti yukarda söylediğimiz sahne ve orkestrayı birleştiren yollardan orkestraya inerek orada teganni ve raksederler, bu suretle halkın heyecanını idame ettirirler ki, arkada dekor değişirdi.

Bu dekorlar eserlere ihtişamı verecek derecede idiler. Mevzuun ihtiyacına göre saraylar, dağlar, kayalar yapılır, eğer tabiî bir sahneyi gösteriyorsa arkalarına bu sahneyi kuvvetlendirecek mesafeler, manzaraları havi fonlar konulurdu.

Bu suretle Yunan tiyatrosu dekor hususunda şimdiki tiyatrodan aşağı değildi.

Trilojilerde manzara değiştiği kesretle vakiydi.. Bunun için de bir mil üzerinde devreden dekorlar kullanılır, bu suretle trilojinin bir kısmında da olsa dört beş manzara değiştirilebilirdi.

Bu tiyatro seanslarının senede bir olduğu nazarı dikkate alınırsa Yunanlıların bu dekorları hazırlamak için kâfi vakitleri olduğu anlaşılır. Fakat biraz sonra söyliyeceğimiz gibi türneye çıkan ve grupların gittikleri yerlere dekorlarını da beraber götürüp götürmedikleri ve götürmiyorlarsa oralarda nasıl oyun verdikleri meçhuldür. Daha sonraları türneler inkişaf ettiği zaman trupların dekor ve dekoratörleriyle beraber gezdikleri muhakkaktır.

Asrımızda bile müellifler tiyatro eseri yazarlarken bazı şeylerin vazısahne odilip edilemiyeceğini düşünürler...

Halbuki Yunan şairleri bu ciheti düşünmeden yazmışlardı... Zaten o zaman şimdi vakalarda ve insan rohunda aranılan fevkalâdeliklerden tabiata da büyük bir kısım ayrılıyordu. Bu suretle vazısahnede mühim bir kudrete ihtiyaç vardı.

Yunanlılar tiyatro tekniğinde bu kudreti göstermişlerdir.. Temsillerde fırtınalar, şimşekler, sarayların yıkılması, dağların devrilmesi ve saire gibi büyük bir maharet sarfedilmiştir...

Meselâ "Promete„ de mabut (Okeanos) uçan bir ejder üzerinde sahneye geliyordu. Onun elli kızı olan "Okeonit„ ler havaî arabalarla görünüyorlardı..

Orestin üçüncü kısmında vicdan azabı melekleri olan "Ornenit„ ler uçarak Oresti kovalıyorlardı.

Aristofanın bazı eserlerinde insanlar kuşlar gibi havalanıyorlardı. Bunların nasıl bir vasıta ile yapıldığı malûm değildir. Tahmin ile havaya gerilen kuvvetli teller üzerinde hareket ettirildikleri anlaşılıyor.

Tarz ve şekil nasıl olursa olsun bu Yunan tiyatrosu için büyük bir muvaffakiyetti.

Sadan Salih

Karikatür sergisi

Halkevinden: 23—3—1934 cuma günü saat (17) de Gülhane parkı methalinde Alayköşkündeki Güzel San'atlar şubemizde Cemal Nadir Beyin karikatür sergisinin açılma merasimi yapılacak ve sergi 24—3—1934 cumartesi gününden itibaren her gün saat 10 dan 19 a kadar açık bulunacaktır. Duhliye yoktur. Arzu edenler bu saatler dahilinde sergiyi gezebilirler.

Musiki

Necil Kâzım Bey

Musikişinas gencimizin büyük muvaffakiyeti

NECİL KÂZIM BEY

Viyana musiki ve san'atlar akademisinde çalıştığından vaktiyle okuyucularımıza bahsettiğimiz Türk genci Necil Kâzım, yüksek kompozisyon tahsilini göğüs kabartan bir muvaffakıyetle bitirmiştir.

Necil Kâzım bu akademiden diploma aldıktan ve bir müddet akademinin yüksek kompozisyon mektebine devam ettikten sonra, Avrupanın sayılı konservatuvarlarından biri olan Prağ devlet musiki konservatuvarına gitmiş, bunun yüksek kompozisyon mektebine, ve meşhur kompozisyon profesörü doktor Jozef Sukanın sınıfına aslî talebe olarak devama başlamıştı.

Necil Kâzım geçen ayın on beşinde, memnuniyetle öğrendik ki, buradan da resmî diplomasını almış ve o yüksek musiki san'atı diyarında parmakla gösterilir bir genç olmuştur.

Kendisinin son imtihanı üzerine verilen ve resmî diplomaya dercedilen rapordan şu satırları okuyucularımızı sevindirmek için alıyoruz:

"Necil Kâzım bey, fevkalâde bir orijinaliteye ve büyük bir velûdiyete delâlet eden ve teknik itibariyle şayanı hayret mehareti ispat eden eserler telif etmiştir.

Burada okuduğu müddet zarfında Necil Kâzım bey, Türk şairinin güftesi üzerine (Mete) operasını tanzim ve bu operanın birinci kısmını fevkalâde bir şekilde orkestra ettiği gibi spiritüel bir eser olan "Senfonik dans Grotesk„ i telif etmiştir.

Necil Kâzım beyi ilmî üslûptaki asaleti ve san'attaki umumî zekâsı dolayısıyle pek ziyade takdir ediyorum. Sâyinin memleketinin kültür hayatına hizmet ve bununla müessesemizin de iftihar edeceğini ümit ederim.„

Daha yirmi dört yaşını bitirmiyen genç musikişinasımızın bu muvaffakıyetini tebrik ederiz.

Necil Kâzım ailesine gelen malûmata göre ağustos başlarına kadar oralarda kalacak, sonra memlekete dönecektir. Şimdi, (Gazi) adıyla büyük bir senfoni orkestra eseri hazırlamak niyetindedir.

Martın 26 ncı pazartesi günü akşamı 18,50 - 19,15 arasında Prag radyosunda Necil Kâzımın üç şarkısı okunacaktır. O akşam diğer hanım kızımız radyoda enternasyonal bir şarkı akşamı vermekte ve yaylı sazlar kuvarteti refakatiyle olan bu üç şarkıyı da Vahdet Nuri hanım söylemektedir.

Haberler

Ertuğrul Muhsin'in 25 inci san'at yılı

Değerli sahne san'atkârımız Ertuğrul Muhsin Beyin tiyatro hayatının yirmi beşinci yıl dönümünü doldurması münasebetiyle merasim yapılması ve san'atkârın şerefine bir müsamere verilmesi kararlaştırıldığını yazmıştık. Ertuğrul Muhsin jübilesi evvelce de yazdığımız gibi 29 mart perşembe akşamı Tepebaşı tiyatrosunda verilecektir. Bu iş için vali ve belediye reisi Muhiddin Beyin reisliği altında teşekkül eden tertip heyeti, hazırlıklarını hemen hemen bitirmiş gibidir. Bu san'at hâdisesi, Muhiddin Bey tarafından yazılan mektuplarla bir çok zevata ve müesseselere bildirilmiştir. Muhtelif teşekküllere, müesseseler ve bir çok zevat jübileye iştirak edeceklerdir.

Önce tertip heyeti namına bir kaç söz söylenilecek, ondan sonra üç güzel piyesten birer perde oynanacaktır. Bu eserlerden biri (Hamlet) tir. Şekspirin büyük eseri Türk sahnesinde yep yeni dekorlar, yeni kostümlerle ve yeni mizansenle oynanacaktır.

Prens Hamlet rolü Ertuğrul Muhsin Bey tarafından yapılacaktır. Kral rolünü Raşit Rıza Bey, kraliçeyi Neyyire Neyyir Hanım, mabeyinci Polonyüs rolünü İ. Galip Bey, mabeyincinin kızı güzel Ofelyayı Cahide Hanım temsil edecektir. Eserde bu artistlerden başka Hüseyin Kemal, Vasfi Riza, Hâzım, Emin Beliğ, Mahmut Beylerin ve Seniha Hanımın rolleri vardır.

Hamletten sonra İpsenin Per Günt isimli eserinden ve Cemal Reşit, Ekrem Reşit Beylerin Lüküs Hayat isimli operetlerinden birer perde oynanacaktır.

Ertuğrul Muhsin Beyin san'at hayatının yirmi beşinci yıl dönümü İstanbul Halkevi temsil şubesi tarafından da kutlulanacaktır.

Halkevi temsil şubesi martın otuzuncu cuma günü Alayköşkünde Ertuğrul Muhsin Bey şerefine bir çay ziyafeti evrecektir.

Ertuğrul Muhsin Bey Akın piyesinde istemi Han rolünde

Ertuğrul Muhsin Bey Katil piyesinde

Balzag'ın ölümünden 74 yıl sonra..

Meşhur Fransız muharriri Henri de Balzak ölümünden uzun bir zaman sonra edebî bir mükâfat kazanmış bulunuyor. Mükâfat, naktîdir. Fransız edipleri cemiyeti bu sene verdiği bu mükâfata, bugün hayatta olan muharrirler içinde bir kimse bulmadığı için, bu şekilde harekete mecbur olmuştur.

Pariste Balzak evi adını taşıyan ve bu muharrire ait olan bir ev vardır.

Büyük muharririn bu mükâfatı kazandığı da bu evin içinde gösterilecektir. Balzak 1850 senesinde vefat ettiğine göre 125 isterlin tutan bu mükâfat 74 yıl sonra kazanmış oluyor.

Çanakkale Harbinde : 8

Tuzağa düşen Ingiliz denizaltı gemisinin akıbeti

İngiliz amirali Sir Corç Gors'un hatıralarından:

Kumandan Nasmith'in 1915 yılının 13 eylülünde Marmaradan dönüşü, içinde yaşadığım menfur havayı temizliyen bir hadise idi. Kendisi gene E 11 le İstanbula gitmiş ve yüklü bir vapuru torpillemiş ve vapur batmıştı.

Bu sırada İtalyan sefarethanesi henüz İstanbulda bulunduğu için bu hamulenin tafsilâtını alabilmiştik.

Bu vapurun karadenizden 3000 ton kömürle henüz geldiği anlaşılıyordu. Vapurun, muvasalatı umumî bir memnuniyetle karşılanmıştı. Resmî memurlardan müteşekkil bir komite vapurun içinde idi. Haydarpaşadan biraz mesafede duran geminin içinde çalışan bu heyet kömürün nasıl dağıtılacağını düşünüyordu. Demir yollarının, gemilerin, un değirmenlerinin, elektrik, ve sairenin işlemesi Karadenizden gelecek kömüre bağlı idi. Komite heyeti, meseleyi görüşüyorken gemi torpillenmiş ve onların gözü önünde berhava olmuştur.

Kumandan Boyle 12 ağustosta Marmarayı bırakınca yerini kumandan Stoks'a bırakmıştı. Stoks E 2 tahtelbahirinde idi. Kendisi azimkâr ve hünerli bir tahtelbahirci idi. Harpten evel de şöhret kazanmıştı.

Bahriet demiryolu üzerinde, İzmit körfezinin medhaline yakın yerde bir köprü vardır, Nasmith ile Stoks bu köprüyü birlikte bombardıman etmişler, Türkler, onları kovmak için buraya toplar getirmişlerdi.

Bunun üzerine karanlık bir gece, ay saat 2 de battıktan sonra, Nasmith'in maiyetindeki mülâzim Hughs, elbisesini taşıyarak ve yanına bir rovelver, son derece keskin bir süngü ve büyük bir bomba ile elbisesini alarak ve bir tahta parçasını sürüklüyerek denizde yüzdü. Maksadı köprüyü berhava etmekti.

Hughs, köprüden bir mil ötede karaya çıkacaktı, çıktı ve köprüye doğru yol aldı. Kendisi, küçük bir ırmağın üzerindeki köprücük altında ateş yakmış oturan üç askerin eline düşmek üzere idi. Hughs bu askerlerden 150 yarda mesafede idi.

Hughs geri dönerek ve bir tur yaparak bir çiftliğe düştü, Köpekler, tavuklar uyanmış, fakat çiftlik sahibi uyanmamışlardı. Kendisi köprüye varmakla beraber orada bir sürü adamların çalıştıklarını ve ateşin tahribatını tamir ettiklerini, sonra bir makinenin buhar saçtığını gördü.

Hughs, köprüye yaklaşmanın imkânsız olduğunu anladı. Hat üzerinden dönerek başka bir nokta bulmak istedi, fakat üç askerin muhafaza ettikleri kemere varıncıya kadar bir şey bulamadı ve bombayı kemerin altına koymayı düşündü.

Gece son derece sakindi. Hughs bombayı yerleştirerek vaktiyle ateşini vererek kaçtı. Üç asker yerinden sıçrıyarak üzerine yürüdüler. Hughs hat üzerinde koştu. ikide bir geri bakarak rovelveri ile ateş ediyor ve kendisini takip edenleri durdurmak istiyordu. Kendisi, rayların denize yakın olduğu yerden denize atılarak dönecekti.

Hughs buradan denize atladı. Geçeceği mesafe üç çeyrek mil kadar vardı. E 11 onu beklemekte idi.

Hughs'in suya atılması üzerine müthiş bir infilâk duyuldu ve infilâkın serpintileri tahtelbahirin etrafına düştü.

Hughs 400, 500 metre ilerledikten sonra sahil boyunca gitti ve kâh kâh ıslık çalarak kendini göstermek istedi. Bu sırada, onun üzerine mütemadiyen ateş ediliyordu.

Nasmith, ateşleri duyuyor, fakat ıslıkları işitmiyordu. Onun için tahtelbahiri yavaş yavaş içeri aldı. Bu sırada her taraf harekete geçmiş bulunuyordu. Şafak sökmekte idi. Hughs yaklaştığı burunda dinlendikten sonra tekrar yüzmeğe başladı ve bir Türk kayığı zannettiği şeyin tahtelbahir olduğunu görerek içine girdi.

Biraz sonra ortalık daha iyi göründüğünden tahtelbahir de hareket etti.

* * *

Bu sıralarda tayyarelerimiz, Akbaş limanında dört levazım gemisinin bulunduğunu ve anlaşılan buraya levazım çıkardığını haber verdi. Akbaş limanı Türk ordusunun en belli başlı deposu idi. Bunun üzerine Nasmith'e işaret vererek, bu işaretle onu tehlikeli vaziyete attığımızı biliyorduk. Fakat onun hünerine çok güveniyorduk. Nasmith sabah yedide vararak gemilerin muhafaza altında bulunduğunu görmüş, onun attığı torpil, bir gambotun altına gitmiş ve sahilde ufak tefek nakliye vasıtalarının altında patlamıştı.

Bunun üzerine Nasmith tahtelbahirinin preskopunu göstererek takip edilmesini kolaylaştırmış, sahildeki küçük muhafız harp gemileri onu takibe çıkıp ele geçirmek istedikleri zaman derine dalmış, sonra etrafı boşalan levazım gemilerinin altına gelerek bunlardan ikisini torpilemiş ve ikisini batırmıştı.

Nasmith bu işi de bitirdikten sonra boğazı seksen kadem dipten giderek geçmek istemiş, kuleye Hughs'i koymuş, ikisi de boğazdaki torpil şebekesini keşfe çalışmışlardı.

Nasmith döndükten sonra onun yerini Cochran aldı. Maksadı İstanbul Haliçine girmek ve orada tahribat yapmaktı.

Cochran, hareketinden evel bu plânını benimle birlikte görüştü. Fakat Cochran'ın idare ettiği E 7 şebekeye takıldı. Bu yükden pervane muattal kalmış ve tahtelbahir yüz kadem derinliğinde tuzağa düşmüştü.

Cochran 12 saat kadar uğraşıp didişerek kurtulmak istemiş, tasavvur edilecek her şeyi yapmış, bir aralık 240 kadem kadar dipleye inmiş ve bu yüzden gemiye su sızmıştı. Nihayet gemiye pek yakın bir yerde bir infilâk olmuş, bu yüzden onun bütün elektrik teritbatı bozulmuş, o da deniz üstüne çıkmağa mecbur kalmıştı. Bu suretle tayfanın kaçmasını temin etmek istedi. Cochran bunu yaptıktan sonra tahtelbahiri batırdı. Kendisiyle arkadaşları esir alınmışlardı.

SON

Tıp Âleminde

Kanser hastalığı ve tedavi usulleri

Paris Tıp fakültesi profesörlerinden Dr. Kanti muhtelif hastalıklar ve Kanser hastalığı hakkında dikkate şayan bir makele yazmıştır.

Centpresse neşriyat ajansı tarafından neşrolunan bu makalede deniliyor ki:

"Tababet büyük bir terakkiye mazhar olmuş bulunmakla beraber beşeriyet daha uzun zaman muhtelif hastalıklara katlanmak mecburiyetindedir.

Son seneler zarfında doktorluk bir çok hastalıkların tesirlerini azaltmıştır ve yahut bir çoklarını tamamen tesirsiz bırakmıştır. Nitekim bugün difteri eski zamanlarda olduğu gibi tehlikeli bir hastalık değildir, hele kızamığın hiç bir tehlikesi kalmamıştır. Bu hastalığın seyri huzurla takip olunabilir.

Bugün tababeti en çok işgal eden hastalıklar ihtiyarlık zamanında husule gelen hastalıklardır. Hastalıkların bir çoğu ihtiyarlık zamanında zühur etmekte ve insan vücudünün hayatiyet kuvvetini kaybetmiş olduğunu göstermektedirler.

Damarlardaki tahavvüller ve hafif kalp arızaları ihtiyarlığın yaklaşmakta olduğuna alâmet teşkil etmektedir. Fakat böyle normal bir devreye mahsus olmıyan bir hastalık ta kanserdir.

İnsanlar bu hastalıktan çok korkmaktadırlar. Bu korku neden ileri geliyor? Bu korku hastalığın tanınmasından ve mirazın pek anî olarak ortaya çıkmasından ileri gelmektedir. İnsanlar, başlangıç halinde kanserin daha kolayca tedavi edildiğini bilseler her halde daha az korkarlardı.

İngiliz tababet cemiyeti kanser hastalığının seyri hakkında bir film yapmıştır. Bu filmde hastalığın bütün safhaları gösterilmektedir. Bu film gösterildiği zaman sahnelerden bazıları izah olunmaktadır. Fakat halk gene bu hastalıktan sükûnetle bahsetmekten henüz çok uzaktır. Bundan 30 sene evvel frengi ve veremden kimse bahsetmeğe cesaret edemiyordu; bugün de kanserden bahsedilemiyor.

Hali hazırda kanser noktai nazarından halli ve aydınlanması icap eden iki mesele vardır. Bunlardan biri hastalığın espabını tetkik, ikincisi de tedavisi çareleridir.

Tedavi çareleri meselesi efkârı umumiyeyi alâkadar edemez; çünkü bir ilim ve ihtisas işidir. Bu bapta en lâzım olan şey hastalığın sık sık ve daha derin bir surette muayenesi imkânını bahşedecek hastahaneler tesisidir.

Hastalığın menşei noktai nazarından halkın iki noktayı bilmesi lâzımdır. Bir aile efradından birinin kansere yakalanması diğer aile efradının da yakalanması tehlikesini mucip olduğu anlaşılmamalıdır. Ayni veçhile hastalığın bazı yemeklerden ve içkilerden ileri geldiği hakkındaki iddia dahi doğru değildir. Kanser, muasır medeniyetin icabatından değildir. Çünkü çok zaman evvel mevcuttu. Halkın bilhassa bilmesi icap eden şeylerden biri de hastalığın arazıdır. Meselâ, dilde tümör'ler hastalığın vücudünü gösterir. Fakat hastalığın vakit ve zamanile tedavisi çarelerine tevessül olunursa kolayca tedavisi kabildir.

Romatizma hakkında da bir çok efsaneler vardır. Romatizma bir tek hastalık değildir. Arazı, mafsallarda ve adalelerde ağrılar suretinde ortaya çıkan bu hastalığın bir çok şebekeleri vardır. Bu da muasır medeniyet hastalıklarından addolunuyor. Halbuki tarihten evvel yaşıyan hayvanların kemiklerinde bile romatizma izlerine tesadüf olunuyor. Romatizmanın sebeplerini tayine çalışanlardan biri Dr. Strangvey'dir. Buna göre henüz ölen bir adamın kemiklerindeki romatizma ölümden sonra da inkişaf edebilmekte ve bunu filme çekmek kabil bulunmaktadır.

Son zamanlarda bir çok hastalıklar şiddet peyda ettikleri gibi bir çokları da şiddetlerini kaybetmişlerdir ve yahut hafif bir şekil almışlardır. Nitekim frengi bundan yüz sene evvel yaptığı tahribatı yapamamaktadır. Zamanımızda çiçeğe adetâ tesadüf olunmuyor. Zamanımızda insanların yemeğe ve içkiye tahsis edebildikleri para az olduğundan artretizm azalıyor. Rachitis son zamanlarda en kolaylıkla tedavi edebildiğimiz hastalıktır. Bu hastalık kaybolacak hastalıklardan biridir.

Velhasıl haricten gelen mikropların mucip oldukları hastalıkların sür'atle tedavisi kabildir, denilebilir. Bugün tedavi usulleri fevkalâde mükemmel bir hale gelmiştir. Yalnız muhtelif tedavi usullerinden hangisinin intihabı lâzım geldiği işi ile halk kat'iyyen meşgul olmamalıdır. Bunu doktorlar ve tedavi müesseseleri yapmalıdırlar.

İstanbul asliye birinci hukuk mahkemesinden:

Müddei Pangaltıda Altın Bakkalda 133 numarada mukim İstepan Mikailyan efendi ile müddeaaleyh müteveffa Nerses Nersesyan efendi mirasçıları Kirkor Nersesyan efendi karısı madam Nuvart ve amca kızları Kumkapıda Arayıcı sokağında 24 numaralı hanede Aznif, Osanna ve Agavni hanımlar arasında mütekevvin meni müdahale davasının icra kılınan muhakemesi neticesinde müteveffa Nerses Nersesyan efendinin mutasarrıf olduğu İstanbulda Fincancılar caddesinde tomruk sokağında kâin 23 numaralı hanedeki nısıf hissesini 10 teşrinievel 931 tarihinden beş sene müddetle müddeiye kiralayıp kira bedelini aldığı sabit olduğundan mezkûr icar müddetinin hitamına kadar veresenin mezkûr hane ve kirasına müdahale ve muarazanın menine ve bu hususta bidayeten verilen işbu hükmün iktısabı katiyetine değin tedbiri ihtiyatî kararının devamına 24-2-934 tarihinde karar verildiği bu bapta 34/33 No su tahtında sadır olan ilâmın ikametgâhı hazıraları meçhul olan müddeaaleyhlerden Osanna ve Agavni hanımlara tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (37)

EĞLENCELİ YAZILAR

Bir Düşüncesizliktir Etmiş!

— Necdete "Düşüncen, beni sevmek midir, yoksa sahiden seviyor musun ?„ dedim, Bana ne cevap verse beğenirsin ?

— Ne dedi ?..

— Daha düşünmeğe zaman bulamadım. Çünkü seni çıldırasıya seviyorum „ dedi!

... Unutulan Şeyler ...

Tanışmışlar, sevişmişler, nişanlanmıya karar vermişlerdi. Nişanlanmanın arkasıdann da nikâhlanma gelecekti. Düğün, dernek filân... Fakat, asıl mühim olan, bundan sonrası idi. Kurdukları yuvanın, kendilerine sükûn ve huzur içinde saadet temin etmesini gözetiyorlardı. Pek tabiî olarak.. bunu kim gözetmez?.. Ve kaç kişi gözettiği şeyi temin edebilir?.

Kurdukları yuvanın bir saadet yuvası olmasını gözeten Leylâ ile Ferdi, evlendikten sonra aralarında anlaşamamazlık vaki olmaması için, biribirlerinin huylarını öğrenmek hususunda karşılıklı araştırmalar yapıyorlar, bütün teferruata kadar yaptıkları bu araştırmalarda biribirlerine akla güç gelir sualler soruyorlar, karşılıklı olarak bütün zaaflarını anlamak, itiyatlarını apaçık ortaya koymak istiyorlardı.

Bir gün Leylâ, Ferdiye şöyle sordu:

— Ferdi, senin en çok hoşlandığın şey nedir?. Doğrusunu söyle!

— Sensin, sevgilim. Yalnız sen! Bunda şüphen mi var?.

— O başka şey, canım! Ben, ne değilim ki!..

— Ne?..

— Hâlâ ne diyorsun! Ben, kimim!

— Sen.... benim sevgili Leylâ!

— Of, ne demek istediğimi bir türlü anlamadın. Sana kimden en çok haşlandığını sormadım, neden en çok haşlandığını soruyorum!

— Ha,.. Şöyle desene! Kelime oyunu yaptın da!

— Onu yapan ben değilim sensin!

Arada, münakaşa bile değil, tatlı tatlı sitem dolu bir konuşma. Sonra hafif bir öpüşme ile barışma!

— Şimdi söyle bakalım. En çok neden hoşlanıyorsun?.

— Bilirsin, ki şatranç oynamaktan sonsuz zevk duyarım.

— Demek en çok hoşlandığın şey bu?..

— Evet... Hatta o derecede, ki şatranç oynamıya daldım mı, yemek yemeği bile unuturum. Bu halimden dolayı annem, ötedenberi bana çıkışır!

Leylâ, sevinçle ellerini çırptı:

— Oh, ne iyi.. Sen, tam benimle anlaşabilecek adamsın, Ferdi!

— Şatranç oynamaktan iptilâ derecesinde hoşlandığımdan dolayı mı?.

— Evet, bu cihetten de..

— Demek şatranç oynamıya dalıp da yemek yemeği unuttuğum zaman, annem gibi bana çıkışmıyacaksın?.

— Ne gezer. Bilâkis, memnun olurum!

Ferdi, bu cevaba şaşıp kaldı:

— Bu kadar memnun olmana da aklım ermedi doğrusu, Leylâ!

Delişmen Leylâ, çıtır pıtır izah etti:

— Buna akıl erdiremiyecek ne var, cicim? Sen şatranç oynarken yemek yemeği unuttuğundan bahsediyorsun. Ben de briç oynamıya başladım mı, yemek pişirmeyi unuturum!

Hedefi Şaşırmış!

Acemi bir avcının karısı, bir gün kocası avdan dönünce, müstehzî bir gülümseyişle, sordu:

— Bu sefer bir şey vurabildin mi bari?

Avcı,tasdik yollu başını salladı. Fakat, memnun görünmüyordu. Karısı, vurduğuna inanmadı:

— Gene eli boş döndün de utanıyorsun!

— Bilâkis, bu sefer vurdum!

— Sahi mi?... Av, nerede?. Mutfağa mı götürdüler?

Acemi avcı, içini çekti:

— Hayır, hastahaneye!

Zarardan Kâr!

— Nasıl, işler yolunda mı?

— Eh, oldukça!.. Veresiye alış veriş eden bir kaç müşterim iflâs etti!

— Bu, kâr mı ya?.. Zarardasın demek!

— Zarar da değil kârdayım. Evvelce borçlarını ödiyemiyorlardı. Şimdi alış veriş edemiyorlar!

Avukat VE Karısı

Tanınmış bir avukat, yemek beğenmek hususunda çok titiz bir adamdı. Zengin adamın mutfağında Bolulu mahir bir aşçı vardı. Mükemmel yemek pişiriyordu. Buna rağmen, avukat, her yemeğe bir kusur bulduğu için, iyi bir ev kadını olan karısı, gününün büyük bir kısmını mutfakta geçirir, aşçıya nezaret ederdi. Kadıncağız, kocasını memnun görmek isterdi!

Bir gün, kocasının en çok sevdiği bir yemek, çerkes tavuğu pişirtmiş, bunun pek iyi ve lezzetli olmasını temin maksadile, aşçının başından ayrılmamıştı. Ve çerkes tavuğu da istediği gibi olmuştu!

Akşam, sofraya oturdular. Çerkes tavuğu getirilirken, kadın, kocasına şöyle söyledi:

— Bu sefer pişen çerkes tavuğuna kusur bulamıyacaksın. Ben, aşçının başından ayrılmadım!

Fakat, avukat, bir parça yedikten sonra, yüzünü ekşitti:

— Gene ne var?..

— İyi pişmemiş!

Karısı, bu mülâhaza üzerine adamakıllı kızdı, avukata şöyle çıkıştı:

— Ne anlaşılmaz adamsın sen! Mahkeme de en kanlı katil müekkilini müdafaa ederken bile, onun en ufak bir suçu olmadığını ileri sürdüğün halde, karını ve aşçını hep kabahatli buluyorsun!

Garsondan Şikâyet!

— Şu garsondan şikâyetçiyim. Terbiyesizlik etti!

Lokanta sahibi, mırıldandı:

— Böyle olduğuna memnun oldum!

— Ne?.. Nasıl?.. Memnun mu oldunuz?...

—Affedersiniz. Müşterilerin çoğu yemeklerden şikâyet ederler de!

Acımak!

— Dün akşamki baloda hemşiremle dans etmene çok memnun oldum. Teşekkür ederim ...

— Rica ederim. Pek tabiî değil mi ? dün akşamki balo, zaten hayır işlemek maksadile tertip olunmuştu!

...Karşılıklı Resimler...

Emel, kendisiyle evlenmeden uzun uzadıya düşünüp taşınılması icap eden kızlardandı. Pek serbest, pek hoppa yetişmişti. Bugün bu genci, yarın şu genci sever, çalıkuşu gibi daldan dala atlar, hulâsa hiçbir dalda karar etmezdi. Hatta kendisi bu tabiatte bir kız olduğuna göre, sevdiğinden bahsetmek, pek o kadar yerinde olmasa gerek.. Sevmek değil, şöyle hafif tertip hoşlanmak gibi bir şey...

Bununla beraber, o, tanıştığı ve hoşlandığı her gençte, derin ve sonsuz sevgi beslediği hissini uyandırmıştı. Hepsiyle baş başa verip evlenme projeleri hazırlamışlar, yalnız bu projeleri hiçbirisiyle tatbik edememişlerdi. Kolaylıkla sevilebilecek şirin bir kız olan Emel, ciddî surette sevmek kabiliyetinden mahrumdu!

Emel, fotoğraf çekmekten pek hazzederdi. Küçücük makinesiyle pozlu ve estantane resimler çeker, bunları bir albüme yapıştırırdı. Bu albümlerinden birinde, geçirdiği maceraları hatırlatan resimler vardı. Albüm, baştan başa böyle resimlerle dolu.. Bir sayıfada tanıştığı gençlerden birisinin resmi, bu sayıfanın karşısındaki sayıfada o genç tarafından çekilen kendisinin resmi.. Bütün sayıfalar böyle tertip edilmişti!

Şevket, Emelin en son tanıştığı, hoşlandığı bir delikanlı.. O da kızı bütün gelip geçmiş gençler gibi, sahiden seviyor. Kız, onunla da baş başa verip, evlenme projesini hazırlamakta yeni âşıkını teşvik ediyor. Fakat, günün birinde ondan da yüz çevireceği, Şevketin resmini de gelip geçmiş olanlar kolleksiyonuna ilâve edeceği hemen hemen muhakkak!

Emel tanışmakta olduğu gençlerden bu albümü saklardı. Lâkin, bir gün nasılsa yazıhanesinin üstünde unuttu. Gece, yazıhanenin gözünden çıkarmış, resimlere bakmış, maziyi safha safha hatırlamıştı. Sonra da uykusu gelmiş, yatmıştı!

— Bunlar kim, Emel?.. Bir sürü delikanlı fotoğrafı!.. Ne arıyor bunlar senin albümünde?.

— Şimdi hiçbir şey aramıyorlar. Aradıklarını bulamayınca, herbiri bir tarafa gitti!

— Şu halde bunlar?..

— Bunlar, zaman zaman hoşuma giden gençlerin resimleri.. Hepsiyle de evlenecektim, hiç birisiyle evlenmedim!

— Demek böyle, ha!.. Demek ben ilk sevdiğin değilim?. Üstelik, bu gençlerin resimleri bulunan her sayıfanın karşı sayıfasında senin resmin var?.. Niçin?..

Emel, hoppa bir tavırla, kendisini şezlonga atarak, mırıldandı:

— Onları büsbütün unutmadım da.. Albümü kapatmca resimlerimiz öpüşüyor!

Sabıkalıya Göre ..

Bir türlü tek durmıyan, mahkûmiyet müddetini bitirip te hapishaneden çıkar çıkmaz suç işliyerek tekrar yakalanan bir sabıkalıyı gene karşısında gören hâkim, dayanamadı:

— Sen, dedi, bu kadar sık mahkemeye gelip gitmekten utanmıyor musun?

Sabıkalı, pişkinlikle omuz kaldırdı:

— Mahkemeye gelip gitmek ayıp mı?. Siz buraya, tatil günlerinden başka, her gün gelip gidiyorsunuz!

Ceza Az Bile!

Araları açık olan komşuyu zarara uğratmak maksadile, onun bahçesini kendi bahçesinden ayıran çıtı boydan boya kırdığı için, ceza olarak komşusuna on lira ödemesine karar verilen adama, hâkim, kararı bildirdikten sonra, şöyle dedi:

— Karar budur. İsterseniz temyiz edebilirsiniz!

Cezaya mahkûm edilen, hiç te oralı değildi:

—Yok, efendim, yok... Ben vereceğim paranın daha fazla olmasından korkuyordum!

Gıyabında Sövüp Saymış!

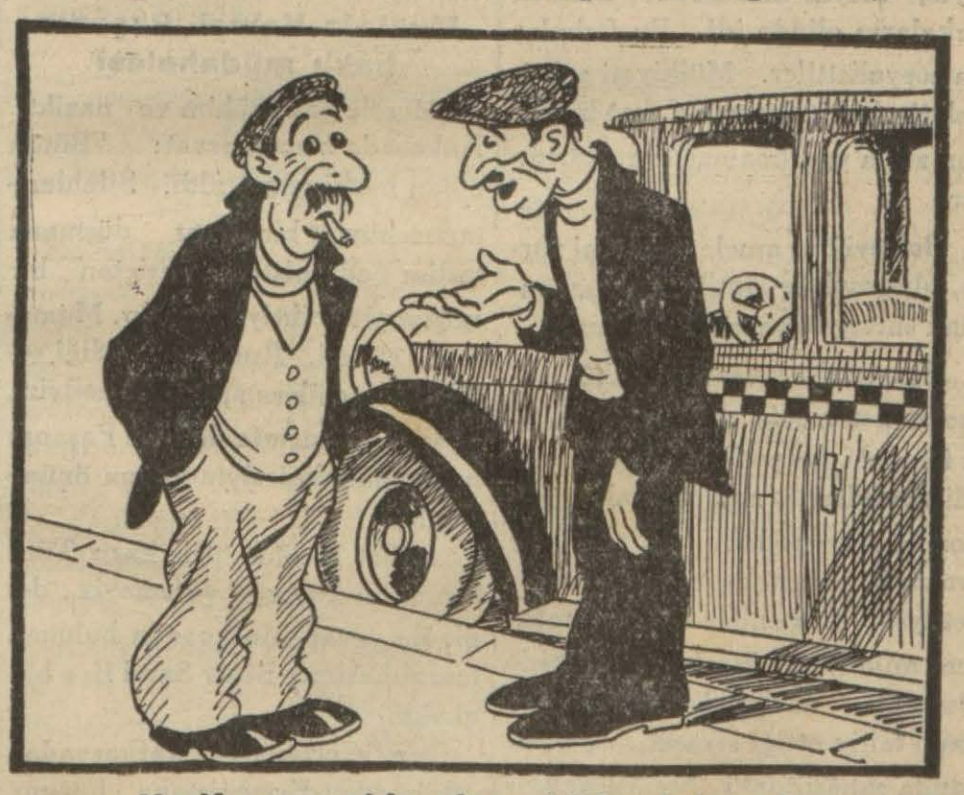

— Herif, yarı yolda otomobilden inince tepem attı. Adam akıllı kızdım. Bastım küfürü... Ağzıma geleni söyledim!

— Ya o ne yaptı ?.. Ses çıkarmadı mı ?

— Çıkarmadı tabii. Bindiği tramvay, çoktan hareket etmişti!

İnkılâp Enstitüsünde Hikmet Beyin Dersi

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Osmanlı hükûmeti biribirinin amansız düşmanı olmuşlardı. Osmanlılara en büyük darbeyi Rus hükûmeti vurmuştu.. Ananevî düşmanlık bir dostluğa inkılâp edecekti. Bu zahiren kolay görünür. Fakat gayet güç olmuştur. Ve, gayet de sağlam olmuştur. O vakitten beri bolşevik Rusya ve cümhuriyetçi Türkiye arasında bir güçenme bile geçmemiş, dostluk hergün gittikçe kuvvetlenmiştir.

Sovyet ihtilâli nasıl olmuştu?..

O sıralarda bizim vaziyetimiz malûmdu. Rusyanın vaziyetine gelince, Rusyada bolşevikler üç büyük tehlikeyi bertaraf etmişlerdi. Biri, Sibiryadan gelen Polçak ordusu idi. Kolçak, Siberyada hükûmet kurmuş, bir zamanlar Moskovayı tehdit etmişti.

Cenuptan da şimalden de birer başka ordu Moskovayı tehdit altında bırakmıştı.

1920 ilk baharında Sovyetler tehlikeyi defetmişlerdi. Buna mukabil Lehistana girmişler Varşovayı tehdit etmişler, fakat ağır mağlûbiyetle gerilemişlerdi.. Neticede, ne bolşevikler mevkilerini kaybetmiş, ne de bolşevikliği cihana yayabilmişlerdi.

Henüz birçok garplılar ve garp ricali, Rusyada bolşevikliği ortadan kaldırmak ümidini kaybetmişlerdi. Ve faaliyetlerine devam ediyorlardı. Bolşevikler de ümitlerini kaybetmiş değillerdi. İki taraflı mücadele artık son safhalarında idi. Sovyet hükûmetinin elinde iki mühim koz vardı: Bunlardan biri, garp memleketlerindeki ameleydi. Savyet hükûmeti bunlardan bir bolşevik hükûmeti kurmalarını ve kendileriyle birleşmelerini bekliyordu. İkinci koz, şarktaki müstemleke halkıydı. Bunlardan beklenen de, kendilerini esaret altında tutan devletleri kovmaları idi. Her hükûmet düşmanlarına azamî derecede müşkülât çıkartmak istediği için Sovyet hükûmeti de o vakit düşmanı olan garba karşı bu iki silâhî kullanıyordu.

Bolşevik ve Minşevik rekabeti

Garp amelesi, ekseriyet itibariyle, sosyal demokrat denilen fırkaların elinde idi. Bu fırkalar da sosyalisttiler. Mülkiyeti şahsiyelerin kaldırılması, fakat bunların zorla yapılmaması taraftarıdırlar.

Bolşevikler amele ihtilâlini zorla, Minşevikler intihapta kazanmak suretiyle yapmak isterlerdi.

Rusyadaki bolşevik hükûmeti, memleketlerdeki sosyalist fırkaları içindeki bolşevikleri çoğaltmak, Minşevikleri zayıflatmak, istiyordu. Avrupadaki Minşevikler arasında ermenilerin mevkii kuvvetliydi. Ermeniler onlarca mazlum milettiler. Harbi umumide Osmanlı devletinin ermenilere karşı takip ettiği siyaset, propaganda sahasındaki beceriksizliğimiz dolayısiyle garpte istismar edilmişti. Sosyal fırkalar ermeni dostu, Türk düşmanı idiler.

Türk — Rus dostluğu daha teşekkül etmeden bu müşkül karşısındaydı. Bunu yenmek zarureti vardı. Murahhaslarımız Moskovaya temmuz sonlarında vardılar. Rusya ile muahedemiz 16 marttadır, bu teehhürün ruhî âmili şudur: Rus ricali (Lenin ve Stalin) nihayet anlamışlardı ki, ermeni dostluğu güderek garpte kazanacakları menfaatle, Türk dostluğu ile kazanacakları menfaat arasında nisbet yoktur. Ve, fırkalarını bizimle dostluk yoluna sevketmişlerdi.

Kafkasya ve İran

Kafkasya ve İran kâmilen düşmanlarımızın idaresinde bulunuyordu. Murahahslarımız Rusyaya güçlükle gitmişlerdir. Osmanlı hükûmeti tarafından idama mahkûm edilen Ankara ricalinin bu devletler eline geçmesi ve Osmanlı hükûmetine teslimi tehlikesi vardı.

Rus hükûmeti ile Ermenistan arasında bir muahede imzalanmıştı. Ruslar, bir kısım yerleri ermenilere bırakmışlardı. Bu yüzden Rusla ile Türkiye arasında her türlü münakale münkati olmuştu.

Bu vaziyette işe başlandı. Murahhaslarımız ilk olarak bumuahededen şikâyet etmişler ve yolu müştereken açmayı teklif etmişlerdi. "Ermenistan üzerine yüklenelim, yolu açalım, demişlerdi. Ruslar garpteki fırka reislerine propaganda silâhı vermekten korkmuşlardı.

24 Ağustosta yolu açmak, fakat bize muavenette bulunmak üzere Rus ve Türk murahhasları arasında bir muahede imza edilmişti. Bu muahede, her iki tarafın biribirine müzaharetini temin ediyordu. Murahhaslarımız Ankaraya gelmezden bir gece evel, Çiçerinle murahhsalarımız arasında bir mülâkat oldu. Çiçerin: "Vaziyeti görüyorsunuz, bilmecburiye Ermenistana arazi verdik, Erzurum, Van Bitlis havalisinde siz de ermenilere yer veriniz!,, dedi. Yusuf Kemal Bey bin bir müşkülâtla Karadenizi geçerek teklifi hükûmete bildirdi.

Türkiye o anda İngilizlerle, Fransızlarla, Yunanlılarla çarpışır vaziyette idi. Kâmilen çevrilmiş bulunuyordu. Kafkas ve İran hudutları da düşmanların ellerindeydi. Bütün bu çemberi kırmak ve düşmanlık âlemine karşı koymak için bir tek dost akla geliyordu: Bolveşik Rusya. O da ayni düşmanlarla çarpışmakta idi.

Mustafa Kemal Paşanın haklı müdahalesi

Mesele çok mühim ve nazikti. Ankarada birçok zevat: "Bütün cihan harbi göze aldı. Silâhlarımızın büyük bir kısmı düşmana teslim edilmiştir. Hariçten bir müzaharete ihtiyaç vardır. Mümaşat etmeli, Rusların istediği şekilde ermenilere arazi vermeliyiz,, dediler. Mustafa Kemal Paşanın haklı müdahalesiyle bunun önüne geçildi.

Millet Meclisi "Bir karış Türk toprağını kimseye veremeyiz,, dedi. Bu cevap Moskovada bulunan murahhasımız Bekir Sami B. e bildirildi.

İngiliz orduları Kafkasyadan çekilmeden Ermenistana hücum etsek İngilizler ermenilere derhal yardıma kalkışırlardı. Karşımızda hem İngiliz, hem ermeni ordularını bulurduk.

Şarkta seferberlik yaptık. İngiliz orduları çekilinciye kadar bir ordumuz hazır bir şekilde orada bulundu.

Gürcü ve Ermeniler

Olti, ermeniler Batum Gürcüler tarafından işgal edilmişti. Biz bunu da protesto etmiştik, büyük harp esnasında Ruslarla bir muahede aktedilmişti; Kars, Ardahan, Batum bize iade edilecekti.

Gürci ve ermeni hükûmetleriyle mütarekeden biraz evel bir muahede aktetmiştik.

Ermenilerin Oltiye, Gürcilerin Batuma girmesini protesto ettik. Ermeniler Oltiyi aldıktan sonra gene rahat durmadılar. Fakat İngilizlerin çekilmiş olması bize meydan bırakmış oluyordu.

Ermenilerle harbimiz, 24 eylûlde bir ermeni baskmiyle başladı. Ermeniler çarçabuk yenildiler. 30 eylûlde Sarıkamış düştü. Askerî harekât dahilde Celâlettin Arif meselesi yüzünden bir ay kadar gevşedi. Sonra tekrar başladı.

30 Teşrinievelde Karsı aldık.

Artık herkes de görmüştü ki ermenilerin bizden yer almaları imkânı yoktur. Pek az sonra, Gümrü düşmüştü. Artık Ermenistan yere serilmiş demekti. Esasen Kars alınır alınmaz ermenilere sulh teklif edilmişti. Onlardan yegâne istediğimiz şey, garp devletlerine âlet olmamaları idi. Ermenilerin, yer yüzüne dağılmış millettaşlarını bir yere iskân için istedikleri arazi talepleri reddedilmiş, bilâhare Gümrü muahedesi imzalanmıştır. Gümrü muahedesinin araziye ait kısımları baki kalmış, Moskova ve Kars muahedeleri iki aksamını istimlâk etmiştir.

Bolşevik ve Türk arazileri arasında iltisak husul bulmuştu . Biz artık tamamiyle çember içinde değildik.

Yunan taarrnzu

Haziran 1925 te Yunanlılar bir taarruza geçmişler ve Uşaka kadar gelmişlerdi. Yunan taarruzu, arazi kazanmaktan ibaret kalmıştır. Şarkta gayet büyük muvaffakıyet kazanmış, Ermenistanı yenmiştik. Garple hali harpte olan iki devlet Türkiye ve Rusya, yekdiğeriyle birleşmişlerdi. Birbirlerine dayanabiliyorlardı. Bunun neticesi, Damat Feridin düşmesi olmuştur.

Kuvayi inzibatiye dağılmıştı. Damat Ferit propagandacıları Anadoluda birer birer tutulup idam edilmişti. Damat Ferit tabiî olarak vazifesini görememiş ve düşmüştü. İkinci bir tesir, Gürcülerin bize olan tavrını değiştirmiş olmasıdır.

Gürcü hükûmeti Ermenilerle harp ederken bize karşı küstahane tavırlar takınırdı. Ruslarla anlaşınca bize sefir gönderdi, müzakerata girişmek istedi. Gürcü sefiri, Ankaraya gelen, ilk itimatname veren sefirdir.

Gürcü sefirin başlıca maksadı Ruslarla aramıza nifak sokmaktan ibaretti. Gürcü hükûmeti, Kafkasyada Bolşeviklik aleyhtarlığının merkeziydi.

Ruslarla Gürcüler arasında harp başlayınca, Türkiyedeki Gürcü sefiri derhal mümaşata başlamıştı.

Batuma giriş

Mustafa Kemal Paşa bunun üzerine sefiri huzuruna kabul etmiş onlara şiddetli bir ültimatom vermiştir. Ardahanın ve Batumun bize teslimini istemiştik. Bir kaç gün nota teatisiyle geçmiş sonra isteğimiz kabul edilmişti. Fakat Gürcüler Batuma muvakkaten girmemizi istiyorlardı.Bunu kabul edemezdik. Batumu filen ve kendi hesabımıza işgal ettik . Gürcüleri çıkardık.

Bu suretle Gürcü meselesi halledilmiş oldu.

Ruslarla müzakeratımıza avdet edeyim: 1920 başlarında biz Ermeni harbi yaparken, ilk Rus sefiri şark cephesi karargâhına gelmiştir. Bu zat Gürcü sefirinin kardeşiydi. İki kardeşten Rus sefiri Bolşevik, Gürcü sefiri Minşevikti.

Rus sefirinin tavassutiyle Moskovaya yeniden bir heyet gönderildi. Ali Fuat Paşa, Riza Nur ve Yusuf Kemal Beyler heyette âzaydılar.

Müzakeratın son safhası iki buçuk ay sürmüş ve güç olmuştur. Ruslardan ilk istediğimiz şey millî misakımızın tanınması olmuştu.

Müzakerat çetin bir surette iki buçuk ay sürmüş, 16 martta Ruslarla bir dostluk muahedesi imzalanmış, kuvvetli ve sıkı bir dostluk temeli atılmıştır. Muahedenin araziye ait metnin başlıcaları şudur:

93 seferiyle kaybettiğimiz yerleri ve Iğdırı geri alıyorduk. Buna mukabil Batumu, bizim için serbest bir liman olmak şartiyle bırakıyordu.

Sovyet Rusya ile muahede

Sver muahedesini garp devletleri cebren bize kabul ettirmek istiyorlardı. Biz bunu kabul etmedikçe Rusya da kabul etmiyecekti. Rusyanın kabul etmediği muahedeleri de biz kabul etmiyecektik. Rus hükûmeti misakı millîyi bütün şümuliyle tanımıştı.

Rusya kapitülâsyonlardan vaz geçmişti. Çarlık hükûmetinin bizden alacağı olan paralardan vaz geçmişti. Türkiyenin ve İstanbulun emniyetini kâfil bir şekil dairesinde Karadenize mücavir devletlerle konuşmağı her iki devlet yekdiğerlerine karşı taahhüt etmişlerdi. Görüldüğü veçhile bu muahedeyle Türk hükûmeti parlak bir zafer kazanmıştır.

Sovyetlere gelince; bu muahedeyle, en hassas noktaları olan Kafkasyada dost bir devlet kazanmış oluyordu. Türk murahhasları, Moskovada iken, istiklâlini yeni kazanmış olan Efgan hükûmetiyle de bir muahede aktetmişlerdir.

Istanbuldaki divanıharp ve Mnstafa Sag r meselesi

Bu arada iki vakayı zikretmek isterim: Bunlardan biri, Türklerden esir edilip muhtelif yerlere sürülenlere yapılan muameledir.

O vakit İstanbulda bir divanı harp vardı. Mustafa paşa reisiydi. Bu, birçok vatandaşlarımızı idam eder dururdu.

İngiliz, Fransız divanı harpleri de, padişaha hainlik etti bahanesiyle birçok vatandaşımızı asardı.

Biz de bir teklif yaptık: Bir Türk idam edildiği takdirde elimizde bulunan İngiliz ve Fransız esirlerini asacaktık. İdam durdu.

İkinci vaka; Mustafa Sagir isminde bir Hintlinin Ankaraya gelmiş olmasıydı. Mustafa Kemal Paşa bunu görünce derhal casusluğuna hükmetmiş ve zabıta mütayakkız olmuştur. Neticede evrak ve vesaiki tutulmuştur.

Ankarada ne olup bittiğini haber veren bu adam, gûya Hint müslümanları tarafından Ankara hükûmetine yardıma gelmişti. Ezcümle, Mustafa Kemal Paşaya, İtalyada bir kâşanenin ve büyük bir paranın emrine hazır olduğunu bildirmişti.

Bu basit bir kurnazlıktı. Demek istiyordu ki, "Sen idama mahkûmsun. Fakat korkma, çekilecek yerin vardır. Kendini biraz sıkıntıda hissedersen gel bize!...,,

Bu zatın oteldeki eşyasında gizli mürekkeple yazılmış birçok talimat bulunmuştur: Efganistanla, Ruslarla olan münasebetin derecesi nedir? Mustafa Kemalin hizmetine ne suretle adam alışır? Yediği yemek doktor tarafından muayene edilir mi? Otomobili çabuk mu, yavaş mı gider? Felsefe doktoru olan bu adam idam edilmişti.

İdamdan bir gece evel, Hintlinin bırakılması yolunda İngilizler tarafından telgraflar gönderilmişti.

Birinci inönü muvaffakıyeti

Yunan tahtına Kostantinin çıkmasının ne suretle olduğu hakkında birçok dedikodular geçmiştir: Gûya, harbe Venizelos kadar şiddetle devam ederse tahta çıkarılacağı kendisine vadedilmiş!...

Kostantin tahta çıktıktan on beş gün sonra, Yunan ordusu iki fırka ile Eskişehire baskın yapmıştı. Kış ortasında, birinci İnönü muharebesi olmuştu. Muharebe pek Çetin geçmiş, neticede Yunan ordusu ricat etmişti. Yunan karargâhı, bu ricati "Mağrurane bir ricat!,, diye tavsif ve ilân ediyordu.

İnönünde Yunanlılar ilk muvaffakıyetsizliğe uğramışlardı. "Anadoluda tenezzüh yapıyoruz!,, diye küstahane övünen Yunanlılar da, diğer düşman devletler de anlamışlardı ki kuvvetli bir Türk ordusu teşekkül etmiştir.

25 kânunusanide Pariste toplanan müttefikler konferansı, bir Londra konferansı yapmağa karar vermişlerdi, konferansa, İstanbul hükûmetinin murahhaslarından başka, Ankara murahhasları da iştirak edeceklerdi.

Dersimin devamında, Londradaki konferansın mahiyetini anlatacağım.,,

İngiltere Çini protesto etti

Londra, 21 (A.A.) — Çindeki İngiliz sefiri 2 martta Kâşgerde İngiliz konsoloshanesine yapılan taarruzdan dolayı Çin hükûmeti nezdinde protestoda bulunmuş ve konsolosluğun himayesi için derhal tedbirler ittihazını istemiştir.

Kendisine verilen cevapta Çin hükûmetinin vakadan müteessif olduğu ve fakat Sinkiap ile muhaberenin bir müddettenberi kesik olduğundan bu hususta malûmat alınmamakta olduğu bildirilmiştir.

ÇOCUK

Garip Şey..

Bir Amerikalının kurnazlığı

Amerikada çok zengin bir gazeteci varmış. Bundan elli sene evvel yaşıyan bu gazeteci Amerikanın en çok satan gazetelerinden 10 tanesinin sahibiymiş.

Amerikalı zengini her gün binlerce şahıs ziyaret eder, arzularını söyler, bazısı para ister, iş istermiş.

Amerikalı bu gelen ziyaretçilerden o kadar bıkmış ki, nihayet aklına bir şey gelmiş derhal vahşi hayvanlar bahçesine giderek, korkunç King - kong gibi bir o-

rangotan maymunu satın almış. Bunu terbiy etmiş ve kapıcı olarak tayin etmiş. Gazete idarehanesinin kapısında dişleri çıkmış, gözleri faltaşı gibi dışarı fırlamış uzun tüylü, korkunç Orangotanı görenler hemen kaçıp gidermiş. Biraz daha cesur olanlar Orangotanın önünden geçip içeriye girerlermiş ama, gazeteci muradına ermiş. Gelenlerin miktarı azalmış.

Fakat günler geçtikçe herkes Orangotana alışmış gelenler gene çoğalmış. Gazeteci bu sefer büyük bir camekân içine kaplan koydurmuş. Tavana da bir papağan asmış.

Gelen adam oturur oturmaz kaplanı görür, korkmıya başlarmış. Korkmıyanlar olur ve lâf söylemekte ısrar ederlerse o zaman papağanın sesi duyulurmuş:

— Efendi.. efendi. Çok konuştun. Artık git bakalım..

Gelen de gidermiş. Nasıl akıllı işi mi?.

Kutuplardaki ayılar neden beyazdır!

Tabiat her hayvanı bulunduğu mıntakaya göre hazırlamıştır. Kaplan otların aralarında dolaştığı için çizgilere maliktir.

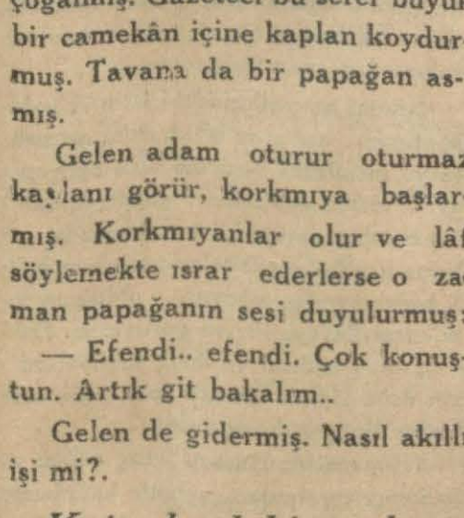

Kutuplarda yaşayan hayvanları da, tabiat düşmanlarına karşı muhafaza için beyaz renkte yaratmıştır.

Eğer ayılar orada siyah olsaydı o zaman beyaz karın içinde çok çabuk farkedilecekti.

Belki görmüşsünüzdür. Yapraklar üzerinde bir çok böcekler vardır. Bunlar yeşil renktedir. Ve derhal farkedilmez.

Yazısız Hikâye :

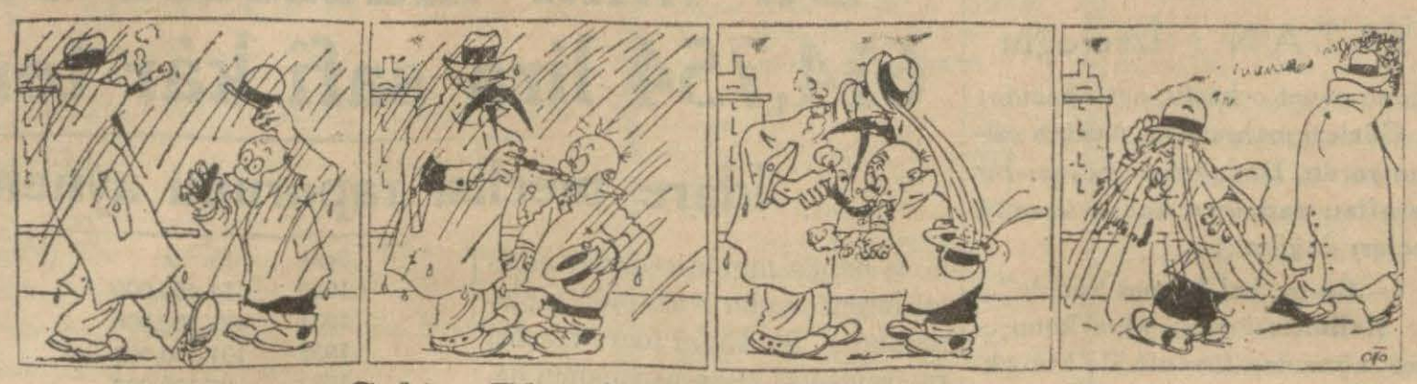

Cabi Efendinin başından geçenler

Küçük Masal:

SİHİRLİ KUTU

Evvel zaman için, kalbur saman içinde bin bir harpte kahramanlığıyle tanınmış Koca Ali vardı .

Koca Ali artık ihtiyarlamış, son günlerini köyündeki tarlasında çift sürmekle, ekin ekmekle, buğday biçmekle, harman yapmakla geçiriyordu.

Akşamları evine dönünce, odasına çekilir, çubuğunu yakar ve gelen giden misafirleriyle hoş vakit geçirirdi.

Koca Ali çok zengin değildi. Kimseye de ihtiyacı yoktu. Fakat insan oğlu hemen zengin olmak ve milyonlarca servete kavuşmak ister..

Koca Ali de elindeki, evindeki servetle iktifa edenlerden değildi. O da binlerce altın liraya sahip olmak ve bütün dünyayı almak istiyordu.

* * *

Koca Ali sıcak bir yaz günü tarlasında oturuyordu. Tırpanı omuzunda sağına ve soluna bakmadan ilerliyor, kafası içinden:

— Ah.. diyordu. Zengin olmak için ne yapayım?.

O kadar dalgındı ki.. .Yanına gelen ihtiyar bir kadını görmedi bile. Kadın, bu memleketin yabancısıydı.

Koca Aliden yol soruyordu:

— Evlât.. Akkoyunlar kariyesine nereden gidilir?

— Akkoyunlar kariyesi bizim köy, valide..

— Ya . . Öyle mi oğlum.. Ben yabancıyım. Buraları bilmiyorum. Benim büyük babam çok okumuş bir adamdı. Bana Akkoyunlar kariyesinde gül tarlası yanında eğri bir kara ağaç vardır. Kara ağacın ortasında bir delik vardır. O ağacı bul... Demişti de.. Onu aramıya geldir.

— İşte burası gül tarlası. Şu ağaç ta kara ağaç..

İhtiyar kadın:

— Ya.. Öyle mi yavrum.. Sen bana bunu gösterdin.. Ben de sana bir iyilik etmek isterim. Sen ne kadar olsa erkeksin. Şu ağaca çık. Delikten aşağı in. Orada büyük bir hazine vardır.

Koca Ali bunu duyar duymaz düşüp bayılacaktı. Demek biraz sonra hazineye kavuşacaktı. Daha fazla sormadan (peki) dedi ve hemen ağaca sıçramak istedi. Fakat ihtiyar kadın:

— Yavrum.. dedi. Delikten içeri gireceksin. Orada büyük iki kapı vardır. Kapının biri açık diğeri kapalıdır. Kapalı kapıyı açarsın. İçeriye girince karşına büyük bir köpek çıkacak. Köpeğin ağzı karadır. Gözleri çanak kadar büyüktür. Yanında bir kutu vardır. Bu kutuyu aç içinde et vardır. Bu eti köpeğin önüne koy ve ileriye geç. Orada iki oda göreceksin... Biri altın.. Diğeri gümüş odasıdır. İstediğini al..

Koca Ali bunları duyunca çıldıracak gibi oluyordu.. Ooo.. Ooh.. Artık Koca Ali de zengin olacaktı. Namı dillerde dolaşacaktı Koca Ali çok memnundu. İhtiyar kadının kendisine yaptığı iyilik karşısında onu da düşündü.

— Nine.. Peki, ben sana ne iyilik edeyim..

— Oğlum.. Ben çok bir şey istemem. Orada sarı altın odasında ufak bir teneke kutu vardır. O kutuyu al gel.. Başka bir şey istemem..

Koca Ali (peki) dedi ve delikten içeriye girdi. Hakikaten kadının dediği doğruydu.

Kapıyı buldu, köpeği gördü. Altın odasına girdi. Gümüş odasına girdi.

Fakat ne yazık ki.. Cepleri pek azdı. Pek çok altın almıyordu. Alebildiği kadar doldurdu. Dışarı çıkarken teneke kutuyu almağı da unutmadı.

Cepleri ağız ağzına dolduğu halde dışarı çıktı.

İhtiyar kadın orada uyuyordu. Güneş batmak üzereydi. İhtiyar kadının yüzüne daha dikatli baktı. Baktı.. Onun tam bir büyücü, sihirbaz olduğunu anladı. Tenekeye baktı. Bu tam bir sihirbaz tenekesiydi.

* * *

Koca Ali cebindeki paraları saydı. Saydı. Ooooh.. Oooooh... Ne kadar çok..

* * *

Biraz sonra ihtiyar kadın uyandı. Koca Aliyi görünce yüzü güldü:

— Aldığın sarı liralar senin olsun, teneke kutuyu bana ver.. dedi. Fakat Koca Ali sihirbaza teneke kutuyu vermek istemiyordu..

İhtiyar kadın bunu anlayınca kendi kendine bir şeyler söyledi. Sonra:

— Cebindeki liralar hep fındık olsun.. dedi. Koca Ali (Aman sus..) demiye kalmadan elini cebine soktu. Hakikaten biraz evelki sarı altınların hepsi birer fındık olmuş ve ihtiyar kadın da ortadan kaybolmuştu.

* * *

Koca Ali kendi kendine güldü. Fındıkları yiyerek köyüne doğru yürümiye başladı.

Masalcı

1934 Gürbüz Çocuk Müsabakası

Müsabakamız devam ediyor. Yavrularınızın fotoğraflarını gönderiniz..

Güzel ve gürbüz çocuk müsabakamız çok rağbet kazandı. Okuyucularımız bize sevgili yaçrularının fotoğraflarını mütemadiyen gönderiyorlar. Elimizde basılmak için sırasını bekliyen bir çok fotoğraf var.

Bu fotoğrafların hepsini gazetemizde neşredeceğiz. Ondan sonra fotoğrafları neşredilen çocuklar arasında müsabakamızı tertip edeceğiz.

Müsabaka şartlarını daha ileride uzun uzadıya yazacağız.

Perihan Şevki H. 2,5 yaşında

Şimdiden okuyucularımızdan şunu rica ediyoruz:

1 — Yavrularınızın kartpostal büyüklüğünde çekilmiş fotoğraflarını bize gönderiniz.

2 — Fotoğrafın arkasına yavrunuzun ismini, adresinizi yazmağı unutmayınız.

3 — Bu fotoğrafları (Vakıt çocuk sayfası muharririne) gönderiniz.

Efendim,

Mübalâga !,.

Küçük Ailiye annesi daima nazik olmasını tenbih ederdi. Bir gün Ali misafirlikte idi. Önüne konan tatlıyı yerken evin hanımı sordu:

— Küçük Ali.. Nasıl tatlıyı beğendin mi?.

— Çok güzel hanımefendi, birinci defa yediğim için çok tatlı geldi.

— Ya....

— Evet bundan evvelki yediklerim bu kadar tatlı değildi.

ALAY

Soğanlara acı !..

aDlgınlığı ile meşhur Ali Beyi tanımazsınız. Bir gün evde oturmuş kitap okuyordu .

Hizmetçi kız kapıdan içeri telâşla girdi. Gözlerinden yaş akıyordu. Dalgın Ali Bey hizmetçisinin ağladığını görünce:

— Ayşe, dedi, ne için ağlıyorsun kızım..

— Efendim, soğan keserken gözlerim yaşarıyor da..

— aVh, zavallı, vah... Soğanlara bu kadar acıyorsan ne yapalım, kesme bari, olmaz mı?.

Cevap!..

Coğrafya muallimi talebeyi şaşırtmak için sordu:

— Porsuk suyu İstanbuldan geçerken kaç metre genişliktedir?

Akıllı talebe muallimin alay ettiğini derhal farketti. Şu cevabı verdi:

— Porsuk çayı mı, muallim bey.. İstanbul boğazının Eskişehirden geçerkenki genişliği kadar.

Dil ne istiyor ?

Doktor — Mühim bir şey değil hanımefendi.. Biraz istirahat ediniz..

Hanım — Yalnız o kadar mı? Doktor bey... Şu dilime bakın, ne vaziyette...

Doktor — Evet hanımefendi, dilinizin istirahata ihtiyacı olduğunu söylüyorum.

BILMECE

150 okuyucumuza hediye veriyoruz

Bu haftaki bilmecemiz çok kolaydır. Gördüğünüz resimdeki noktalı yerleri karalayınız. Ortaya çıkan şekli bize gönderiniz. En güzel yapan 150 oku yu cu mu za muhtelif hediyeler vereceğiz. Hediyelerimiz için de saat, bisküvi, çikolata, kitap, kartpostal ve saire vardır.

İsimlerinizi ve adreslerinizi okunaklı olarak yazınız. (VAKIT çocuk sayıfası muharririne) gönderiniz.

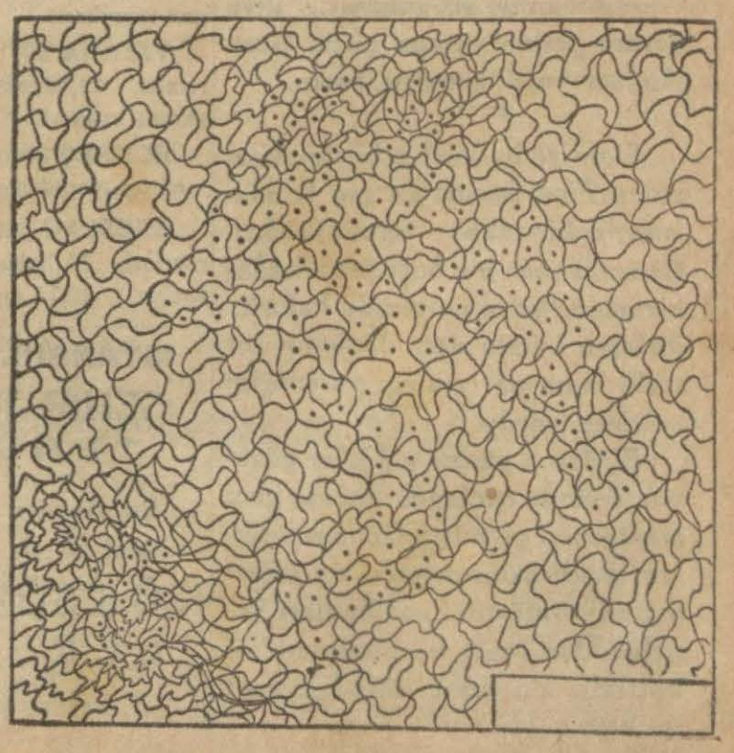

Hikâye

Vişne likörlü fondan!.

YAZAN : İzzetoğlu

İpek yatağın içinde, ipek çarşafların arasında, ipek pijamalı, ipek saçlı, ipek gibi yumuşak bir kadın doğruldu. Aynanın önünde giyinen erkeğe derin derin baktı. Uzun uzun gerinirken nazlı nazlı yalvardı:

— Fuat.. Daha erken ama.. gitme!.. Ne olur Fuatçığım!.. Gitme, yarım saat daha.. Yarım saatçik daha..

Fuat:

— Olmaz şekerim. Saat gecenin ikisi.. Gitmeliyim..

İpek yatağın içinde, ipek çarşafların arasındaki ipek pijamalı, ipek saçlı, ipek gibi yumuşak elle uzandı. Kübik etajerin üstünden bir sigara aldı. Dudakları arasına sıkıştırdı.

Kırmızı dudakları arasındaki ucu yaldızlı sigara bir erkek kalbi gibi yandı. Fuat giyinmişti.

İpek yataktaki ipek kadına yaklaştı. Sigara artık kendisinden bıkılmış bir sevgili gibi tablaya atıldı. Dört dudağın kopçası tatlı bir musiki ile birleşti. Erkek boyun atkısını doladıktan sonra dışarı çıktı.. Kendi kendine söyleniyordu:

— Şimdi Parmakkapıya kadar yürümeli.. Oradaki Rus pastahanesi sabaha kadar açıktır. Karıma vişne likörlü fundan almalı... Yoksa bu kadar geç kalmayı affettiremem..

Zaten ne zaman geç kalsa hep böyle yapardı. Sacidenin vişne likörlü fundanlara dehşetli bir zaafı vardı. Fuat eve geç döndüğü zaman ne kadar kızsa, ne kadar küplere binse kocası:

— Karıcığım.. Sana vişne likörlü fundan getirdim!.. deyince yelkenler suya inerdi..

Anahtarla kapıyı açtı.. Ayaklarının ucuna basarak içeri girdi. Fakat — allah müstahakkını versin — yatak odasında bir sigara masasını devirdi. Sacide yatağının içinde doğruldu:

— Maşallah beyefendi..

— Ah şeker karıcığım.. Muhtar beye rasgeldim. Israr etti. Beni yemeğe alikoydu. Sonra çan, çan derken baktım. Saat üç olmuş. Sana vişne likör, fundan alacağım diye ta Parmakkapıya kadar yaya yürüdüm.

Sacide bir şey söylemeden kutunun yaldızlı ipini kopardı. Yatağın içinde likörlü fundanları yemeğe başladı..

Fuat soyundu, dökündü:

— Aman ne yorgunum!.. diye gerine gerine yatağa girdi. Gece lâmbasının düğmesine bastı..

* * *

Şimdiye kadar hiç böyle olmamıştı. Fuat Sacidenin geç kalmasına hiçbir mana veremiyordu... Gecenin saat bir buçuğuna kadar bir genç kadın nerelerde kalırdı. Yatağın içinde dört dönüyor, bir türlü buna ne mana vereceğini kestiremiyordu.

Birden o günkü vak'alar gözünün önünde canlandı. Sacide yeni mantosunu giymişti. Onun sandıktan ipekli çamaşırlarını da çıkardığını görmüştü. Fuat bunları hatırladıktan sonra büsbütün midesi bulandı.. Bu sırada sofadaki saat iki kere çaldı..

— Saat iki.. Ne oldu buna..

Nihayet kapı çalındı.. Hizmetçiden evvel o koştu, açtı. Sacide:

Gözleri mahmurdu. Ayakta sallanıyordu. Dudağının boyası bir taraftan yanağına kadar uzamış, saçları dağılmıştır.

— Bu ne hal kuzum Sacide?...

Kelimeleri yaya yaya konuşuyor, ağzından lâvanta ile karışık ispirto kokusu yükseliyordu..

— Ne hal olacak?.. Hiç!.. Hiç!. Selmalara rasgeldim. Beni zorla evlerine götürdüler. Akşam yemeğine alıkoydular..

— Peki, bana telefon etmek yok mu?.

— Unuttum.

— Maşallah!..

Yatak odasına girmişlerdi.

— Peki yemek saat ikiye kadar mı sürdü?.

Genç kadın tatlı tatlı gülümsedi:

— Yemekten sonra da çan çan derken bir de baktık saat iki

Böyle söyliyerek kocasının yanına yaklaştı:

— Şekerim.. Bana kızma. Bensana vişne likörlü fundan aldım.. Sen de bana alırdın ya..

Fundan kutusunu masanın üstüne koydu. Soyundu:

— Aman ne yorgunum!.. diye uzun uzun gerindikten sonra yatağa girdi. Gece lâmbasının düğmesini çevirdi.

TAKVİM

	Çarşamba 22 MART 5 Zilhicce	Perşembe 23 MART 6 Zilhicce
Gün doğuşu	6.01	6.00
Gün batışı	18.24	18.25
Sabah namazı	6.01	6.00
Öğle namazı	12.21	12.21
İkindi namazı	15.48	15.48
Akşam namazı	18.24	18.25
Yatsı namazı	19.54	19.54
İmsak	4.19	4.19
Yılın geçen günleri	76	77
Yılınkalan	289	288

RADYO

Bugün

22 ara programı, 23 gece konseri (Leipzig) den nakil.

ISTANBUL: 18 Plâk neşriyatı, 19 Selim Sırrı Bey konferansı ve ajans haberleri, 19,30 Türk musiki neşriyatı, 21 Muhtelif neşriyat, ajans haberleri, 21,30 radyo orkestrası tarafından dans musikisi.

VARŞOVA 1415 m. 20,02 musiki tefrikası, 20,15 orkestra konseri, 22 dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m. 19,15 Harp ile konser, 19,50 haberler, 20,15 opera orkestrası, 21,35 konferans, 22,40 Çigan muzikası.

VIYANA 507 m. 19 Konser, 21 konferans, 21,50 akşam haberleri, 22,20 akşam konseri.

BUKREŞ 364 ve 1875 m. 19,30 Rumen operasından nakil.

BRESLAU 316 m. 19 (Schubert) in eserleri, 20 haberler, 20,30 orkestra konseri, 22,15 ara program, 23 (Stutt-

ISTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROSU
TEMSİLLERİ
Bu Akşam saat 21 de
KÖKSÜZLER..
3 perde.
Muharriri: Vedat Nedim
Umuma

İş Bankasının faaliyeti

Bu millî müessese 933 yılında 614,754 lira safî kâr temin etmiştir

Idare meclisi raporunu aynen veriyoruz :

İş Bankasının hissedarlar umumî heyeti bugün Ankarada toplanacaktır. Bankanın idare meclisi raporiyle 933 bilânçosu umumî heyete verilmek üzere basılmıştır. 933 senesinde 616.754 lira safi kâr temin eden bu millî müessesemizin muvaffakıyet derecesini gösteren idare meclisi raporunu aynen neşrediyoruz:

"Bankanızın 1933 senesindeki faaliyetile aldığı neticeleri gösteren raporumuzu, bilanço ve kârın zarar hesabile birlikte tetkik ve tasvibinize arzediyoruz.

Kanaatimizçe 1933 yılının en ziyade dikkate değer hususiyeti şuradadır:

Her memleket bu yılı kendi iktısadi ve içtimaî bünyesinin bütün unsurlarını ve hususiyetlerini göz önünde bulundurarak dünyanın yeni şartlarına uygun yeni tedbirler almakla geçirmiştir. Milletler arasındaki mübadele ve ticaretin, bütün memleketlere şamil umumî ve mutlâk formüllerle halledilemiyeceği her tarafça anlaşılmış bulunduğu için, beynelmilel umumî anlaşmalardan evvel, daha realist bir hazırlık devresi başlamış demektir.

Şu kadar ki, menfaatlerin bir birine aykırı olması milletlerin siyasî, içtimaî ve iktısadî bünyelerinin bir birine benzememesi yüzünden alınan millî kalkınma tedbirlerinde pek büyük farklar göze çarpmaktadır.

Bilhassa para mevzuunda bir birine uymıyan telakki ve ihtilaflar, dünyadaki istikrazsızlığı bir derece daha çoğaltmıştır. Filhakika, milletler arasındaki mübadeleye vasıta olan — Ingiliz lirası ve dolar gibi — mühim bir kısım para kıymetlerinin düşmesi ve hâlâ oynak bir seyir takip etmesi milletler arasındaki ticarî münasebetlerde istikrarsızlık ve emniyetsizliğin en mühim amillerindendir.

Milletler arasındaki mübadeleyi daraltan engelleri hangi tedbirlerle kaldırmak mümkündür?

Londra konferansı toplanmadan evvel, hükûmetimizin tatbika başladığı ve konferansta müdafaa ettiği "ticarî ve iktısadî politika,, esasları, denilebilir ki, bu engellerin kaldırılması yolunda, ilk ve müsbet tedbir olarak, hemen her tarafta takdir edilmiye başlanmıştır.. Iki taraflı ve karşılıklı menfaatlere dayanan ticarî anlaşmaların gün geçtikçe şümullaşması da bu hakikatı teyit ediyor.

Ağır gümrük resimleri, kontenjan tahditleri, munzam kambiyo resimleri, lisans usulleri ve bunlara benzer birçok engeller, memleketler arasındaki reciprocite mütekabiliyet esasından mülhem direkt müzakerelerle asgarî hadlere indirilmekte ve bu suretle karşılıklı, millî menfaatlerin korunması sayesinde hem ihracat, hem de ithalatın arttırılması kabil olmaktadır. Beynelmilel ticaret ve mübadeledeki engelleri, tediye muvazenesi unsurlarını da içine alan kliring anlaşmalariyle ortadan kaldırmak mümkün olduğunu, daha Londra konferansından evvel ortaya koymuş olan hükûmetimizin bu noktai nazarının artık münakaşa götürmez bir prensip haline geldiğini görmekteyiz.

Aynı zamanda memnuniyetle görüyoruz ki bu prensip dahilinde yürüyen hükûmetimizin, kliring mukaveleleriyle anlaştığı memleketlerle aramızdaki ticarî münasebetleri inkişaf ettirmek ve mevcut engelleri asgarî hadlere indirmek mümkün olmuştur.

HARİCİ TİCARETİMİZ

Buhranın memleketimize sirayet ettiği tarihten 1933 yılına kadar harici ticaretimiz, bilhassa kıymet itibariyle, endişe veren bir gidişle düşüyordu. Şurada yaptığımız küçük bir tablo üzerinde vaziyeti daha iyi tetkik etmek mümkündür.

Sene	İhracat
1930	151.450.000
1931	127.300.000
1932	101.300.000
1933	96.100.000

İthalât	Fark
147.550.000	+ 3.900.000
126.700.000	+ 600.000
85.900.000	+15.400.000
74.700.000	+21.400.000

Bu tablonun tetkikinden anlaşılıyor ki:

1930 senesine nazaran 1931 de yüzde 16, 1931 senesine nazaran 1932 de yüzde 20,40 sukut göstermiş olan hariçî ticaretimiz, 1932 ye nazaran 1933 senesinde ancak yüzde 5 nisbetinde küçük bir gerileme gösteriyor. Bu itibarla hükûmetimizin ticaret politikası tehlikeli sukutu durdurmuş sayılabilir. Önümüzdeki yıllar için ümit verici olan bu müsbet neticenin; ihracat mallarımızın mühim bir kısmının satışında esas olan Ingiliz lirası ve dolar kıymetinin düşmesine rağmen elde edilişi de, ayrıca dikkate şayandır.

1933 yılında bir taraftan ihracat ile ithalatımız arasındaki farkın lehte olarak 21.400.000 lirayı bulması, diğer taraftan tediye muvazenesi unsurlarını ihtiva eden kliring anlaşmalarının şümullenmesi sayesinde Türk parasını korumak vazifesi de kolaylaşmış oluyor. 1932 ve 1933 bilançolarının tetkikinden memnuniyetle görüyoruz ki, Cumhuriyet Merkez Bankamız stokunu muhafazaya muvaffak olmuştur.

TÜRK PARASININ KIYMETİ

Devaluation ve monnaie dirigee gibi mevzuların muhtelif memleketlerde büyük tatbikat tecrübeleri geçirdiği bir yılda hükûmetimiz en salâhiyettar bir dil ile, Başvekilimizin beyanatiyle, noktai nazarını kati bir şekilde ifade etmiştir. Esasen millî tasarrufu teşvik eden bu millî ve malî kudreti memleketin kalkınma ve kurtuluş savaşında en esaslı bir amil telakki eden ve halkımızı bir düziye teşvik suretiyle millî tasarrufun birikmesine çalışan hükûmetimizin böyle bir hattı hareket takip etmesi pek yerindedir. Her halde biz de, bazı telakki ve iddialara rağmen, haricî ticaretimizin inkişafı için Türk parasının düşürülmesini zaruri saymıyoruz. Bu inkişafın husulünü, birinci derecede istihsalâtımızın maliyet fiatlerini düşürmekte ve hükûmetin girdiği ticaret politikası yolunda devamda bulmaktayız.

İŞ PAZARLARIMIZ

Raporumuzun başlangıcında da arzettiğimiz gibi her sahada alınacak tedbirler, ancak her milletin ve memleketin iktısadî bünyesine ve hususiyetlerine göre tayin olunabilir. Geçen 1933 yılının dikkatle tahlile değer bir hussusiyeti de, millî pazarlarının, iç pazarlarının kalkınmasına, millî enerjilerinin hudutları içinde azamî faaliyet göstermesine her milletin verdiği ehemmiyettir. Bu bakımdan hükûmetimiz de, bir taraftan ihracatımızın artmasını temin edecek mallarımızın rekabet kabiliyetlerini arttıracak imkânları hazırlarken diğer taraftan da iç pazarlarımızı canlandıracak yeni iş ve faaliyet mevzuları yaratmağa çalışmıştır. Millî pazarları teessüs etmemiş milletlerin muvazeneli, ahenkli iktısadî bir amil olarak, beynelmilel mübadelede yer almaları, müfit olmaları mümkün değildir. Bu gibi geri memleketler ile ileri teknikli memleketler arasındaki ticarî ve iktısadî münasebet ancak müstemleke ile müstemleke sahibi devletler arasındaki münasebetler mahiyetinde bir şey olur. Siyasî, iktısadî ve umumî olarak medeni âlemde lâyik olduğu yere çıkmak kararında olan Cumhuriyet Türkiyesi, beynelmilel teşriki mesaiye böyle dar bir zaviyeden bakamaz.

Bugünkü Türkiye devleti, bütün idare ve enerjisini, yürüyen müsbet bir proğram üzerinde toplamış bulunuyor. Memleketin bütün iktısadî kuvvetleri, iktısadî unsurları bu yapıcı proğramın etrafında iktısadi seferberliğe davet edilmiştir. Millî iksırsadın finansman işlerinde, millî bankalara pek mühim bir vazife düştüğü içindir ki, bankamız devletin çizdiği çerçeve içinde ve devletin nezaret ve mürakabesi altında memleketin iktısadî kalkınma savaşında — diğer bankalarımız gibi — mühim vazifeler almış bulunmakla iftihar eder.

MİLLÎ SANAYİ

Pek kuvvetli siyasî ve iktısadî zaruretler, memlekette millî sanayiimizi kurmayı emretmektedir. Memleketimizi ham maddecilikten, müstemleke iktisadından kurtararak ahenkli bir iktisat sistemi kurmak mecburiyetindeyiz. Kat'i olan bu mecburiyet, memleketin malî ve iktısadî bütün kuvvet ve teşekküllerine olduğu gibi, bilhassa millî bankamıza da mühim vazife ve hizmetler yükletmiştir.

Bankamız bu itibarla memleketin sanayileşme hareketinde mühim vazifeler almış, mühim teşebbüslere girişmiş bulunuyor. Giriştiğimiz bütün işlerde zarurî olan bütün emniyet şartlarını daima göz önünden ayırmadığımızı ayrıca izaha lüzum görmiyoruz.

Müessesemizin eskidenberi alâkadar olduğu ve giriştiği sınaî faaliyet; normal seyrini takip etmektedir. Eskişehirde kurulacağını geçen seneki raporumuzda arzettiğimiz şeker fabrikası, tam zamanında işletilmiye muvaffakiyet elvermiştir. Bundan başka aynı cesamet ve kabiliyette yeni bir fabrikanın da Turhalda kurulmasına başlanmıştır. Turhal fabrikasının 1934 senesi sonlarına doğru işlemiye başlıyacağını hesap ediyoruz. Bu suretle kurulmuş olan milli şeker fabrikalarımız, memleketin şeker ihtiyacını kaşılamıya kâfi gelecek ve bundan böyle hariçten şeker getirtmek zarureti kalmıyacaktır. Bundan üç sene evvel Büyük Gazi tarafından verilmiş olan kat'i direktif üzerine bu mühim sanayi şubesinin memlekette kurulmuş bulunmasını, iktısadi hayatımız bakımından memnuniyete değer bir hadise olarak telakki buyuracağınızdan emin bulunuyoruz.

Kömür madenlerindeki istihsal kabiliyetimiz, her sene biraz daha artmakta ve memleket haricine olan satışımız aynız nisbet dahilinde çoğalmaktadır. Bu müsbet neticeyi, tesisatımızda, çalışma usullerimizde teknik esaslara bağlı bulunmamıza medyun olduğumuzu bilhassa ilâveye lüzum görüyoruz. 1934 senesinde istihsal ve ihraç faaliyetimizin daha ziyade artması için esaslı tedbirler almış bulunuyoruz.

Hükûmet tarafından ihraç edilen ve halkımız tarafından rağbetle karşılanan Ergani istikrazı sayesinde, önümüzdeki sene demir yolu Erganiye varmış olacaktır. Imtiyazı vaktile hükûmet tarafından Itibari Milli Bankasına verilen ve bu müessesenin bankamızla birleşmesi neticesinde iştirak hissesi bize intikal eden Ergani şirketinin faaliyete geçmesiyle, memleketin büyük servet kaynaklarından biri daha işlemiye başlıyacaktır. Bu itibarla Ergani bakır madeninin birân evvel işletilmesine yalnız müessesemiz menfaati noktasından değil, millî iktısat ve memleket alâkası bakımından da ehemmiyet vermekteyiz.

Imtiyazı Sumer Bankla beraber bankamıza verilmiş olan "Keçi Borlu,, kükürt menbaının tesisat ve işletilmesine önümüzdeki sene başlanacaktır. Dahilde oldukça geniş bir istihlâk sahası bulacak olan bu madenin vereceği neticelerin de memnuniyetli olacağını umuyoruz.

Hükûmetçe tatbik ve tahakkukuna karar verilen memleketin beş senelik sanayileşme proğramında, bankamızın da vazifeler aldığını iftiharla arzediyoruz:

Memleketin pek mühim bir istihlak maddeleri olan şişe ve cam ihtiyacını da-

(Devamı 14 üncü sayfada)

Dedikodu

Merdiven başında bir macera

" Aman yarabbi, kapının önünde bir deli var! „

Bürhan Bey Cuma gecesini Beyoğlunda bir barda geçirdikten ve kafayı da iyice tütsüledikten sonra saat iki buçuğa doğru apartman kapısını açtırarak içeriye girmiş ve yavaş yavaş merdivenleri çıkmağa başlamıştı. O apartmana taşınalı iki gün oluyordu. Merdivenleri çıkarken her taraf kendisine yabancı geliyordu.

Merdiveni tenvir eden otomatik elektrik ziyası birden bire sönmüştü. Her taraf karanlık içinde kalmıştı. Bürhan Bey sağını, solunu şaşırdığı için elektrik düğmesini aramağa başlamıştı. Bir müddet elleriyle ikinci katın elektrik düğmesini aradıktan sonra nihayet bir düğme yakalıyarak hemen ona basmıştı. O anda apartmanın derin sükûneti sert bir çıngırak sadasile ihlâl edilmişti. Bürhan Bey:

— "Hay Allah belâsını versin! Komşunun kapısını çaldım!„ demişti. O aralık duvarda başka bir düğme bulmuş ve ona basınca merdivenler aydınlanmıştı. Şimdi Bürhan Bey kapının önünde duruyor ve çıngırağın duyulup duyulmadığını anlamak için içerisini dinliyordu. Kendi kendine:

— "Komşulardan af talep etmeliyim!„ diye düşünüyordu. İşte bu düşüncesine sarhoşlukla lüzumundan fazla ehemmiyet verdiği için kapının çıngırağını bir kere daha çalmıştı. Bir dakika sonra içerden bir ses:

— "Kimdir o, ne var?„ diye sormuştu. Bürhan Bey heyecan ve telâş içinde:

— "Biraz evvel kapınızı çalmıştım, çok mahcubum.„ cevabını vermişti. İçerdeki ses ise sert bir tavırla:

— "Biraz evvel değil, şimdi çaldınız!„ demişti.

— "Hayır, şimdi değil, biraz evvel çalmıştım da....„

— "Hayır, diyorum size. Biraz evvel hiç bir şey işitmedim, şimdi çaldınız.„

— "Evet, ben de size onu anlatmak istiyordum. Biraz evvel çaldığımdan dolayı af talep etmek için şimdi tekrar çaldım.„

— "Aman yarabbi, kapının önünde bir deli var!„

Bürhan Bey karşı kapıyı açarak apartmanına girmek üzere iken komşusunun bu tahkirâmiz sözünü işitince geri dönerek kendi kendine demişti ki:

— "İşte insanlar böyledir. Yanlışlıkla kapılarını çaldığımdan dolayı hissettiğim müthiş azap içinde af talep etmek için bir kere daha çalıyorum, bu herif ise beni tahkir ediyor. Ben bu hakarete tahammül edemem. Onun için kapıyı bir daha çalayım da fikrimi herife anlatayım. Yoksa bu gece rahat uyuyamam.„

Bunun üzerine Bürhan Bey gidip kapıyı bir daha çalmıştı. İçerden bir fısıltı:

— "Daha kapımın önünde duruyor, gitmemiş, sırsıklam deli! (Yüksek sesle) gene kapıyı çaldınız. Artık bu kapıyı çalmaktan vaz geçseniz de gidip rahat rahat yatsanız nasıl olur?„

Bürhan Bey: "Biraz evvel kapınızı çaldığımdan dolayı kusurumun affını çok rica ederim. Fevkalâde mahcubum. Fakat bana hakaret ettiğinizden dolayı pek müteessir oldum. Sözünüzü geri almanız lâzımdır. Bana deli dediniz. Ben deli değilim. Şayet beni mahalleye deli diye tanıtacak olursanız, istikbalimi mahvedersiniz, sonra ben ne yaparım?„

— "Pek âlâ, pek âlâ. Saat iki buçukta komşusunun kapısını çalıp biraz evvel ayni kapıyı çaldığından dolayı af talep etmek istiyen bir adam herhalde ne yaptığını bilen birisidir. Bu sözüm kâfi mi?„

— "Kâfi efendim. İstediğimden fazla söylemiş oldunuz. O halde Allah rahatlık versin. İnşallah yakında müşerref oluruz!„

Bürhan Bey memnun bir halde komşusunun kapısından uzaklaş - mak üzere iken tanımadığı komşusu karısı ile fısıldıyarak konuşurlardı. Kocası diyordu ki:

— "Gördün mü, işte gitti. Böyle delilerin suyunca gitmek lâzımdır. O vakit sükûnet bulurlar.„

Bürhan Bey evinin kapsını açarak içeriye girmek üzere iken sarhoşlukla aklına bir şey daha gelmişti. Onun için gidip dördüncü defa olarak komşu kapısını çalmış ve demişti ki:

— "Affedersiniz, deminden beri konuşuyoruz da kendimi takdim etmek aklıma gelmedi. İsmim Bürhandır. İki gün evvel yanınızdaki daireye taşındım. Sizin gibi komşulara malik olduğumdan dolayı çok bahtiyarım.„

Kapının arkasındaki ses: "Ben de çok memnun oldum, efendim. Fakat bu akşam için artık mesele kalmadı, kapımızı çalmıyacaksınız, değil mi?„

— "Tabiî, tabiî, bugünlük bu kadar kâfi. Fakat yarın müsaade ederseniz, gelip bizzat arzı tâzimat edeceğim!„

İçerdeki ses fısıldıyarak: "Belâmızı bulduk, böyle delilerle muhavereye girişilirse, işin sonu budur. (Yüksek sesle) çok memnun olurum efendim!„

— "Çok teşekkür ederim efendim, geceniz hayır olsun!„

Bürhan Bey dairesinden içeriye girmişti. Şimdi komşusu olan karı koca kapının arkasında atışıyorlardı:

— "Heriften kurtulamıyacağız. Yeni bir apartman aramalı, başka çaresi yok!„

— "Kabahat kimde? Her vakit övünüp dursun, insanları tanıdığından bahsedersin! Delilerin huyunca gitmelidir diyen sen değil miydin?„

— "Kabahat bende değil, herhalde sende. Çünkü kapı çalındığı zaman git bak diyen sen değil miydin?„

— "Ya bu apartmanı beğenen kimdi? Ben istemediğim halde zorla buraya taşınan da ben mi idim?„

— "Hayır sen değildin, bendim! Gece yarısından sonra böyle bir belâya çatacağımızı iki sene evvel düşünmem lâzımdı ... Hakkım var!„

— "Şimdi de benimle alay ediyorsun, öyle mi? Ben ne bedbaht kadın imişim!„

— "Hah, tamam oldu! Bir göz yaşları eksikti! Bırak şu çocukluğu da yarın heriften kurtulacağımızı düşünelim. Nasıl olsa, uykumuz kaçtı.„

— "Aklıma bir şey geldi: Haniya Erenköyünde bir sayfiye aramağa gidecektik, ama bir türlü erken kalkamıyorduk. Köprüden saat altıda hareket eden ilk vapurla Haydarpaşaya geçelim ve Erenköyüne gidelim!„

— "Çok iyi akıl ettin, karıcığım. Cuma günümüzü bu sayede köyde gezerek geçirmiş oluruz. Havalarda çok iyi gidiyor, fırsatı kaçırmıyalım!„

Dedikoducu

VAKIT

Gündelik, Siyasi Gazete

İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu

TELEFON NUMARALARI:

Yazı işleri telefonu: 24379

İdare telefonu : 24370

Telgraf adresi: Istanbul — (VAKIT)

Posta kutusu No. 46

ABONE BEDELLERİ:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 „	1450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

İLÂN ÜCRETLERİ:

Ticari ilânların ilân sayfalarında santimi 50 kuruştan başlar. İlk sayfada 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ait ayrı tenzilât vardır .

Resimli ilânların bir satırı 10 kuruştur.

KÜÇÜK İLANLAR:

Bir defası 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir

İstanbul asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden:

Beşiktaş Cihannüma (Abas ağa) mahallesinde Kapanca sokağında 34 numaralı hanede mukim Şakir efendinin ayni hanede ikamet etmekte iken elyevm nerede olduğu meçhul bulunan karısı Hafize hanım aleyhine ikame eylediği ihtar ve boşanma davasından dolayı arzuhal sureti müddeaaleyhaya tebliğ edilmek üzere ikametgâhına gönderilmiş ise de mumaileyhanın mezkûr haneden çıkıp gittiği ve halen nerede olduğu malûm olmadığı meşruhatiyle mübaşiri tarafından iade edilmiş ve zabıta tahkikatı da bu ciheti müeyyit bulmuş olduğundan arzuhal suretine tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında cevap vermek üzere ilânen tebligat ifasına ve tahkikatın 22 nisan 934 pazar günü saat 11 de icrasına karar verilmiş olmakla müdeaaleyhanın mahkeme koridorundaki levhaya asılan arzuhal suretine on beş gün zarfında cevap vermesi ve muayyen gün de mahkemeye gelmesi lüzumu ilânen tebliğ olunur. (35)

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şükrü

Babâli Ankara caddesi No. 06

Telefon : 22565

ZAYİ

Ziraat bankasının 3629 numaralı cüzdanında ve bu numaralı hesabımdaki tatbik mührümü zayi ettim. Yenisini yaptırdığım için eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Bakırköy Kurt çimento fabrikasında işçi Hüseyin oğlu Hüsnü.

(24)

Selânik Bankası

FEVKALÂDE HEYETİ UMUMİYE İÇTIMA'

İKİNCİ DAVETNAME

İKINCİ İLÂN

Selânik bankası Türk anonim şirketi hissedaranı 26 Şubat 1934 pazartesi günü saat on birde Galatadaki bankanın merkezi idaresinde fevkalâde içtimaa davet edilmişler ise de ruzname hakkında icrayı müzakere için, ticaret kanununun 386 ıncı maddesi mucibince muktazi nisabın teşekkül edememesine binaen, maddei mezkûre ahkâmına tevfikan, aynı ruzname hakkında müzakeratta bulunmak için, hissedaran ikinci defa olarak 8 Nisan 1934 Pazar günü saat on birde bankanın Galatadaki idare merkezinde fevkalâde heyeti umumiye içtimaına davet olunurlar.

Bu heyeti umumiyede hazır bulunmak veya kendilerini diğer bir hissedar tarafından temsil ettirmek istiyenler, hisse senetlerini, heyeti umumiyenin içtimamdan lâakal bir hafta evvel, yani nihayet 1 Nisan 1934 tarihinde:

İSTANBUL' da: Merkezi İdareye tevdi etmelidirler,

Hissedarlar, kezalik, hisse senetlerini, heyeti umumiyenin içtimaından on beş gün evvel, yani nihayet 24 Mart 1934 tarihinde:

SELÂNİK'te: Selânik Bankasına, Paris'te: 43, Rue Cambon: CREDIT FONCIER D'ALGERIE ET DE TUNISIE'ye.

Paris'te: Boulevard Haussmann No: 29 da

SOCIETE GENERALE'e tevdi edebilirler.

Ticaret kanununun 385 inci maddesi mucibince ,tek bir hisse sahibi, heyeti umumiye müzakeratına iştirak etmek hakkına maliktir.

MÜZAKERAT RUZNAMESİ

1 — 21 Teşrinievel 1933 tarihinde toplanan heyeti umumiye tarafından tadil ve TÜRKİYE CÜMHURİYETİ tarafından tasdik buyurulan esas mukavelenamesinin altıncı maddesine tevfikan, 30 milyon Fransız frangı olan bugünkü sermayenin, yarı yarıya (A) tertibi hisse senetlerine ve (B) tertibi temettü senetlerine kalbi;

2 — (B) tertibi temettü senetlerine kalbedilen hisse senetleri bedellerinin ciheti tahsisi hakkında idare meclisinin teklifi;

3 — İştirak edecek hissedarlara tevzi olunmak üzere ve ayni miktarda (B) tertibi senetleri ihdas edilmek kaydiyle (A) tertibinden hisse senetleri çıkarılarak şirket sermayesinin beş milyon Fransız farngı tezyidi. Hissedarlar kanunun kendilerine bahşettiği iştirak hakkından fariğ bulundukları cihetle, bu tezyidi sermaye hakkında icabı ifa için idare meclisine salâhiyet itası;

4 — Yukarıdaki mevaddın tatbikinden sonra Türkiye cümhuriyeti hükûmeti tarafından 2243 numara tahtında ve 5 Harizan 1933 tarihinde neşredilen kanuna tevfikan maliye vekâletinin inzimamı muvafakatiyle Türkiye Cümhuriyeti arazisi haricinde bulunan banka şubelerinin faaliyetlerini icraya muktezi sermaye miktarı hariç olarak şirket sermayesi tamamının Türk lirasına tahvili.

5 — Sermayenin başka bir paraya kalbi hakkında alınan kararların neticesi olarak hisse senetlerinin mübadele veya damgalanması.

6 — Balâda münderiç mevada binaen, altıncı maddesinin berveçhiâti tadili:

Şirket sermayesi beheri 8,29 Türk liralık 200.000 hisse senedine münkasim olarak 1.658.000 Türk lirası olarak tesbit edilmiştir. Bu hisse senetleri (A) tertibi hisse senetleri ünvanını haiz olup % 5 kümülâtif bir ilk ihssei temettüe, şirketin infisahı halinde, sermayenin iadesine, esas mukavelenin 29 ve 33 üncü maddelerinde musarrah bulunan hissei temettüe müstahik olacaktırlar.

Kümülâtif ilk temettü hissesi tabirinden: Senei hesabiye temettüatı mukannen % 5 in tevziine kâfi gelmediği takdirde, bunun, müteakip hesap senelerin temettüatından ayrılarak alınmak suretile yapılacağı anlaşılmalıdır.

Bundan maada hiç bir kıymeti itibariyesi olmıyan ve miktarı (A) tertibi hisse senetlerine müsavi bulunan temettü senetleri ihdas edilmiştir. Bu senetlerin, esas mukavelenamesinin 29 ve 33 üncü maddelerinde musarrahkârlara münkasır olan bir temettü hissesine hakları olacaktır. Türkiye Cümhuriyeti ticaret kanununun 1749 numaralı 22 Şubat 1931 tarihli kanunla tadil edilen 386 ıncı maddesi hükümlerine tevfikan toplanmış olan heyeti umumiye, şirket sermayesini bir veya birkaç defada tezyid edebilir veya tenzilini kararlaştırabilir. Heyeti umumiye, sermayenin tezyit veya tenkisi suret ve şekillerini tesbit eyler.

Sermayenin her hangi bir tezyidi (A) tertibi hisse senetleri çıkarılması yolu ile vaki olur.

(A) Tertibinden hisse senedatı çıkararak sermayenin tezyidine karar verecek olan heyeti umumiye, tezyidi sermayeye iştirak edenlere, tayin edeceği nisbet dahilinde (B) tertibi temettü senetlerini tevcih edebilir.

(B) Tertibi temettü senetleri sahipleri şirket muamelâtına müdahale edemezler. Heyeti umumiyelerde reye iştirak hakları yoktur. Şu kadar var ki, heyeti umumiyenin temettü senetleri sahiplerinin hukukunu muhil mahiyetteki kararları mezkûr temettü senetleri sahiplerinin aktedecekleri hususî heyeti umumiyede tasvip edilmedikçe nafiz olamaz. Bu hususta heyeti umumiyelerde temettü senetleri sahiplerinin nısfının huzuru şarttır. Kararlar hazır olanların ekseriyetiyle verilir.

Meclisi İdae

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden;

Keşif bedeli 2648 liradan ibaret olan Şile tahlisiye istasyonundan şoseye kadar imtidat eden sahada yol ve ihata duvarı inşası ile keşif bedeli 1660 liraya balig olan Rumelide Kumköyündeki hel'âların inşa ve tadili ayrı ayrı olarak kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur, 2 Nisan 934 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 de her ikisinin ihaleleri icra kılınacağından taliplerin bu baptaki proje ve keşif cetvellerini görmek üzere Galata da Cinili rıhtım hanındaki idarei merkeziyeye müracaatları. (1133)

İş Bankasının faaliyeti

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

hilden tedarik için, bankamıza imtiyazı verilmiş olan fabrikanın 1934 senesi nihayetinde bitebileceğini ummaktayız.

Bankamızın aldığı vazifeler arasında memlekette bir sömikok fabrikasının tesisi de vardır. Mevcut büyük kömür madenlerimize ve ehemmiyetli kömür istihsalâtımıza rağmen senelerdenberi hariçten de mühim miktarda kok kömür ithalâtına devam ediyoruz. Milli paramızı ve ticaret muvazenemizi bu kadar hassasiyetle göz önünde bulundurduğumuz bir sırada, memleket dahilinde istihsali mümkün olan bir maddeyi bundan böyle de hariçten getirtmekte devamı etmek doğru olamazdı.

Bu itibarla sömikok fabrikasının tesis kararını pek musip bulmaktayız. Umit ediyoruz ki, gelecek sene içinde kurulacak olan yeni fabrikalarla hem bu ihtiyaçlarımız dahilde temin edilmiş, hem de binlerce vatandaşa yeni çalışma ve geçinme sahaları açılmış olacaktır.

PIYASA VE BANKAMIZIN MUAMELELERİ

Geçen seneki raporumuzda yüksek heyetinize arzetmiş olduğumuz gibi ticari piyasalarımızda başlıyan istikrar 1933 senesinde de devam etmiştir. Bu istikrar sayesinde muamele ve ikrazlarımızın — geçen yıla göre — aynı nisbetleri muhafaza etmeleri mümkün olmuştur. Buhran dolayısile, piyasada hasıl olan istikrarsızlığın bu suretle zail olması, yalnız plasmanlarımızın emniyeti noktasından değil, memleket piyasasında emniyet ve istikrar tekevvün etmesi bakımından da memnuniyete şayandır. Yeni sene içinde de aynı emniyetle çalışabileceğimize ve emin plasmanlar bulacağımıza kani bulunmaktayız.

1933 senesindeki mevduatımızın miktar yeniden artmış ve yakûnu 49 milyon lirayı bulmuştur. Geçen seneye nisbetle beş milyon liradan ziyade bir fazlalık arzeden mevduatımızın bu kadar yükselmesini işlerimizdeki dikkat, ciddiyet ve intizam kadar halkımızın bu millî müesseseye, kendi müesseselerine karşı olan yüksek teveccüh ve itimadın açık bir ifadesidir. Bu emniyet ve teveccühten dolayı yüksek halkımıza en derin minnetlerimizi bu vesile ile sunmayı yüksek bir borç saymaktayız.

Şubelerimizin faaliyeti, 1933 senesinde normal bir surette devam etmiştir. Samsun şubemizde krize takaddüm eden zamanda tütün faaliyetinde yapılan emtia avans hesaplarının merhunatını teşkil eden tütünlerin satılmasına ve bedellerinin tahsiline 1933 senesinde muvaffakiyet hasıl olmuştur.

Halkımızın muhitlerinden ayrılmadan banka hizmetlerinden kolaylıkla istifadesini temin için Istanbulda tâli şubeler açmıya karar verdik. Bu şubeleri asgarî bir kadro ile açarken, büyük Avrupa bankalarının mühim şehirlerde kurdukları teşkilâtı esas ittihaz etmiş bulunuyoruz. Kadıköy ve Usküdarda açtığımız tâli şubelerden — tam senelik bir faaliyette bulunmamış olmalarına rağmen — ümit verici neticeler alınmıştır.

Bugünkü şartlara ve umumî hayatın icaplarına uygun olmak üzere memurlarımız için bir tekaüt sandığı tesisini ötedenberi düşünüyorduk. Ecnebi ve yerli müesseselerin nizamnameleri üzerinde yapılan tetkiklerden edindiğimiz tecrübelerden mülhem olarak vücuda gelen bu nizamname 1934 senesi başlangıcından itibaren meriyete girmiştir. Bankamızın büyük inkişaf ve ilerleyişinde takdir ve şükranlara lâyik derecede hizmet ve muvaffakiyet gösteren memurlarımızın istikballerini bu yolda yalnız onlara iyilik etmiş değil, aynı zamanda müesseseye olan merbutiyetlerini kuvvetlendirmek suretiyle bizzat bankamızı takviye etmiş oluyoruz. Tekaüdiye aidatından şimdiye kadar teraküm eden mebaliğin tahsisi ile "tesis„ şeklinde vücuda getirdiğimiz ve bankamızın da muavenetiyle yaşatacağımız bu hayırlı teşebbüsün yüksek heyetinizce de memnuniyetle tasvip buyurulacağına kani bulunmaktayız.

KÂR VE ZARAR HESABI

Bu sene meriyete giren mevduatı koruma kanununa tevfikan tanzim edilmiş olan bilanço ve kâru zarar hesaplarımızın tetkikinden anlaşılacağı üzere muamelelerimiz için lâzım olan bütün hususî ihtiyatlar, her sene olduğu gibi, ayrıldıktan sonra elde edilen safi kâr: **616.754.65** lirayı bulmaktadır. Tevziata esas olan bu miktar üzerinden esas nizamnamemizin hükümlerine göre evvelâ: yüzde 20 hesabiyle, ihtiyat akçesi olarak: 120.000 lira, 5.000.000 lira sermayemize yüzde 6 hesabiyle, birinci temettü hissesi olarak: 300.000 lira ki ceman 420.000 lira, tefrikinden sonra geriye kalan 196.754.65 liradan nizamnamemiz hükümlerine göre idare meclisimiz azalarına ve memurlara tediyesi icap eden miktarın tefrikile ikinci temettü hissesi olarak hissedarlara yüzde iki ve beher müessis hissesine de 10 ar lira temettü tevziini, fevkalâde ihtiyat akçesine 30.000 liranın ayrılmasını tasvibi alinize arzederiz. Bu tevziattan artan 1.544.65 lira ise gelecek seneye devrolunacaktır. Arzettiğimiz kârın tevzi şekli kabul ve tasdik buyurduğu takdirde tamamı ödenmiş, 10 liralık beher hisseye yüzde 8 hesabiyle 80 kuruş ve beher müessis hissesine de 10 lira, 9 numaralı kuponlar mukabilinde, 15 nisan 1934 tarihinden itibaren dağılmıya başlanacaktır. Kuponların tediyesinde kanunî vergi tevkif edilecektir.

15 Şubat 1931 tarihli alelâde umumî heyette uhtemize tevdi buyurulmuş olan idare vazifesi bu sene hitam bulmuştur. Yeni idare heyetinin ve yeni sene mürakiplerinin intihabiyle kendilerine verilecek ücretin tesbitini rica ediyoruz.„

Vapurculuk
Türk Anonim Şirketi
Istanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

MERSiN Yolu
İnönü Vapuru 25 Mart *Pazar* günü saat onda Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte Çanakkale, Izmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan. Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersin. Dönüşte ayni iskelelerle beraber Taşucu, Anamur, Kuşadası, Gelibolu'ya uğrıyacaktır.

Karadeniz Yolu
Millet Vapuru 25 Mart *pazar* günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak, gidişte: Zonguldak, Inebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele. Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Of ve Sürmene'ye uğrayacaktır.

Imroz Yolu
Her *Perşembe* günü Galata rıhtımından saat 18de *Tayyar* vapuru kalkar. Gidiş ve dönüşte mutat iskelelere uğrar.

AKBA
Ankarada AKBA kitap evinin birinci şubesi modern bir şekilde Maarif Vekâleti karşısında açılmıştır. AKBA kitap evleri her dilde kitap, mecmua, gazete ihtiyaçlarına cevap vermektedirler. Gerek kitaplarınızı gerek kırtasiyenizi en ucuz olarak AKBA kitap evlerinden tedarik edebilirsiniz. Devlet Matbaası kitapları ve VAKIT'ın neşriyatının Ankarada satış yeri AKBA kitap evleridir.
AKBA Merkezi Telefon : 3377
Birinci Şube „ : 1161
İkinci Şube : Saman Pazarı,

Merkez kumandanlığı Satınalma komisyonu ilânları

Kuleli lisesi için pazarlıkla alınacak 14 kalem evrakı matbuaya talip çıkmadığından tekrar pazarlığa 22/3/934 perşembe günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin Tophanede Merkez satın alma komisyonuna gelmeleri.
(965) (1314)

* * *

Sıhhiye dairesi için nümuneleri veçhile 75 kilo renkli bükme, 750 kilo anbalâj kâğıdı, 300 kilo kese kâğıdı, 200 kilo elvan kâğıdı aleni münakasa ile alınacaktır. Münakasası 8 — 4 — 934 pazar günü saat 15 de yapılacaktır. Şartname ve nümunalerini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatte Tophanede Merkez satınalma komisyonuna gelmeleri. (939) (1139)

* * *

Harita dairesine ait 50 adet harita şemsiyesi pazarlıkla tamir ettirilecektir. Pazarlığı 24/3/934 cumartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatte Tophanede Merkez satın alma komisyonuna gelmeleri.
(966) (1331)

inhisarlar U. Müdürlüğünden:

Lâburatuvarlarımız için alât ve edevat satın alınacaktır. Taliplerin dosyada mevcut kataloğ meşruhatını gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere 31/3/934 Cumartesi günü saat 15 de % 7,5 teminatlarile beraber Galata'da Alım Satım Komisyonuna müracaatları. (1277)

1 — Biri 500 diğeri 1000 kiloluk "Avri„ marka hassas iki baskül 4/4/1934 Çarşamba günü saat 14.
2 — Şartnamesi dairesinde 50 santilitrelik şişelere mahsus 2000 adet içki sandığının imaline muktazi 34,584 metre mik'abı kereste 7/4/934 Cumartesi saat 14.

Satın alınacak mezkûr iki malzemeyi vermek isteyenlerin, kerestenin şartnamesini gördükten sonra, pazarlığa iştirak edebilmek üzere her birinin hizasında gösterilen gün ve saatte % 7,5 teminatlarile beraber Galatada Alım, Şatım Komisyonuna müracaatları. (1150)

Istanbul Belediyesi ilânları

Beykoz Kaymakamlığı ve Belediye Şubesinden: Kanlıca'da vapur iskelesi civarında Ekmekci Hamdi Efendi veresesine ait 3 numaralı ahşap boş fırın binasının maili inhidam ve son derece harap olduğu bilmuayene anlaşılmıştır. Hedimle def'i mahzur için vereseden adresi malûm olanlara ayrı ayrı tebligatı tahririye icra edilmiş ise de halen asker olan hissedar İbrahim Efendinin adresi meçhul bulunduğundan Yapı ve Yollar Kanununun 44 üncü maddesine tevfikan tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında def'i mahzura tevessül edilmediği takdirde Belediyece hedmedileceği malûm olmak ve tebligatı tahririye makamına kaim bulunmak üzere ilân olunur. (1330)

İstanbul altıncı icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz ve satılması mukarrer Beyoğlunda Tepebaşında Şehir tiyatrosu karşısında 55 numaralı mahallebici dükkânında mevcut masa, sandalye kanepe ve kazan buz dolabı ve sair eşyanın birinci açık arttırması 24-3-934 cumartesi günü saat 16 ve 18 e kadar icra edileceğinden talip olanların yevm ve vakti mezkûrda mahallinde bulunacak memuruna müracaat edilmesi ilân olunur. (38)

VAKIT
Kütüphanesi Kitap Listesi

GAZETE — Memleketin iç ve dışından gelen bütün haberleri muntazam surette ve gayet çabuk olarak verir. Her gün, 12 — 16 sayıfa olarak çıkar, haftada bir defa ayrıca 16 sayıfalık muhtelif bahislere taallûk eden yazıları ve bazan bütün bir hikâyeyi ihtiva eden ilâvesi vardır. Memleketin iç ve dışındaki muhabirlerinin gönderdikleri mektupları muntazaman neşreder. Mühim vakayi ve hâdisatı en çabuk vasıtalarla okuyucularına yetiştirir.

MATBAA — Temiz, ucuz ve seri iş yaptırmak için matbaamıza müracaat ediniz. Basılacak kitaplarınızı, yapılacak cetvel işlerinizi, makbuzlarınızı, faturalarınızı ve baskıya ait her işinizi **"VAKIT YURDU"** her yerden çok ucuz yapmaktadır. Siparişlerde bulunmazdan evvel matbaamızdan işlerimiz hakkında fiat almak alâkadarların menfaatleri icabıdır.

KÜTÜPANE — Maarif Vekâletinin; bütün ilmî ve edebî neşriyatı, Lise, Orta mektep kitaplarile ilk mekteplerin tarihleri ve diğer müelliflerin eserleri kütüpanemizde satılmaktadır.

Mektep kitaplarına ait listeyi evvelce fiatlariyle neşretmiştik. Bugün diğer eserleri karilerimize bildiriyoruz. Vilâyet merkezlerinden arzu edenler oradaki bayilerimiz, vasıtasiyle kazalar ve nahiyelerde bulunanlar da doğrudan doğruya müracaatla bu kitapları tedarik edebilirler.

Kitabın adı	Müellif	Fiatı
A		
Adem Oğlu	Ruşen Eşref	120
Aklı Selim	Abdullah Cevdet	15
Armoni	Cevat Memduh	80
Aşık Garip	Mf. Vekâleti	12,5
Aşık Kerem	Mf. Vekâleti	12,5
Avrupa Coğrafyası	Macit	175
Avrupa coğrafyası	Macit	175
Avrupa Edebiyatı Tarihi	Yusuf Şerif	45
Ahlâk Terbiyesi	Hüseyin Cahit	50
B		
Bektaşi Şairleri	Saddettin Nüzhet	155
Beyaz zambaklar memleketinde	Ali Haydar	55
Bismark	Ali Reşat	25
Bugünkü Almanya	Selim Sırrı	40
Bulgaristanda Maarif	Ali Haydar	100
Büyük Türk Lûgati ciltli 1	Hüseyin Kâzım	700
Büyük Türk Lûgati Ciltli 1	Hüseyin Kâzım	550
Büyük Türk Lûgati Ciltli 2	Hüseyin Kâzım	700
Büyük Türk Lûgati 2	Hüseyin Kâzım	550
C		
Cihan Tarihi	Vels	170
Cihan tarihi (bez) 1	Vels	205
Cihan tarihi (meşin) 1	Vels	225
Cihan tarihi 2	Vels	170
Cihan tarihi (bez 22	Vels	205
Cihan tarihi (meşin) 2	Vels	225
Cihan tarihi 3	Vels	185
Cihan tarihi (bez) 3	Vels	225
Cihan tarihi (meşin 3	Vels	240
Ç		
Çocuk bakımı	Dr. Reşit Galip	12,5
Çocuk bakımı	İbrahim Alâettin	100
Çocuklar hakkında asrî fikirler	Hüseyin Cahit	95
Çocuğun bedeni terbiyesi	Ali Haydar	300
Çocuğun psikolojisi	Hüseyin Cahit	155
ocuk ruhu	İ. Alâeddin	135
Çocuklara teganni dersleri	Zeki	40
D		
Darvin	Dr. Galip Ata	24
Denizaşırı	Falih Rıfkı	230
Divanı Yahya	Yahya	20
Düsturnamei Enveri	I Mükrimin Halil	100
Düveli İslâmiye Tarihi	Halil Eethem	240
E		
Elişleri rehberi	İsmail Hakkı	80
Epope	Ali Canip	25
Evliye Çelebi seyahatnamesi		450
Evliya Çelebi Seyahatname VIII	Kilisli Rifat	440
F		
Fransız edebiyatı Antolojisi 1	Reşat Nuri	50
Fransız edebiyatı Antolojisi 2	Reşat Nuri	75
Fransız edebiyatı, Antolojisi 3	Reşat Nuri	80
Fenni Ziraat	Yaşar	300
H		
Halk şiirlerinin şekil ve nevi	Talât	75
Hakikat romanı	Reşat Nuri	200
Kitabın adı	Müellif	Fiatı
Hammer tarihi VIII	Ata	50
Hürriyet	Hüseyin Cahit	100
İ		
İki Can yoldaşı	Mefharet Nazmi	65
İlmin kıymeti	Salih Zeki	30
İlim ve faraziye	Salih Zeki	55
İmlâ Lûgati	Mf. Vekâleti	110
İlim ve usul	Salih Zeki	95
İlim ve din	Hüseyin Cahit	125
K		
Kaptan Mago	Mustafa	80
Kayseri Şehri	Halil Etem	50
Kitabeler	İsmail Hakkı	330
Kitabı Dede Korkut	Muallim Rifat	10
Kumlarda ocuk oyunları	Hilmi	30
Küçük Erkekler	Mefharet Nazmi	115
Külhani Edipler	Fazlı Necip	85
Kütahya Şehri	İsmail Hakkı	450
L		
Lâmartin	Ahmet Refik	50
M		
Metre usulü	Dr. Refet	12
Mikelanj	Namık İsmail	120
Mimar Sinan	Ahmet Refik	7,5
Mufassal musiki nazariyatı	Ahmet Muhtar	200
Muhammedin hayatı	Reşat Nuri	130
Muharebe gazları	Dr. Refet	10
Menakıbı Hünerveran	İbnülemin M. Kemal	70
Mimari tarihi 1	Celâl Esat	100
Mufassal Türk tarihi 1	Şemsettin	110
Mufassal Türk tarihi V	Şemsettin	150
Musiki tarihi V	A. Muhtar	185
Musiki tarihi II	A. Muhtar	200
N		
Namık Kemal	Ali Ekrem	30
Napolyon	Ruşen Eşref	220
Nebatlar Âlemi	İbrahim Hakkı	116
Ninni	Ulvi Cemal	12
Notlar ve Kütüphaneler	Celâl Esat	15
O		
Otello	Dr. Refet	85
Osmanlı tarihi	M. Arif ve N. Asım	100
P		
Pastör	Dr. Calip Ata	30
Pedagoji tarihi	Nafi Atuf	70
Pestalozzi	Dr. Halil Fikret	20
Püerikültür	Dr. İhsan Hilmi	220
R		
Resimli Haritalık		
Resimli Haritalı		
S		
Saraylarda mecnunlar	Fazlı Necip	80
Seçme yazılar	Mf. Vekâleti	50
Sıhhat Tarihi	Vahit	90
Sivas Şehri	R. Nafiz ve İ. Hakkı	180
Kitabın adı	Müellif	Fiatı
Ş		
Şarkın Masal Anaları	Samih Rifat	10
T		
Terbiyevi oyunlar	KâzımNami	25
Teşrih ve Fiziyoloji	Harun Reşit	100
Timurun Tüzzükâtı	Mustafa Rahmi	10
Tuhfei hattatin	İbnülemin M. Kemal	400
Türk tarihi II	"	135
Türk tarihi11	Riza Nur	135
Türk şiirleri Cüz:1	Mahmut Kemali	120
Türk Şiirleri Cüz: II	Mahmut Kemali	120
Türk Şiirleri Cüz: III	Mahmut Kemali	120
Türk Medeniyet Tarihi (Ciit) I	Ziya Gök Alp	170
Türk Edebiyatı tarihi	Fuat	150
Türk (Hün) Mogol tarihi VIII	Mustafa Rahmi	100
Türk Tababet tarihi	Osman Şevki	42
Türk İstiklâl Mücahitleri	Cevdet Kerim	45
Terbiye ve Tedris tarihi 1	Dr. Halil Fikret	125
Terbiye ve tedris tarihi 2	Dr. Halil Fikret	80
Türk edebiyatı Antolojisi	Ali Canip	200
Türk şairleri cüz: 1	Mahmut Kemali	120
Türk şairleri cüz: 2	Mahmut Kemali	120
Türk şairleri cüz: 3	Mahmut Kemali	120
Türkiye İktisat tarihi	Mehmet Ziya	85
Tarihi İslâm VI	Hüseyin Cahit	100
Tarihi İslâm VII	Hüseyin Cahit	100
Tarihi İslâm VIII	Hüseyin Cahit	100
Tarihi İslâm I	Hüseyin Cahit	100
Tarihi İslâm	Hüseyin Cahit	100
V		
Victor Hügo	İbrahim Alâettin	60
Y		
Yunan edebiyatı tarihi	İsmail Hakkı	50
Z		
Zeybek	Ulvi Cemal	12

Haydar Rıfat Beyin eserleri

Ayni Haklar	200
Miras Meseleleri	100
Şerhli borçlar kanunu	100
Bolşevik âlemi	60
Sovyetizm	60
Bolşeviklik, dö Monzi	200
Hükümdar, Makyavel	100
Versay, Meşhur tarihçi Ludvig	100
Bismark Nasıl düştü?	75
Temmuz 1914	150
Musolini	100
Stalin	150
İlk Aşk, Turgenief	100
Duman	75
İklimler, A. Moruva	150
Sosyalizm	75
Budda	50
Tarih felsefesi, Gustav lö Bon	125
Basubadelmevt, Tolstoy	175
Ölüler evinin hatıraları, Dastayevski	125
Hep Vatan için!	60
Hep Millet için!	60
Cinayet ve Ceza	75
Leninin hayatı	100
Sermaye, K. Marksdan telhis	125

Ilkmektep
4 üncü sınıf

	Kuruş
Çocuklara taganni dersleri Müellifi Zeki	40
Tarih I: Maarif Vekâleti	15
Ev İdaresi: Müellifi İ. Hilmi	40

5 inci sınıf

Tarih II: Müellifi Maarif Vekâleti	15

Muallim Mektepleri
10 uncu sınıf

Beden terbiyesi: Müellifi Selim Sırrı	120
Çocuk ruhu: Müellifi İbrahim Alâeddin	135

Sınıflara göre tasnif
6 (Orta ve Lise 1)

Edebî kıraat nümuneleri I: Müellifi Halit Fahri	45
Fen bilgisi: Müellifi Maarif Vekâleti	50
Medenî bilgiler I: Müellifi Afet	50
Ortamektep tarihi I: (Basılmaktadır)	—
Riyaziye dersleri: Müellifi Maarif Vekâleti	55

Sınıflara göre tasnif
7 (Orta ve Lise 2)

Biyoloji I: Müellifi Maarif Vekâleti	65
Edebî kıraat nümuneleri II: Müellifi Halit Fahri	55
Fen bilgisi II: Müellifi Maarif Vekâleti	50
Medenî bilgiler I Müellifi Afet	50
Ortamektep tarihi II (Basılmaktadır)	—
Riyaziye dersleri II: Müellifi Maarif Vekâleti	55

Sınıflara göre tasnif
8 (Orta ve Lise 3)

Biyoloji: Müellifi Maarif Vekâleti	65
Edebî kıraat nümuneleri III: Müellifi Halit Fahri	70
Fen bilgisi III: Müellifi Maarif vekâleti	50
Medenî bilgiler II: Müellifi Recep	50
Ortamektep tarihi III	
Riyaziye dersleri III	
Ev idaresi: Müellifi İ. Hilmi	40

Sınıflara göre tasnif
9 (Lise 1)

Cebir I: Müellifi İ. Hikmet	85
Fizik I: Müellifi Kemal Zaim	90
Hayvanî teşrih: Müellifi Seraceddin	100
Hendese I: Müellifi Nâzım ve Hilmi	90
Nebatî teşrih Müellifi Hayri	75
Tarih: Müellifi Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti	140

Sınıflara göre tasnif
10 (Lise 2)

Büyük Devletler Coğrafyası Müellifi Behçet ve Faik Sabri	225
Cebir II: Müellifi İ Hikmet	75
Fizik II: Müellifi Kemal Zaim	125
Hendese II: Müellifi Nazmi ve Hilmi	65
Jeoloji: Müellifi İ. Tevfik ve Malik	125
Tarih II: Müellifi Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti	170

Sınıflara göre tasnif
11 (Lise 3)

Ahlâk: Müellifi Mustafa Namık	90
Aniyon ve katiyon: Müellifi Nakiddin	90
Cebir I: Müellifi M. Halit	145
Cebir II: Müellifi M. Halit	150
Cebir III: Müellifi İ Hikmet	170
Edebî yeniliğimiz I: Müellifi İsmail Habip	120
Edebî yeniliğimiz II: Müellifi İsmail Habip	185
Estetik: Müellifi Suut Kemalettin	25
Fizik: Müellifi Kemal Zaim	125
Fizik (Edebiyat şubesi için) Müellifi Kemal Zaim	75
Hendese III: Müellifi Nazmi ve Hilmi	65
İçtimaiyat	75
Kimya III: Müellifi Nakiddin	120
Kozmoğrafya: Müellifi Ali Yar	125
Mantık: Müellifi Hasan Âli	100
Mantık: Müellifi Tezer	50
Medenî bilgiler II	50
Metinlerle muasır Türk edebiyat tarihi: I Müellifi M. Nihat	165
Metinlerle muasır Türk edebiyat tarihi II Müellifi M. Nihat	135
Metafizik: Müellifi Suut Kemalettin	25
Mihanik dersleri: Müellifi Hayri ve Nazmi	100
Müsellesat: Müellifi Ali Yar	125
Tarih III: Müellifi Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti	150
Tarih IV: Müellifi Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti	125
Tersimî ve terkimî hendese dersleri Müellifi: Lûtfi	80
Türk edebiyatı antolojisi: Müellifi Ali Canip	200
Umumî filozofi: Müellifi Zekeriya ve Hatemi	135
Yarının mektebine doğru: Müellifi Kâzım Nami	45

Çocukların Sevgilisi

İŞ KUMBARASI

Yavrunuza vereceğiniz en güzel ve faydalı

BAYRAM

Hediyesidir.

1 Nisan 1934 ten
BAŞLIYARAK
Yeni Kibrit Fiatları

Büyük Kutu : 70 PARA

Küçük Kutu : 60 PARA

1 — Halen 100 paraya satılmakta olan büyük kutu kibritlerin 1 nisandan itibaren 70 paraya, ve halen 2 kuruş satılmakta olan küçük kutu kibritlerin de 60paraya satılacağı muhterem halka ilân ve fazla talep eden satıcıların derhal şirkete veya acentalarına ihbar edilmeleri rica olunur.

2 — Acentalar perakendecilerin yedlerindeki kibritleri 31 mart 1934 tarihine kadar geri alacaklarından muhterem halkın kibritsiz kalmamaları için birkç günlük ihtiyaçlarını şimdiden temin etmeleri mercudur.

TÜRKIYE KİBRIT VE ÇAKMAK İNHİSARI

Nafıa Vekâletinden:

Irmak - Filyos hattının Irmaktan itibaren "186+000,, "228+500)uncu kilometreleri arasında bulunan Irmak 10uncu kısım inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur, Münakasa 2/4/934 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de Ankarada Nafıa Vekâteti Müsteşarlık makamında icra edilecektir. Taliplerin carî seneye mahsus Ticaret Odası vesikası ve teminatı muvakkatelerile birlikte aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır. Talipler bu hususdaki şartnameleri otuzar lira mukabilinde Ankarada Nafıa Vekâleti Levazım dairesinden tedarik edebilirler, (1108)

Bayramda Yalınız
Hilâliahmer
Gazetesi Çıkâcaktır.

Hilâliahmer Cemiyeti Istanbul Bürosundan:

ilânlarınızı Hilâliahmer Gazetesine vermekle hem ticarethaneniz için büyük bir faide temin etmiş ve hem de Hilâliahmere yardım etmiş olursunuz.

Santimi son sahifede 30, sondan evvelki sahifede 40 kuruştur.

ilânlarınız için şu adreslere müracaat ediniz.

Istanbul'da Yenipostane karşısında Hilâliahmer Satış Bürosu. Telefon: 22653

Istanbul Ankara Caddesinde ilâncılık T. L. Ş. Telefon: 20095

Nafıa Vekâletinden:

3000 ton katran yağı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Münakasa 5/4/934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 de Ankara'da Nafıa Vekâ eti Müsteşarlık makamınada yapılacaktır. Bu yağ 30/6/934 tarihinde teslim edilmek şartile kliring yapılmış veya kliring yapmak teahhüdiyle kliring esası üzerine muvakkat itilâf yapılmış memleketlerden getirilmek şartiyle satın alınacaktır. Taliplerin teminatı muvakkate ve cari seneye mahsus Ticaret Odası vesikalarile birlikte aynı gün ve saatte Komisyona müracaat etmeleri lâzımdır. Talipler bu hususdaki şartnameleri onar lira mukabilinde Ankara'da Nafıa Vekâleti Levazım dairesinden ve Istanbul'da Haydarpaşa'da da Liman işleri Müdürlüğündan tedarik edebilirler. (1280)

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy - Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Telefon 22740

TRABZON Sür'at Yolu

CUMHURİYET vapuru 22 Mart Perşembe 20 de Galata Rıhtımından kalkacak. Gidişte Inebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bun ara ilâveten Pazar, Of, Pulathane'ye uğrayacaktır. (1303)

MERSiN Sür'at Yolu

KONYA vapuru 23 MART CUMA 11 de Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte İzmir, Antalya, Mersin, Payasa. Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkale'ye uğrayacaktır. (1304)

Bartın Yolu

BURSA vapuru 22 MART Perşembe 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1305)

Beşiktaş icra dairesinden:

Mahpus olup paraya çevrilmesi kararlaştırılan bir adet İngiltere mamulâtı kristal büfe ve bir adet müdevver orta masasının dellaliye ve ihale pul resimleri müşterisine ait olmak üzere 2-4-934 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 10 dan 12 ye kadar Beşiktaş Katha ne Cd. si 52 numaralı apartman önünde satılacağından talip olanların o gün ve o saatte hazır bulunacak olan memuruna müracaatları ilân olunur. (36)

KORKU
Sadri Etemin küçük Hikâyeleri

Kitap halinde basılıyor, yakında çıkacaktır.

Remzi kitaphanesi: 50 kuruş

Dr. ihsan Sami

BAKTERİYOLOJİ
LABORATUVARI

Umumi kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Fasserman ve Kahn teamülleri) Kan küreyvatı sayılması, tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi. idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı ültra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı Kanda üre şeker. Klorür kollesterin. miktarlarının tayini. Divanyolu No. 189. Tel. : 20981

13835

Sahibi: MEHMET ASIM
Neşriyat müdürü: Refik Ahmet
VAKIT Matbaası — İstanbul

ISTANBUL
Kibrit Satıcılarına

1 — Nisan 1934 ten itibaren halka BÜYÜK KUTU KİBRİTLER 70 PARAYA, KÜÇÜK KUTU KİBRİTLER 60 PARAYA satılacaktır.

2 — Ellerinde eski fiyattan kibriti bulunan satıcılar 28 ve 29 mart tarihlerinde kibritlerini aşağıda gösterilen mahallere iade edeceklerdir. Bu tarihlerden sonra vuku bulacak herhangi bir talep veya müddeiyat katiyyen nazarı itibara alınmıyacaktır.

3 — 1 Nisandan itibaren perakendecilere terkolunacak beyiye ve ikramiyeler aşağıda gösterilmiştir.

BÜYÜK KUTULAR: % 4 (Yüzde dört) beyiye

KÜÇÜK KUTULAR İÇİN: % 4 (Yüzde dört beyiye ve % 4 ikramiye ki ceman % 8 (Yüzde sekiz)

TÜRKIYE KİBRİT VE ÇAKMAK İNHİSARI
Tahir
Tahmis sokak No. 52

Müracaat mahalleri

İstanbul	Mehmet Ali Ef.		Aksaray Ordu Cad. 202 N. tütüncü
İstanbul	Ali	„	Fatih Atpazarı Cad. 2 N. bakkalıye M.
Bakırköy	Bedros	„	İstanbul Cad. kuru kahveci
Beyoğlu			Pangaltı Kurtuluş Cad. 33N. kurukahveci
Beyoğlu	Ali	„	İstiklâl Cad. Ağacami karşısı 163 N.
Beyoğlu	Sadık	„	Kalyoncu Kulluk 2-24 N. tütüncü
Galata	Mois	„	Kürekçiler
Beşiktaş	Abbas	„	Ihlamur Küçük Hamam 26 N. tütüncü
Üsküdar	Ali	„	Horhor çeşme karşısı 40 N „
Kadıköy	Haydar	„	Kilise meydanı 38 N. „
Ortaköy	malûl İbrahim		Uncu sokak 26 N. „
Büyükdere	İbad	„	Piyasa caddesi 64 N. „
Beykoz	Nihat	„	İskele karşısı 70 N. „
Büyükada			Macar caddesi 14 N. „

UMUM KiBRiT
Acentalarına

1 — 1 Nisan 1934 tarihinden itibaren perakende olarak halka beher BÜYÜK KUTU KİBRİT 70 PARAYA ve beher KÜÇÜK KUTU KIBRIT 60 PARAYA satılacaktır.

2 — Acenteler, 31 mart 1934 tarihinde, gerek ellerinde bulunan ve gerek satılmak üzereperakendecilere verip de henüz satılmamış olan kibribleri zikrolunan tarihte merkezlerinde toplıyarak mikdarlarını aşağıda yazılı şekilde tesbit ettirmek mecburiyetindedirler.

3 — Acentalar, perakendecilerden geri alacakları kibritler için perakendecilerin evvelce vermiş oldukları bedeli hesap edecek ve mezkûr bedel mukabilinde 1 nisan 1934 ten itiberen yeni satış fiatı, yeni beyiye ve ikramiyeleri hesap etmek suretiyle kibrit vereceklerdir.

4 — Acentanın gerek kendi deposunda bulunan ve gerekse perakendecilerden geri alacakları kibritler 31 mart 1934 tarihinde mahallî malmemuru, malmemuru bulunmıyan mahallerde mahallî mülkiye memuru huzurunda tadat edilerek 4 nusha zabıt varakası yapılacak ve bu zabıtlar malmemuru ve acenta tarafından imza edilecektir. Zabıt varakalarından bir nüshası malmemurunda, bir nüshası acentada kalacak ve diğer iki nüshasını da acenta derhal taahhütlü olarak şirkete gönderecektir.

5 — Acentalar yukarıdaki maddeye tevfikan 31 mart 1934 tarihinde henüz satılmamış olan bütün kibritleri toplıyacaklarından, ondan sonra kimin tarafından ve her hangi sebebe müstenit olursa olsun hiç bir talep ve iddia nazara alınmıyacaktır.

6 — Acentaların, gerek perakendecilerden 31 mart tarihine kadar geri alacakları kibritler bedeli mukabilinde 1 nisandan itibaren verecekleri kibritler için ve gerekse 1 nisandan itibaren satacakları kibritler için perakendecilere verecekleri beyiye ve ikramiyeler aşağıda gösterilmiştir:

BÜYÜK KUTU KİBRITLER İÇİN % 4 (Yüzde dört)
KÜÇÜK KUTU KIBRİTLER İÇİN % 8 (Yüzde sekiz)

(bunun yüzde dördü beyiye ve yüzde dördü ikramiyedir.)

7 — Acentaların işbu muameleden mütevellit hesapları zabıt varakalarındaki mevcutlarına nazaran şirketçe tesviye edilecektir.

TÜRKIYE KİBRİT VE ÇAKMAK İNHİSARI

Istanbul Evkaf Müdürlüğü ilânları

Evkaftan maaş alan mütekait ve eytam ve eramil üç aylık maaşları zirdeki tarihlerde verilecektir. Aâkadaranın bizzat müracaatları. (1321)

1 — 100	22/3/934 Perşembe
101 — ilâ	24/3/934 Cumartesi